

П. Г. Удхаус

Малкото съкровище

ПЪРВА ЧАСТ

В която Малкото съкровище е представено на читателя и няколко заинтересувани страни кроят планове за бъдещето му. В която също така е споменат бъдещият герой господин Питър Бърнс. Всичко свършва с извънредно важен телефонен разговор.

Първа глава

Ако управата на хотел „Гуелф“, тази лондонска забележителност, присъстваше в гостната на апартамента, предоставен на госпожа Елмър Форд, доскорошна жителка на Ню Йорк, в три часа на един следобед в началото на януари, би почувствала известна загриженост, философите в тази управа вероятно щяха да се замислят върху границите на човешките възможности, защото бяха направили всичко по силите си за госпожа Форд. Бяха ѝ осигурили уютен подслон. Бяха я хранили добре. Бяха вдъхновили персонала си да предугажда всяко нейно желание. И все пак тя, потънала във всички тези облаци, които би трябвало да я задоволят, демонстрираше нервността и нетърпението, които биха могли да бъдат забелязани у тигрица в клетка или затворничка в Бастилията. Кръстосваше бясно стаята. Седна, взе някакъв роман, захвърли го, стана и поднови патрулирането. Стенният часовник удари, свери го с ръчния, който беше погледнала точно преди две минути. Отвори медальона, висящ на златна верижка на врата ѝ, погледна съдържанието му и въздъхна. Най-накрая отиде бързо в спалнята, извади от един куфар картина с маслени бои в рамка, върна се с нея в гостната, постави я на един стол, отстъпи няколко крачки и жадно впи поглед в нея. Големите ѝ кафяви очи, обикновено сурови и властни, странно омекнаха. Устните ѝ потрепнаха.

– Огдън! – промълви тя.

Картината, вдъхновила този изблик на чувства, вероятно не би повлияла на непредубедения наблюдател по същия начин. Той щеше да види просто един крайно несръчен любителски портрет на рядко отблъскващо момче, около единайсетгодишно, което се вираше от платното с полунадут, полусприхаво изражение – шишкаво, тъпкано с храна

малко момче, което приличаше досущ и точно на това, което си беше – разглезено дете на родители, разполагащи с много повече пари, отколкото е полезно за тях.

Докато госпожа Форд се взираше в портрета, а портретът се взираше в нея, телефонът иззвъня. Тя се втурна нетърпеливо към него. Беше рецепцията, която ѝ съобщи, че има посетител.

– Да? Да? Кой? – Гласът ѝ секна, когато не чу името, което очакваше. – А, да – рече. – Да, поканете лорд Маунтри да се качи при мен, ако обичате.

Върна се при портрета. Изразът на нетърпение, изчезнал при позвъняването на телефона, се бе завърнал. Когато гостът ѝ се появи, положи усилие да го потисне.

Лорд Маунтри беше рус розовобузест младеж с жълтеникави мустачки на около двайсет и осем години – въздебеличък сериозен млад човек. Примижа, като зърна портрета, приковал го с каменен взор още от вратата, и бързо отклони поглед.

– Тъъ, всичко е наред, госпожо Форд. – Не беше от хората, които си губят времето с поздравии и приветствия. – Пипнах го.

– Пипнахте го!

Гласът на госпожа Форд беше стреснат.

– Станбороу, нали се сещате?

– О! Аз... мислех си за нещо друго. Няма ли да седнете?

Лорд Маунтри седна.

– Художникът. Помните ли, че онзи ден на обяд ми казахте, че искате някой да нарисува портрет на момченцето ви, тъй като имате само един, рисуван, когато е било на единайсет години...

– Това е Огдън, лорд Маунтри. Рисувала съм го сама.

Негово благородие си беше избрал стол, който му даваше възможност да стои с гръб към портрета и беше придобил леко упоритото изражение на човек, който „не ще поглежда веч назад, щот знае, че демон страшен по пети го следва“, както красиво се е изразил Поетът, се насили да се извърне и да срещне погледа му с цялото самообладание, което съумя да мобилизира.

– Тъъ... да – промълви той. И замълча.

– Приятен малък мъж, а? – продължи след малко.

– Да, нали?

Негово благородие решително възстанови първоначалното си положение спрямо художественото произведение.

– Ако си спомняте, ви препоръчах оня приятел Станбороу. Той ми е

първа дружка и гледам да му дам едно рамо, щом мога. Твърди се, че е ненадминат художник. Самият аз не знам много за творчеството му. Кажете ми да го доведе тук днес следобед, нали помните, да се договори-те. Чака долу.

– О, да, да. Разбира се. Не съм забравила. Много ви благодаря, лорд Маунтри.

– Хрумна ми доста добро планче, при положение, че не сте променили решението си за онова пътуване с моята яхта – реших, че ще се отегчите до смърт. Още ли искате да се включите в компанията?

Госпожа Форд стрелна с очи часовника.

– Нямам нетърпение – заяви тя.

– Ами тогава защо не убием с един куршум два заека? Да съчетаем пътешествието с портрета. Можете да доведете момченцето си, пътуването ще му е страшно забавно, а аз да покаям Станбороу, а?

Това предложение не беше плод на внезапен прилив на добросърдечие у негово благородие. Беше си блъскал дълго време главата и бе стигнал до извода, че въпреки своите недостатъци, този план е най-добрият. Осъзнаваше факта, че присъствието на невръстно момче на борда не е абсолютно належащо за успеха на едно пътешествие с яхта, а след като видя портрета на Огдън, проумя още по-безкомпромисно, че схемата бъка от недостатъци. Но отчаяно му се искаше Станбороу да се включи в групата. Какъвто и да беше Огдън, нямаше съмнение, че Били Станбороу – човек с неизчерпаемо чувство за хумор, е идеалният спътник за дълго пътуване. С него на борда всичко щеше да е различно. Лошото беше, че Станбороу категорично отказа да ползва неопределено дълга ваканция под предлог, че не може да си я позволи. При което негово благородие, рядко осеняван от мъдри идеи, изненада самия себе си с плана, току-що изложен пред госпожа Форд.

Когато свърши изложението, я загледа очаквателно и с изненада установи, че по лицето ѝ минава бърза сянка на потрес. Веднага си припомни последните си думи. Не, в тях нямаше нищо, което да я разстрои. Озадачи се.

Тя гледаше покрай него, към портрета. В очите ѝ се четеше болка.

– Опасявам се, че не разбирате положението на нещата – каза тя. Гласът ѝ беше дрезгав и напрегнат.

–Ъ?

– Разбирате ли... аз нямам... – млъкна. – Моето малко момченце не е... Огдън не живее с мен в момента.

– На училище ли е?

– Не, не е на училище. Позволете ми да ви изясня всичко. Ние с господин Форд не се разбирахме добре и преди година се разведохме във Вашингтон поради несходство на характерите и... и...

Гласът ѝ секна. Негово благородие – млад човек, треперещ от ужас пред излиянията на дълбоки чувства, независимо дали са изразени от жена или мъж – безмълвно се сгърчи. Това им беше най-лошото на тия американци! Вечно се развеждаха и предизвикваха неприятности. Но как би могъл да знае? Защо онзи, който ги запозна – не можа да се сети кой, по дяволите, беше, – не му беше казал? Беше сметнал, че е най-обикновена американка, тръгнала да обикаля Европа с любящ, пръскащ долари съпруг някъде зад хоризонта.

– Тъж... – изпъшка той. Не можа да каже нищо друго.

– И... и съдът – произнесе през зъби госпожа Форд – му присъди родителските права над Огдън.

Лорд Маунтри, порозовял от смущение, загъркори съчувствено.

– Оттогава не съм виждала Огдън. Затова се заинтересувах, когато споменахте приятеля си господин Станбороу. Хрумна ми, че господин Форд едва ли би възразил да притежавам портрет на сина ми, нарисуван с мои средства. Нито пък допускам, че ще се възпротиви, когато... ако повдигна въпроса пред него. Но нали разбирате, преждевременно е в момента да организирам рисуването на портрета да стане по време на пътешествие с яхта.

– Опасявам се, че това съсипва целия план – траурно обяви лорд Маунтри.

– Не съвсем.

– Ъ?

– Още не искам да кроя планове, но... възможно е Огдън все пак да дойде с мен. Нещо може да се... уреди.

– Смятате, че в края на краищата ще можете да го доведете на яхтата?

– Надявам се.

Лорд Маунтри, колко и да искаше да издава съчувствени гъргорекия, беше прекалено прям и честен младеж, за да преглътне очевидното разминаване с голите факти.

– Не виждам как ще заобиколите едно съдебно решение. Предполагам, че е валидно и в Англия.

– Надявам се нещо да се... уреди.

– О, аз също, аз също. Естествено. – Изпълнил дълга си да обърне внимание върху голите факти, негово благородие беше готов отново да

загъркори. – Между другото, къде е Огдън?

– В провинцията, в къщата на господин Форд. Но...

Прекъсна я телефонен звън. Тя се изстреля от стола и прелетя през стаята към слушалката с един скок, както се стори на смаяния лорд Маунтри. Докато вдигаше слушалката към ухото си, вълна от радост заля лицето ѝ. Нададе кратък писък на трепетна възхита.

– Веднага ги изпратете горе – извика тя и се обърна преродена към лорд Маунтри.

– Лорд Маунтри – заговори бързо тя, – моля ви, не ме смятайте за непоносимо груба, ако ви помоля да си тръгнете. Едни... едни хора идват да ме видят. Трябва да...

Негово благородие бързо се изправи.

– Разбира се. Разбира се. Естествено. Къде си оставих... а, ето я.

Грабна си шапката и за да си спести труда, със същото ловко движение събори на пода бастунчето си. Госпожа Форд наблюдаваше надежданията и посяганията му с нарастващо нетърпение, докато той найсетне се изправи, по-изчервен, но с пълни ръце – бастун, ръкавици и шапка, всички налице.

– Тогава довиждане засега, госпожо Форд. Ще ме уведомите дали момченцето ви ще може да се присъедини към нас на яхтата, нали?

– Да, да. Много ви благодаря. Довиждане.

– Довиждане.

Посегна към вратата и я отвори.

– За бога – рече той и се завъртя, – Станбороу! Какво да правя със Станбороу? Да му кажа ли да чака? Той е долу, ще знаете!

– Да, да. Кажете на господин Станбороу колко ужасно съжалявам, че съм го накарала да чака, и го попитайте дали няма да изчака още няколко минути в Салона с палмите.

Лорд Маунтри бе осенен от вдъхновение.

– Ще го черпя едно – обяви той.

– Да, да, както решите. Лорд Маунтри, наистина трябва да тръгвате. Знам, че съм груба. Не знам какво говоря. Но... моето момченце се връща при мен.

Трупаното с поколения кавалерство от рицари предци подейства моментално на негово благородие. Не разбра всичко, но беше достатъчно да осъзнае, че предстои сцена, на която решително не му е мястото. Срещата на една майка с отдавна загубения син е нещо свято. Това му беше кристално ясно, затова се обърна като светкавица и се метна през прага, но тъй като точно в този момент някой влизаше, последва

сблъсък, който го остави да ръси запъхтени извинения в познатата вече от вдигането на шапката коленопреклонна поза.

Новодошлите бяха високо, рядко красиво момиче с доста сурово и бихме казали дори цинично излъчване. Водеше за ръка дебело момче на около четиринайсет години, чиято прилика с портрета на стола разкриваше по недвусмислен начин неговата самоличност. Беше избегнало сблъсъка, но изглеждаше разгневено от него, защото, като измери наведения пер с поглед, преливащ от хладно презрение, обобщи мнението си с една дума: „Кретен!“

Лорд Маунтри се изправи.

– Извинете – смотолеви той може би за седми път. Беше крайно объркан. Винаги стеснителен, сега беше направо смазан по множество и разнообразни причини. Светът беше пълен с очи – очите на госпожа Форд, които крещяха: „Махай се!“, очите на Огдън, излъчващи: „Глупак!“, очите на портрета, твърдящи: „Идиот!“ и най-сетне очите на прекрасното момиче – големи, сиви, хладни, присмехулни и презрителни, които говореха, или поне така му се стори в онзи трескав момент: „Кой е този розов особняк, който пъпли по пода пред мен?“

– Из... извинете – повтори той.

– Гледай къде ходиш! – сурово отсече Огдън.

– Няма за какво – откликна момичето. – Неста, няма ли да ни запознаеш?

– Лорд Маунтри – госпожица Драсилис – обади се госпожа Форд.

– Опасявам се, че прогонваме лорд Маунтри – рече момичето. Очите ѝ се сториха на негово благородие по-големи, по-сиви, по-хладни, по-присмехулни и по-презрителни от всякога. Потъна в тях като неопитен плувец в дълбоки води.

– Не, не – запелтечи той. – Честна дума. Тъкмо си тръгнах. Довиждане. Нали няма да забравите да ме уведомяте за яхтата, госпожо Форд? Компанията ще е страшно забавна. Довиждане, довиждане, госпожице Драсилис.

Вгледа се за момент в Огдън, сякаш нерешил дали да си позволи да се обърне и към него, но смелостта явно го напусна, той се обърна и си тръгна. Откъм коридора се дочу тракането на изпуснат бастун.

Синтия Драсилис затвори вратата и се усмихна.

– Какъв притеснителен младеж! – заяви тя. – Неста, какво спомена той за някаква яхта?

Госпожа Форд се изтръгна от хипнотичния поглед, с който изпиваше Огдън.

– А, нищо. Следващата седмица няколко души ще ходим с яхтата му в Южна Франция.

– Каква възхитителна идея!

В гласа на Синтия прозвуча известна замислена нотка.

– Великолепна идея! – промърмори тя.

Госпожа Форд се обърна. Хвърли се върху Огдън като вихрушка от шумолящи скъпи дрехи и го притисна към себе си.

– Момчето ми!

Не всекиму е дадено да се измъква гладко от сцени на напрегнати чувства. Огдън не успя. Изтръгна се грубо от прегръдката.

– Имаш ли цигарка? – запита той.

Беше чудно неприятно малко момче. Портретът на стола беше незаслужен комплимент към физиката му. Нарисуван от любящата майчина ръка, той го ласкаеше до крайност. На портрета беше шишкав, на живо – далеч по-шишкав. На портрета беше намусен. В живота беше навъсен. И тъй като изкуството има граници, особено любителското изкуство, портретът дори не намекваше за отблъскващите му обноски. Беше много объркано дете. Имаше вид на човек, видял всичко, което животът може да предложи и вече само се отегчава. Изразът и поведението му бяха на млад мъж, и то на категорично несимпатичен млад мъж.

Дори госпожа Форд за миг се смрази. Засмя се неуверено.

– Колко си деловит, миличък! – каза тя. Синтия разглеждаше наследника на фордовите милиони с обичайния си немигащ, полупрезрителен поглед.

– Цял ден е такъв – заяви тя. – Нямах представа колко ми помогна това.

Госпожа Форд прочувствено се обърна към нея.

– О, Синтия, скъпа, не съм ти благодарила.

– Не си – сухо вметна момичето.

– Миличка, ти си същинско чудо. Наистина. Откакто получих телеграмата ти от Истнър, непрекъснато си го повтарям. – Млъкна. – Огдън, ела при мен, миличък.

Той нацупено отиде при нея.

– Да не вземеш да ме мачкаш – предупреди, преди да позволи да бъде обгърнат от протегнатите ръце.

– Каж ми, Синтия – започна пак госпожа Форд, – как го направи? Казах на лорд Маунтри, че се *надявам* да видя моя Огдън скоро, но всъщност изобщо не хранех надежда.

– Този твой лорд Маунтри – заговори Синтия. – Къде се запозна с

него? Защо досега не съм го виждала?

– Запознахме се в Париж през есента. Беше отсъствал дълго от Лондон, за да се грижи за болния си баща.

– Разбирам.

– Много е любезен, уреди да нарисуват портрет на Огдън. Но по дяволите лорд Маунтри. Защо се отклонихме от разговора? Кажи ми как измъкна Огдън.

Синтия се прозя.

– Оказа се фасулска работа.

– Огдън, миличък – отбеляза госпожа Форд, – не се отдалечавай.

Искам те близо до мен.

– Добре де.

– Тогавя стой до мен, ангелче.

– Я стига! – смотелеви ангелчето под нос. – Ей, адски съм гладен – добави то.

Сякаш ток удари госпожа Форд. Скочи на крака.

– Клетото ми детенце! Разбира се, че трябва да обядваш. Синтия, натисни звънеца. Ще ги накарам да ни изпратят храна.

– Да, ще обядвам тук – заяви Синтия.

– О, и ти не си обядвала! Съвсем забравих.

– И на мен така ми се стори.

– И двамата ще обядвате тук.

– Всъщност – отсеке Синтия – струва ми се, че ще е по-добре, ако Огдън хапне долу в ресторанта.

– Искаш да клюкарстваш, а? Огдън, *съкровище!* – възкликна госпожа Форд. – Много добре, Синтия. Тръгвай, Огдън. Нали ще си поръчаш нещо хранително, сладкия ми?

– Можеш да заложиш главата си – отвърна троснато синът ѝ наследникът.

Когато вратата се затвори, настъпи кратко мълчание. Синтия се загледа в приятелката си с особено изражение.

– Е, скъпа, успех – рече тя.

– Да. Ти си истинско чудо, мила.

– Така е – потвърди Синтия. Настъпи нова пауза.

– Между другото – заговори госпожа Форд, – не спомена ли, че имало някаква малка сметка, която те безпокояла?

– А, споменах ли го? Да, има. Доста е спешна. Всъщност в момента заема целия хоризонт. Ето я.

– Голяма ли е сумата? – Госпожа Форд взе парчето хартия и

тихичко ахна. После отиде до писалището и извади чековата си книжка.

– Много мило от твоя страна, Неста – обади се Синтия. – Бяха започнали да стават заплашителни.

Сгъна спокойно чека и го пхна в чантичката си.

– А сега ми кажи как го направи – настоя госпожа Форд.

Отпусна се в един стол и се облегна с ръце зад главата. Изглежда, за първи път се наслаждаваше на истинско спокойствие. Очите ѝ бяха полупритворени, сякаш се готвеше да слуша любима музика.

– Започни от самото начало – тихо рече тя. Синтия сподави една прозявка.

– Добре, скъпа – отвърна тя. – Хванах влака за Истнър в десет и двайсет, който хич не е лош, ако смяташ някога да ходиш там. Пристигнах в дванайсет и петнайсет и отидох право в къщата – ти, разбира се, никога не си я виждала. Направо е очарователна. Казах на иконома, че искам да говоря с господин Форд по работа. Бях се погрижила предварително да съм сигурна, че го няма. В Дройтич е.

– Ревматизмът – промърмори госпожа Форд. – От време на време получава пристъпи.

– Човекът ми каза, че не си е вкъщи и сякаш реши, че и аз трябва да си тръгна. Но аз се залепих като марка. Изпратих го да ми доведе учителя на Огдън. Името му е Бростър, Реджи Бростър. Много приятен младеж. Едър, с широки рамене и толкова мило лице.

– Да, скъпа, да?

– Казах му, че готвя серия рисунки за едно списание по вътрешното обзавеждане на известни къщи в провинцията.

– И той повярва ли ти?

– Повярва на всичко. Той е от този тип хора. Повярва ми, когато му казах, че издателят ми особено се интересува от скица на стълбището. Бяха ми казали за стълбището в странноприемницата. Забравих какво точно беше, но е някакво специално стълбище.

– И така влезе вътре?

– И така влязох вътре.

– И видя Огдън?

– Само за секунда. После Реджи...

– Кой?

– Господин Бростър. Винаги мисля за него като за Реджи. Той си е направо роден Реджи. Такова мило, честно лице. Е, та както казах, Реджи откри, че е станало време за уроците и изпрати Огдън горе.

– Сам?

– Сам! Ние с Реджи си бързахме известно време.

Очите на госпожа Форд се отвориха – кафяви, ясни и сурови.

– Господин Бростър не е подходящ учител за момчето ми – хладно отсече тя.

– Предполагам, че не беше редно от страна на Реджи – отбеляза Синтия. – Но... аз бях с тази шапка.

– Продължавай.

– Е, след известно време заявих, че трябва да се залавям за работа. Той настоя да започна от стаята, където се намирахме. Аз казах не, държа да изляза отвън и да скицирам къщата откъм изток. Избрах изток, защото се намира най-близо до гарата. Добавих, че може би понякога изглежда Огдън на разходка из градината. Той отвърна „да“, правел го и точно сега му било дошло времето. Каза, че вероятно ще се срещнем отвън. Огдън щял да се заинтересува от скицата ми. Май високо ценеше любовта на Огдън към изкуството.

– Господин Бростър не е подходящ учител за момчето ми.

– Е, вече не е учител на момчето ти, нали така, скъпа?

– И какво стана после?

– Тръгнах да се разхождам с нещата за рисуване. След малко се повиха Реджи и Огдън. Обясних им, че не съм могла да работя, защото ме е уплашил един бик.

– Нима повярва и на това?

– Естествено, че повярва. Беше много мил и съчувстващ. Побързахме си много приятно. Разказа ми всичко за себе си. Бил много добър футболист. Вече не играел, но често си мислел за миналото.

– Но трябва да е забелязал, че не можеш да рисуваш. И какво стана тогава с историята ти за списанието?

– Е, рисуването някак си остана на втори план. Ние си говорехме, разбираш ли? Реджи ми споделяше колко добре играел футбол, когато бил в Оксфорд, и искаше да ми покаже изрезка от вестник за мач, в който е участвал. Заявих, че ще съм очарована да я видя. Каза, че е в куфар в къщата. Тъй че обещах да наглеждам Огдън, докато я донесе. Отпратих го точно навреме, за да хванем влака. Той отиде, а ние сме тук. А сега няма ли да поръчаш онзи обяд, който спомена? Умирам от глад.

Госпожа Форд се изправи. По пътя към телефона внезапно спря.

– Милото ми дете! Току-що се сетих! Трябва веднага да се махнем от тук. Той сигурно те е проследил. Ще се досети, че Огдън е отвлечен.

Синтия се усмихна.

– Повярвай ми, на Реджи ще му трябва доста време да се сети за

каквото и да било. Освен това часове наред няма влак. В безопасност сме.

– Сигурна ли си?

– Напълно. Проверих, преди да тръгна.

Госпожа Форд импулсивно я целуна.

– О, Синтия, наистина си чудесна!

Тръгна обратно и изписка, когато звънецът внезапно зазвъня.

– За бога, Неста – раздразни се Синтия, – вземи се в ръце. Няма от какво да се боиш. Казвам ти, че господин Бростър не би могъл да дойде тук за толкова кратко време дори да знаеше къде да отиде, което не виждам как би могъл да постигне. Вероятно е Огдън.

Цветът се върна на бузите на госпожа Форд.

– Да, разбира се.

Синтия отвори вратата.

– Влез, миличък – нежно изгука госпожа Форд.

На поканата се отзова слабо дребно човече с прошарена коса и очила.

– Добър ден, госпожо Форд – рече то. – Дошъл съм да прибера Огдън.

Втора глава

В живота съществуват толкова неочаквани, толкова мъчителни изпитания, че що се отнася до мнението ни за онези, подложени на тях, сме съгласни да не ги вземаме под внимание. Отказваме да допуснем поведението на жертвата в такива крайни обстоятелства да натежи при преценката на характера ѝ. Позволяваме на велик генерал, изправил се ненадейно очи в очи с побеснял бик, да се обърне и да си плюе на петите, без да изгуби репутацията си на храбрец. Епископът, стъпил на заледена локва през зимата и развеселил минавачите с кратко изпълнение на стъпки в ритъма на рагтайма, не губи нищо от достойнството си след края на представлението. По същия начин трябва да гледаме и на поведението на Синтия Драсилис при отварянето на вратата на гостната на госпожа Форд и пропускането не на Огдън, а на този съвършено непознат човек, придружил влизането си със забележителното изказване, отрязано в края на миналия раздел.

Беше момиче, което се гордеше с внимателно изработеното си непукистко и надменно отношение към живота, но този човек ѝ дойде в

повече. Пусна дръжката, запрепъва се назад и след като издаде пискливо хриптене, дължащо се на изумлението ѝ, остана със зинала уста.

Случката имаше различно въздействие върху госпожа Форд. Глуповатата приветствена усмивка се стопи от лицето ѝ, сякаш избърсана с гъба. Очите ѝ – втречени и уплашени като на попаднало в капан животното, засвяткаха към натрапника. Пристъпи напред и сподавено се опита да заговори.

– Какво... Какво си въобразявате, че правите, като нахлувате в статята ми? – извика тя.

Мъжът запази позиция, без да му трепне окоето. Поведението му представляваше любопитна смесица от почтителност и войнственост. Беше изпълнен с решимост, но и с извинителност. Наемен убиец през Средновековието, решен да изпълни задачата си, но осъзнаващ неудобството, което причинява на жертвата, вероятно би изглеждал по същия начин.

– Съжалявам – отсече той, – но съм длъжен да ви помоля да ми разрешите да отведа момчето, госпожо Форд.

Синтия бе дошла на себе си. Прониза натрапника с хладния поглед, който толкова смути лорд Маунтри.

– Кой е този господин? – нехайно запита тя. Натрапникът бе омесен от по-яко тесто от негово благородие. Срещна погледа ѝ с кротка непреклонност.

– Името ми е Меник – отвърна той. – Аз съм личен секретар на господин Форд.

– Какво обичате? – запита госпожа Форд.

– Вече обясних какво обичам, госпожо Форд. Огдън.

Синтия вдигна вежди.

– Какво иска да каже той, Неста? Огдън не е тук.

Господин Меник измъкна от вътрешния си джоб телеграма и по своя тих деловит начин започна да я разгъва.

– Това тук – започна той – е телеграма от господин Бростър, учителя на Огдън. Едно от условията за назначаването му беше, ако настъпи момент, в който не е сигурен за местонахождението на Огдън, незабавно да ме уведоми. В телеграмата се казва, че днес рано следобед е оставил Огдън в компанията на непозната млада дама – очилата на господин Меник за миг проблясваха към Синтия – и когато се върнал, и двамата били изчезнали. Поразпитал наоколо и разбрал, че младата дама се качила на влака за Лондон в един и петнайсет заедно с Огдън. При получаването на тази информация веднага телеграфирах на господин Форд

за разпореждания. Получих отговора му – бръкна отново в джоба и извади втора телеграма, – ето го.

– Все още не разбирам какво ви води насам – заяви госпожа Форд. – Благодарение на безкрайната безотговорност на служителите, наети от бившия ми съпруг, синът ми очевидно е отвлечен. Няма причина...

– Ще ви прочета телеграмата от господин Форд – продължи господин Меник, сякаш не я беше чул. – Доста дължка е. Мисля, че господин Форд е силно разтревожен. „Момчето очевидно е било задигнато от някоя наемница на майка му.“ Чета ви дословно – обърна се той към Синтия със същата почитителност, която характеризираше поведението му от момента на неговата поява.

– Не се извинявайте – каза Синтия и се засмя. – Вие не сте отговорен за грубостта на господин Форд.

Господин Меник се поклони.

– Продължава така: „Освободете го от незаконното задържане. Ако се наложи, извикайте полицията и приложете сила.“

– Очарователно! – възкликна госпожа Форд.

– Практично – отбеляза господин Меник. – Има и още: „Преди всичко уволнете оня глупак учителя, а после идете в Агенцията и ги накарайте да ви препоръчат добро частно училище за момчето. В никакъв случай не наемайте нов учител. Писна ми от тях. Уредете това днес. Върнете Огдън в Истнър с госпожа Шеридан. Да остане с него до второ нареждане.“ Това е посланието на господин Форд.

Господин Меник внимателно съгна двата документа и ги върна в джоба си. Госпожа Форд погледна часовника.

– А сега, господин Меник, имате ли нещо против да си тръгнете?

– Съжалявам, ако ви се струвам неучтив, госпожо Форд, но не мога да си тръгна без Огдън.

– Ще се обадя на рецепцията и ще помоля да пратят охраната да ви изхвърли.

– А аз ще се възползвам от идването ѝ да я помоля да извика полиция.

В разгара на битката съжалителната почитителност започна да напуска господин Меник. Говореше ядосано. Синтия призова здравия му разум с маниера на отегчена принцеса, провеждаща спор с кочияша.

– Не виждате ли сам, че го няма? – рече тя. – Да не смятате, че го крием?

– Може би желаете да претърсите спалнята ми? – включи се госпожа Форд и широко отвори вратата.

Господин Меник остана невъзмутим.

– Това не е необходимо, госпожо Форд. От факта, че не се намира в този апартамент, разбирам, че е долу в ресторанта за един късен обяд.

– Ще телефонирам...

– Кажете им да го пратят горе. Повярвайте ми, госпожо Форд, нищо не можете да направите. Имате дълбоките ми съчувствия, но работя за господин Форд и съм длъжен да действам изцяло в негов интерес. Законът е на моя страна. Дошъл съм да отведа Огдън и ще го отведа.

– Няма!

– Позволявам си да добавя, че когато се качих тук, оставих долу госпожа Шеридан, тя е моя колежка секретарка. Може би си спомняте, че господин Форд я споменава в телеграмата си, изпратих я да претърси ресторанта и грила с указанието, като намери Огдън, да го доведе в тази стая.

Звънецът на вратата звънна. Той отиде и я отвори.

– Влезте, госпожо Шеридан. А!

В стаята влезе момиче със семпла спретната синя рокля. Беше дребничка и грациозна, на около двацет и пет години, хубава и делова, с вид на човек, свикнал да се грижи сам за себе си в един груб свят. Очите ѝ бяха ясни и уверени, устата – чувствителна, но твърда, брадичката – брадичка на човек, посрещал неприятностите с вирната глава. Малко войниче.

Побутваше Огдън пред себе си – един нахранен, но още нацупен Огдън. Той видя господин Меник и се закова на място.

– Здравсти! – рече. – Кой вятър те довя тук?

– Беше по средата на обяда си – обади се момичето. – Реших, че няма да възразите да го оставя да довърши.

– Ей, каква е тая дандания? – троснато попита Огдън. – Човек не може ли спокойно да похапне? Страшни досадници сте.

Господин Меник заобяснява.

– Огдън, баща ти настоява да се върнеш в Истнър.

– Ами добре тогава. Май ще е най-добре да тръгвам. Чао, мамо.

Госпожа Форд проплака.

– Огдън, целуни ме.

Огдън се остави на прегръдката, потънал в намусено мълчание. Другите се държаха всеки по свой характерен начин. Господин Меник неловко се чешеше по брадичката. Синтия се обърна към масата и взе едно илюстрировано списание. Очите на госпожа Шеридан се напълниха със сълзи. Направи плаха крачка към госпожа Форд, сякаш искаше да я

заговори, но се отказа.

– Хайде, Огдън – мрачно се обади господин Меник. Работата на намения убиец е необходима, но мъчителна, дяволски мъчителна. Въздъхна облекчено, когато излезе в коридора с плячката си.

На прага госпожа Шеридан се поколеба, спря и се обърна.

– Съжалявам – импулсивно каза тя.

Госпожа Форд се извърна мълчаливо и влезе в спалнята.

Синтия остави списанието.

– Един момент, госпожо Шеридан.

Момичето се беше обърнало да си ходи. Спря.

– Можете ли да ми отделите минутка? Влезте и затворете вратата. Няма ли да седнете? Много добре. Току-що ми се стори, че ви е жал за госпожа Форд.

– Много ми е жал за госпожа Форд, наистина. Неприятно ми е да я гледам как страда. Бих предпочела господин Меник да не беше ме замесил във всичко това.

– Неста е луда по това момче – заяви Синтия. – Бог знае защо. Лично аз не съм виждала по-отблъскващо създание в живота си. Но това е положението. На мен пък ми е жал за вас. Разбрах от току-що казаното от господин Меник, че в близко бъдеще непрекъснато ще се радвате на обществото на Огдън. Как се чувствате по този въпрос?

Госпожа Шеридан се приближи до вратата.

– Трябва да тръгвам – рече тя. – Господин Меник ме чака.

– Един момент. Кажете ми, не смятате ли след видяното преди малко, че госпожа Форд е човекът, който трябва да се грижи за Огдън? Не видяхте ли колко е привързана към него?

– Мога ли да бъда откровена с вас?

– Моля.

– Е, тогава смятам, че влиянието на госпожа Форд е възможно най-лошото за Огдън. Жал ми е за нея, но това не променя мнението ми. Сегашният Огдън е изцяло продукт на госпожа Форд. Тя го глезеше, угаждаше на всяка негова прищявка, никога не го контролираше, докато той не стана... хм, такъв, какъвто сама го нарекохте – отблъскващ.

Синтия се засмя.

– Е, добре – каза тя. – Изприказвах тия щуротии за майчината любов, защото имате вид на момиче, което би се трогнало от тях. Можем да зарежем това и да поговорим делово.

– Не ви разбирам.

– Ще ме разберете. Може би смятате, че съм отвлякла Огдън от

чиста обич към госпожа Форд. Харесвам Неста, но не чак толкова. Не. Аз съм от обичащите бързо да забогатяват и винаги гледам да се грижа за себе си. Няма кой да го прави вместо мен. Имам отворителен дом. Баща ми е покойник. Майка ми е злобарка. Така че...

– Спрете, моля ви. Не знам защо ми казвате всичко това.

– О, знаете. Не ми е известно каква заплата ви дава господин Форд, но предполагам, че не е нещо забележително. Защо не преминете към нас? Госпожа Форд ще ви даде майка си и баща си, ако измъкнете Огдън и ѝ го върнете.

– Да не се опитвате да ме подкупите? – заинтересува се госпожа Шеридан.

– Тук сте права – потвърди Синтия. – Точно това правя.

– Приятен ден.

– Не ставайте глупачка.

Вратата се затръшва.

– Върнете се! – извика Синтия. Направи крачка, сякаш да я последва, но изостави с кратък смях идеята. Седна и отново се зачете в илюстрираното списание. След малко вратата на спалнята се отвори. Влезе госпожа Форд, като попиваше очите си с кърпичка. Синтия вдигна поглед.

– Неста, много съжалявам – рече тя.

Госпожа Форд отиде до прозореца и погледна вън.

– Няма да получа нервна криза, ако това имаш предвид – заяви тя. – Пет пари не давам. Пък и това доказва, че е осъществимо.

Синтия обърна страница от списанието.

– Току-що опитах метода на подкупа и корупцията.

– Как?

– Ами обещах и се заклек от твое име в много неща пред секретарката, не пред Меник, ако се съгласи да ни помогне. Но не сработи. Казах ѝ да ни предаде Огдън при първа възможност, но тя ме смрази с поглед и излезе.

Госпожа Форд нетърпеливо сви рамене.

– Да се маха. Писна ми от любители.

– Благодаря ти, скъпа – откликна Синтия.

– О, знам, че направи всичко, каквото можа. За любител се справи прекрасно. Но те никога не успяват. Съществуват поне десет дребни предварителни предпазни мерки, които ние пренебрегнахме. Трябва ни професионалист – човек, чийто занаят е отвличането, който отвлича ден подир ден – човек като Сам Фишър Мазника.

– Скъпа Неста! Не мисля, че познавам господина.

– Опита се да отвлече Огдън през 1906-а, когато бяхме в Ню Йорк. Поне полицията му го приписа, макар че не можаха да го докажат. Има и още един ужасен тип, според полицията се казвал Бък Макгинис. Той пък се опита през 1907-а. В Чикаго.

– Велики боже! Отвлечането на Огдън май е популярно като футбола. А аз се смятах за пионер!

Нещо като гордост изплува в гласа на госпожа Форд.

– Не вярвам в Америка да има друго дете – заяви тя, – което да има специално име – нарекоха го „Малкото съкровище“. Години наред не му разрешавахме да се губи от погледа ни, без да го надзирава детектив.

– Е, господин Форд май е променил всичко това. Не видях детективи. Предполагам смята, че в Англия не са необходими. Или пък е разчитал на господин Бростър. Бедничкият Реджи!

– Проявил е престъпна небрежност. Това ще му е за урок. Ще бъде по-внимателен в бъдеще, когато оставя Огдън на благоволенieto на всеки, който реши да наmine и да го задигне.

– Което, между другото, не прави възможностите ти да го вземеш особено големи.

– О, вече загубих надежда – примирено въздъхна госпожа Форд.

– Но аз не съм – отсече Синтия.

В гласа ѝ имаше нещо, което накара събеседницата ѝ рязко да се обърне и да я погледне. Госпожа Форд можеше и да се поддава на примирението, но беше решителна жена и ако последните събития я бяха оставили наранена, в никакъв случай не беше смазана.

– Синтия! Какво искаш да кажеш? За какво намекваш?

– Може и да презираш любителите, Неста, но ми се струва, че твоите професионалисти, които отвлечат всеки ден и тъй нататък, не са постигнали видим успех. Не липсата на опит ме доведе до провал. Просто това е мъжка работа. Ако бях мъж, щях да притежавам грубата сила да се нахвърля върху господин Меник, когато се появи.

Госпожа Форд кимна.

– Да, ама...

– И – продължи Синтия – всички твои Мазници също са се провалили, така че очевидно единственият начин да се открадне Огдън е отвътре. Трябва да имаме човек, който да работи за нас в лагера на противника.

– Което е невъзможно – унило отбеляза госпожа Форд.

– Нищо подобно.

– Познаваш ли такъв човек?

– Познавам *човека*.

– Синтия! Как така? Кой е той?

– Името му е Питър Бърнс.

Госпожа Форд поклати глава.

– Не го познавам.

– Ще те запозная. Ще го харесаш.

– Но, Синтия, откъде можем да сме сигурни, че ще се съгласи да ни помогне?

– Ще го направи заради мен. – Синтия замълча. – Разбираш ли – продължи тя, – ние сме сгодени.

– Мила Синтия! Защо не ми каза? Кога?

– Снощи, на бала у Флечър.

– Снощи! Нима снощи си била на бал? А днес два пъти си пътувала с влак! Трябва да си страшно уморена.

– А, добре съм, благодаря. Предполагам, че утре ще съм развалина, негодна за човешки взор, но точно сега се чувствам като че ли нищо не може да ме умори. Може би това е въздействието на годежа.

– Разкажи ми за него.

– Ами той е богат, хубав, приветлив – Синтия заизброява тези качества на пръсти. – Смятам, че е смел и положително не е тъп като господин Бростър.

– Много ли си влюбена?

– Харесвам го. У Питър няма нищо лошо.

– Положително не преливаш от ентузиазъм!

– А, ще си живеем добре. Слава богу, няма защо да се преструвам пред теб, Неста! Това е една от причините да те харесвам. Знаеш положението ми. Трябва да се омъжа за богат човек, а Питър е най-милият богатш, когото познавам. Той е истински и прекрасно несребичен. Направо не го разбирам. При неговите пари би трябвало да е пълна отврат.

Някаква мисъл сякаш хрумна на госпожа Форд.

– Но щом е толкова богат. Забравих какво сякаш да кажа – заглъхна тя.

– Скъпа Неста, знам какво щеше да кажеш. Щом е толкова богат, защо му е да се жени за мен, когато би могъл да избира от половин Лондон? Е, ще ти отговоря. Ще се ожени за мен, първо: защото ме съжалява, второ: защото проявих здравия разум да го накарам. Той самият не възнамеряваше изобщо да се жени. Преди няколко години преживял разочарование. Някакво момиче го зарязало. Трябва да е била

забележителна глупачка. Той възнамеряваше да прекара остатъка от живота си с разбито сърце. Не бих го допуснала. Отне ми много време – над две години от началото до края. Той е сантиментален. Започнах да го работя на тема състрадание и снощи го принудих да ми направи предложение на бала на Флечър.

Госпожа Форд не остана безчувствена пред тези излияния. Няколко пъти се опита да я прекъсне, но ѝ беше невъзможно. Сега заговори остро.

– Знаеш, че нямах намерение да казвам нищо подобно. И не смятам, че трябва да говориш по този ужасен, циничен начин...

Млъкна и се изчерви. Имаше моменти, когато мразеше Синтия. Те обикновено настъпваха, когато последната, както сега, събуждаше у нея изблици на неподправени чувства, които тя приемаше за крайно неуместни. Госпожа Форд беше прекарала двайсет години в опити да забрави, че съпругът ѝ я беше взел иззад щанда на бакалия в едно село в щата Илиноис и тези препратки към истината за нецивилизованата ѝ младост я караха да се чувства неловко.

– Не исках да кажа това – повтори тя.

Синтия беше самото усмихнато добросърдечие.

– Знам, просто те дразнех.

Госпожа Форд се усмири.

– Съжалявам, Синтия. Не исках да се зъбя. И все пак... – Поколеба се. Това, което искаше да я попита, силно намирисваше на Механиксвил, щата Илиноис. Все пак храбро постави въпроса, защото изпитваше неподправена тревога по повод господин Бърнс. – Синтия, изобщо ли не го обичаш?

Синтия засия.

– Разбира се, че го обичам! Той е душичка. Нищо не би ме накарало да го изоставя. Привързана съм към добрия стар Питър. Казах ти всички онези неща за него, защото показват колко е добър. Би сторил всичко за мен. Е, да го задвижа ли за Огдън?

Вълшебната думичка измести мислите на госпожа Форд от матриониалното бъдеще на господин Бърнс и ги насочи към способностите му на рицар, изпълняващ повелите на любимата. Засмя се щастливо. Мисълта за господин Бърнс в качеството му на рицар-спасител уталожваше болката от поражението. Започваше да гледа на случката с господин Меник като на някаква дреболия.

– Направо ми спря дъхът! – рече тя. – Как предлагаш да ни помогне господин Бърнс?

– Съвсем просто е. Чу господин Меник да чете телеграмата. Огдън ще бъде изпратен в частно училище. Питър също ще отиде там.

– Но как? Не разбирам. Не знаем кое училище ще избере господин Форд.

– Скоро ще разберем.

– А как ще отиде там господин Бърнс?

– Нищо по-просто. Ще бъде младеж, който е получил малко наследство и иска да отвори собствено училище. Отива при директора на Огдън и му предлага да плати скромна сума срещу разрешението да постъпи в училището му като допълнителен заместник-директор, за да изучи отвътре тънкостите на бизнеса. Господин директорът ще подскочи от радост. Ще сключи сделката на живота си. Питър не е бил отличник в Оксфорд, но май е бил много добър в спортовете. От гледна точка на едно частно училище той е истинско съкровище.

– Но... би ли го направил?

– Мисля, че ще мога да го убедя.

Госпожа Форд я целуна с ентузиазъм, който до този миг пазеше за Огдън.

– Милото ми момиче – извика тя, – ако знаеш колко щастлива ме направи!

– Знам – отсече Синтия. – А сега и ти можеш да направиш нещо за мен.

– Всичко, всичко! Трябват ти нови шапки.

– Не ми трябват нови шапки. Искам да дойда с теб на Ривиерата с яхтата на лорд Маунтри.

– Разбира се – отвърна госпожа Форд след кратка пауза, – но нали знаеш, скъпа, че не аз каня гостите?

– Знам. Но можеш да ме уредиш, скъпа.

– Компанията ще бъде съвсем малка. Много кратка.

– Тълпите ми досаждат. Обичам тишината.

Госпожа Форд капитулира.

– Мисля, че ми направи голяма услуга – рече тя. – Положително трябва да дойдеш на яхтата.

– Ще се обадя на Питър веднага да дойде – протичко заяви Синтия и тръгна към телефона.

ВТОРА ЧАСТ

В която други заинтересовани страни, а именно някой си Бък Макгинис и търговският му конкурент Сам Фишър Мазника, кроят разнообразни планове за бъдещето на Съкровището. Относно смутни времена за млад господин в частно училище. Относно стратегии, провали и среднощни тревоги. Относно пътешествия, завършващи с любовни срещи. Всичко е отразено от господин Питър Бърнс – господин, комуто не се налага да работи, но се хваща на работа в името на благородна кауза.

Разказът на Питър Бърнс Първа глава

1

Убеден поддръжник съм на мнението, че мъж, прехвърлил двайсет и първата си година, не бива да бъде извън леглото и буден в четири през нощта. Този час навява мисли. На двайсет и една, когато целият живот е едно бъдеще, за него може да се мисли безнаказано. Но на трийсет години, когато е станал неприятна смес от бъдеще и минало, е нещо, върху което трябва да се разсъждава само когато слънцето грее и светът е пълен с топлина и оптимизъм.

Тази мисъл ми хрумна на връщане у дома от бала на Флечър. Когато се прибирах, зората вече пукваше. Въздухът тежеше от особеното самотно отчаяние на лондонските зимни утрини. Къщите изглеждаха мъртви и необитаеми. Край мен изтрака каручка, а през сивата улица крадливо пробяга дръглива черна котка, която придаде на сцената допълнително усещане за тъга.

Потреперах. Бях уморен и гладен, а реакцията от емоциите на нощта ме бе оставила със спаднал дух.

Бях сгоден. Преди час предложих брак на Синтия Драсилис. И честно мога да заявя, че това силно ме изненада.

Защо го направих? Обичах ли я? Толкова е трудно да се анализира любовта, а може би самият факт, че се опитвах да го направя, даваше отговор на въпроса ми. Положително не бих се опитал да го сторя преди пет години, когато обичах Одри Блейк. Носех се ден подир ден в някакъв транс, доволен от безмерното си щастие, без да му правя дисекция. Но тогава бях с пет години по-млад, а Одри беше... ОДРИ.

Трябва да обясня за Одри, защото тя, на свой ред, обяснява Синтия.

Когато за пръв път видях Одри Блейк, няхах илюзии за характера си. Природата ме бе дарила с душа на свиня и обстоятелства, които спомогнаха да усъвършенствам делото ѝ. Обичах лукса и можех да си го позволя. От момента, когато станах пълнолетен и освободих опекуните си от грижите за парите ми, се обвих в лукса като в удобна дреха. Тънех в егоизъм. Всъщност, ако между двайсет и първия и двайсет и петия си рожден ден съм имал една несребична мисъл или съм направил едно-единичко неегоистично действие, не мога да си спомня.

На върха на този си период се сгодих за Одри. Сега, когато съм в състояние да я разбера по-добре и да погледна отстрани какъв бях в онези дни, мога да осъзная колко неописуемо нагъл съм бил. Любовта ми беше истинска, но това не попречи на снизходителното ѝ самодоволство да бъде обидно. Бях същински цар Кофечуа (Легендарен африкански цар, спечелил сърцето на просякиня. – Б. пр.). Дори да не казвах с думи: „Тази просякиня ще бъде моята кралица“, го показвах често и ясно с поведението си. Тя беше дъщеря на разпътен художник със зъл нрав, с когото се запознах в един бохемски клуб. Изкарваше си хляба, като от време на време рисуваше по някоя картина, илюстрираше по някоя история в списание, но най-вече като рисуваше реклами. Собственик на завод за детски храни, недоволен от простото изявление, че „Децата плачат за нея“, чувстваше, че е нужно да внуши този факт на широката публика с помощта на Изкуството, а господин Блейк биваше нает да нарисува картинката. Доста голям брой негови работи можеха да се видят по последните страници на списанията.

Човек може криво-ляво да се изхранва по този начин, но все пак е склонен да налита на богати зетьове. Господин Блейк налетя на мен. Беше едно от последните му земни дела. Седмица след като, както сега

позодирам, бе принудил Одри да приеме предложението ми, умря от пневмония.

Смъртта му имаше няколко резултата. Отложи сватбата, доведе покровителственото ми отношение спрямо Одри до кресчендо, защото с отстраняването на осигурителя на препитанието единствената ми пречка пред позата на Кофечуа бе отстранена, и даде на Одри много по-голямо пространство да упражни свободната си воля при избора на съпруг, отколкото бе имала досега.

Последният аспект на положението бързо бе доведен до знанието ми, защото дотогава не го бях забелязал, с помощта на писмо, връчено ми една вечер в клуба, където пийвах кафе и разсъждавах за съвършенството на живота в този най-добър от всички светове.

Писмото беше кратко и по същество. Беше се омъжила същата сутрин.

Да твърдя, че този миг стана повратна точка в живота ми, ще е не-лепо и неточно. В известен смисъл той ме уби. Човекът, който бях, онази вечер умря и мисля, че малко хора тъгуваха за него. Каквото и да съм днес, не съм самодоволният наблюдател на живота, който бях преди онази вечер.

Смачках писмото в ръка и се завзирях в него. Кочината се беше срутила връз главата ми и аз бях изправен очи в очи с факта, че дори в най-добрия от световите парите не могат да купят всичко.

Спомням си, че докато седях там, един познат от клуба досадник, от когото бях бягал не веднъж и дважд – дойде, седна при мен и започна да ми говори. Беше дребничък мъж, но гласът му беше от онези, които не можеш да не слушаш.

Говореше, говореше и говореше. Как го ненавиждах, докато седях и се опитвах да премисля нещата през потока от думите му. Сега знам, че тогава той ме спаси. Насила ме изтръгваше от самия мен. Но тогава ме потискаше. Раната ми беше отворена и кървеше. Борех се да проумея невероятното. Бях смятал непоклатимата любов на Одри за нещо, което се подразбира от само себе си. Тя напълно се вписваше в схемата ми за удобство. Исках я, бях я избрал и бях доволен от нея, следователно всичко беше наред. А сега трябваше да привикна ума си към невъзможния факт, че я бях загубил.

Писмото ѝ беше огледало, в което се оглеждах. Казваше малко, но аз го схванах и самодоволството ми се срина на прах, но не само то. Тогава разбрах, че я обичам, както не бях и сънувал, че съм способен да

обичам.

А през цялото време човечецът говореше ли, говореше.

Имам една теория, че словото, когато се налага упорито, действа по-ефикасно в моменти на криза от мълчаливото съчувствие. До известен момент действа почти непоносимо влудяващо, но след този момент успокоява. Поне така беше в моя случай. Постепенно открих, че започвам да се дразня по-малко. Започнах да се заслушвам, а после и да отговарям. Преди да напусна клуба онази вечер, първият лудешки бяс, в който бих бил способен на всичко, ме беше напуснал и аз се прибрах въпреки странно слаб и безпомощен, но спокоен, готов да започна нов живот.

Минаха три години, преди да срещна Синтия. Прекарах ги, скитайки из много страни. Най-сетне, както винаги се случва, се дотъртрих обратно в Лондон и отново се установих да водя живот, който на пръв поглед малко се различаваше от живота ми, преди да се запозная с Одри. Старият ми кръг в Лондон бе широк и беше лесно да възобновя прекъснатите връзки. Срещнах и нови приятели, между които и Синтия Драсилис.

Харесах Синтия и ми беше жал за нея. Мисля, че по времето, когато се запознахме, ми беше жал за повечето хора. Шокът от заминаването на Одри ми се беше отразил по този начин. Лошият негър винаги е най-гръмогласен на религиозни сбирки, а в моя случай „религиозна сбирка“ значеше самобичуване. Никога не съм успявал да правя нещата половинчато или дори с прилична умереност. Като егоист бях краен в егоизма си, а сега, когато съдбата изтръгна от мен този порок, открих, че съм обзет от почти нездраво съчувствие към неприятностите на другите.

Страшно ми беше жал за Синтия Драсилис. И нямаше как да е иначе при честите ми срещи с майка ѝ. Госпожа Драсилис беше представителка на един тип хора, които не понасям. Беше вдовица с доходи, наричани от нея „недостатъчни средства“, и възгледите ѝ за живота бяха смес от алчност и кавгаджийство. Площад Слоун и квартал Кенсингтън (Богати лондонски квартали. – Б. пр.) са пълни с подобни жени. Положението им напомня на това на Стария моряк от поемата на Коулридж: „Вода, вода, навсякъде вода и нито капчица да пийнеш.“ В техния случай „вода“ се замества с „пари“. Госпожа Драсилис беше свързана с пари отвсякъде, но можеше да ги получава рядко и в минимални количества. Всеки от поне десетина роднини по сватовство би могъл, стига да пожелаеше, да утрои годишния ѝ доход, без да му мигне окото. Но те не

желаеха. Не одобряваха госпожа Драсилис. По тяхно мнение Достопочтеният Хюго Драсилис бе сключил неравностоен брак, не чак толкова неравностоен, че да се избягва в разговори и мисли, но достатъчно, за да ги направи хладно невежливи към жена му приживе и леденостудени към вдовицата му. Най-големият брат на Хюго граф Уестборн – никога не беше харесвал очевидно красивата, но не по-малко очевидно второкласна дъщеря на провинциален адвокат, която Хюго внезапно представи на семейството едно незабравимо лято като своя булка. Графът смяташе, че след като е удвоил дохода от застраховката „Живот“ на Хюго и е канел Синтия като малка в семейния дом веднъж годишно, е направил всичко, което може да се очаква от него по въпроса.

Но не беше. Госпожа Драсилис очакваше много повече от него и неполучаването му беше вкиснало характера ѝ, и външността ѝ и спокойствието на всички, които имаха вземане-даване с нея.

Винаги се дразнех, когато често дочуха хората да говорят за Синтия като за безчувствена. Самият аз никога не съм я намирал за такава, макар че, Бог ми е свидетел, имате достатъчно основания да стане. За мен тя винаги е била симпатична и чаровна приятелка. Дружбата ни почти не беше докосната от секса. Умовете ни си допадаха така гладко, че не изпитвах необходимост да се влюбя. Познавах я прекалено добре. Нямахме какво да откривам у нея. Честната ѝ добра душа беше като отворена книга за мен. Нямахме нищо от онова любопитство, онова усещане за нещо отвъд, което поражда любовта. Бяхме стигнали до степен на приятелство, което нито един от двамата ни не желаше да размести.

И все пак на бала на Флечър помолих Синтия да се омъжи за мен, а тя се съгласи.

Като се замисля, виждам, че макар прекият повод да бе господин Танкървил Гифорд, всъщност отговорна беше Одри. Тя ме бе направила човечен, способен на съчувствие и именно съчувствието най-вече ме накара да кажа онова, което казах онази вечер.

Но прекият повод несъмнено беше младият господин Гифорд.

Пристигнах на площад Марлоу, откъдето трябваше да взема Синтия и майка ѝ, с малко закъснение и открих госпожа Драсилис, цветуща и натруфена, в гостната с блед младеж с рядка косица, когото познавах като Танкървил Гифорд, наричан Танки от близките си приятели, към които не принадлежах, и в клюкарските рубрики на списанията за конни надбягвания. Често го бях срещал по ресторантите. Веднъж в „Импайър“ някой ни запозна, но тъй като тогава не беше трезвен, бе

пропуснал интелектуалното удоволствие, което би извлякъл от познанството ни. Като всеки човек, който се движи из Лондон, знаех всичко за него. С две думи – беше невероятен малък мръсник и ако гостната не беше на госпожа Драсилис, щях много да се учудя да го заваря там.

Госпожа Драсилис ни запозна.

– Мисля, че вече се познаваме – отбелязах аз. Той се опули безизразно.

– Не си спомням.

– Не се учудих.

В този момент влезе Синтия. С ъгълчето на очите си долових глуповатото недоволство по лицето на Танки при вида на нескритата ѝ радост, че ме вижда.

Никога не бе изглеждала толкова добре. Тя е висока и се носи великолепно. Простотата на роклята ѝ спечели допълнително достойнство на фона на крещящия блясък на майчината ѝ. Носеше черно – цвят, който много подхожда на чистата ѝ бяла кожа и бледозлатиста коса.

– Закъсня, Питър – каза тя и погледна часовника.

– Знам. Съжалявам.

– Май е най-добре да побързаме – предложи Танки.

– Таксито ми чака.

– Господин Гифорд, ще позвъните ли? – намеси се госпожа Драсилис. – Ще кажа на Паркър да повика още едно.

– Вземи ме в твоето – чух шепот в ухото си.

Погледнах Синтия. Изражението ѝ не беше се променило. После погледнах Танки Гифорд и разбрах. Бях виждал този израз на фарширована риба и преди – когато се запознахме в „Импайър“.

– Ако вие и господин Гифорд вземете моето такси – обърнах се аз към госпожа Драсилис, – ние ще ви последваме.

Госпожа Драсилис ме сряза. Предполагам, че острата нотка в гласа ѝ убягна на Танки, но в моите уши прокълът като камбана.

– Аз не бързам – рече тя. – Господин Гифорд, ще вземете ли Синтия? Ще ви последвам с господин Бърнс. Ще видите Паркър на стълбите. Кажете му да извика още едно такси.

Когато вратата се затвори зад тях, тя се изви към мен като шарена змия.

– Как можете да сте толкова нетактичен, Питър? – извика тя. – Вие сте пълен глупак. Нямате ли очи?

– Съжалявам – отвърнах аз.

– Той направо я боготвори.

- Съжалявам.
- В какъв смисъл?
- Съжалявам за нея.

Тя сякаш се стегна в дрехите си. Очите ѝ засвяткаха. Усетих сухота в устата, а сърцето ми започна да буха. И двамата бяхме бесни. Беше момент, който се задаваше от години, н двамата го знаехме. От своя страна изпитах задоволство, че е настъпил. Облекчение е да разкриеш мислите си по теми, които дълбоко те вълнуват.

– О! – продума най-сетне тя. Гласът ѝ трепереше. Беше се вкопчила в самоконтрола си, който обаче ѝ се изплъзваше. – И какво е за вас дъщеря ми, господин Бърнс?

– Голяма приятелка.

– И вие смятате, че е приятелско да унищожавате възможностите ѝ?

– Ако господин Гифорд е пример за тях – да.

– Как така? – Тя направо се задави. – Ясно. Разбирам. Ще туря край на това веднъж и завинаги. Чухте ли ме? Забелязвам го от дълго време. Само защото съм ви дала достъп до къщата и съм ви разрешила да влизате и излизате, когато ви скимне, като домашна котка, вие си...

– Въобразявате... – подсказах ѝ аз.

– Идвате ми тук и пречите на Синтия. Използвате факта, че ни познавате от толкова време, за да монополизирате вниманието ѝ. Съсипвате възможностите ѝ. Вие...

Неоценимият Паркър се появи на вратата да съобщи, че таксито чака.

Пътувахме мълчаливо до къщата на Флечър. Магията беше разрушена. Никой от двама ни не можа да привика онзи първи, прекрасен, безогледен гняв, който ни носеше в началния стадий на конфликта, а обсъждане на темата в по-неекзалтирана плоскост беше невъзможно. Беше блаженият период на спокойствие, почивката между рундовете и ние я ползвахме пълноценно.

Когато се добрах до балната зала тъкмо свършваше един валс. Синтия като черна статуя танцуваше с Танки Гифорд. Бяха срещу мен, когато музиката спря, и тя ме забеляза през рамо.

Освободи се и бързо тръгна към мен.

– Отведи ме оттук – тихо рече тя. – Където и да е. Бързо.

Не беше време за спазване на етикета на балната зала. Танки, стреснат от внезапната си самота, придобиваше изражение, сякаш се кани да се замисли по въпроса. Тръгнала към вратата двойка ни скри от него и ние я последвахме и излязохме. Никой от двама ни не продума, докато

не стигнахме до малката стая, където се отдадох на размисъл.

Синтия седна. Изглеждаше бледа и измъчена.

– О, боже! – въздъхна тя.

Разбрах. Сякаш видях онова пътуване в таксито, онези танци, онези страховити паузи между танците... Беше много внезапно. Взех ръката ѝ. Обърна се към мен с уморена усмивка. В очите ѝ имаше сълзи... Чух се да говоря...

Гледаше ме с блеснали очи. Цялата умора сякаш се бе изпарила от тях. Погледнах я.

Нещо липсваше. Почувствах го още докато говорех. Гласът ми не звучеше убедително. После разбрах какво е. Нямах тайнство. Познавахме се прекалено добре. Приятелството убива любовта.

Тя облече мисълта ми в думи.

– Винаги сме били като брат и сестра – произнесе със съмнение тя.

– До тази вечер.

– Нима си друг тази вечер? Искаш ли ме?

Исках ли я? Опитах се да си поставя този въпрос и честно да му отговоря. В известен смисъл – да. Тази вечер се бях променил. Създаде се някакво допълнително одобрение към изискаността ѝ, съгъстяване на онази смес от възхита и жал, които винаги бях изпитвал към нея. С цялото си сърце исках да ѝ помогна, да я отведе от ужасното ѝ обкръжение, да я направя щастлива. Но исках ли я в онзи смисъл, в който бе използвала думата? Исках ли я както бях искал Одри Блейк? Примижах при този въпрос. Одри принадлежеше на мъртвото минало, но още ме болеше при мисълта за нея.

Беше ли само защото бях пет години по-възрастен от времето, когато бях с Одри, и пламенността ме беше напуснала?

Затворих ума си за всякакви съмнения.

– Тази вечер се промених – заявих аз. Наведох се и я целунах.

Осъзнавах, че вървя срещу нечия съпротива. После разбрах, че съпротивата е била моята.

Сипах си чаша горещо кафе от термоса, който прислужникът ми Смит беше напълнил, като се върнах. То ми вля малко живот. Потиснатостта се разсея.

И все пак остана някакво безпокойство, нещо като дълбоко скрито предчувствие.

Бях направил крачка в тъмното и се боях за Синтия. Бях решил да я

направя щастлива. Сигурен ли бях, че ще успея? Блясъкът на рицарството ме бе напуснал и започвах да се съмнявам.

Одри ми беше отнела нещо, което не можех да си върна. Романтика беше най-точното определение. Да, романтиката със Синтия краката ми винаги щяха да са стъпили здраво на земята. В края на краищата щяхме да си останем обикновени приятели и нищо повече.

Усетих, че много ми е жал за Синтия. Виждах бъдещето ѝ като поредица от непоносимо скучни години. Беше прекалено добра, за да бъде привързана до края на живота си към огрухан мечок като мен.

Пийнах още кафе и настроението ми се промени. Дори в сиви зимни утрини един трийсетгодишен мъж в отлично здраве не може дълго да се чувства като отрепка, особено като се утешава с горещо кафе.

Умът ми възвърна равновесието си. Присмях се на себе си като на сантиментален лигльо. Разбира се, че щях да я направя щастлива. Никои мъж и жена не си подхождаха така пълно. Що се отнася до първата катастрофа, която бях въздигнал до ранга на житейска трагедия, какво толкова? Инцидент от ранната ми младост. Смешен епизод, който трябваше – станах с намерението да го сторя незабавно – да изчезне от живота ми.

Отидох бързо до писалището, отключих го и извадих една снимка.

И тогава – несъмнено четири часът сутринта не е време мъжът да се опитва да бъде самостоятелен и решителен – се разколебах.

Възнамерявах да я разкъсам на парченца, без дори да я погледна, и да я хвърля в кошчето за боклук. Но я погледнах и се спрях.

Момичето на снимката беше дребно и тънко и ме гледаше от снимката с големи очи, които срещнаха и предизвикаха моите. Как добре ги помнех тези сини ирландски очи под изразителните, доста гъсти вежди. Колко точно фотографът бе уловил полудръзкото, полуизпълнено с копнеж изражение, вирнатата брадичка, извитите в усмивка устни. Всичките ми съмнения отново се стовариха като вълна върху мен. Дали тази сантименталност в четири часа сутринта се дължеше на патоса на отлитащите години, или наистина изпълваше душата ми и я пазеше, за да не може друг завоевател да влезе и да заеме мястото ѝ?

Нямах отговор, стига фактът, че я върнах в чекмеджето, да не беше такъв. Реших, че това не може да се реши сега. Оказа се по-трудно, отколкото бях смятал.

Когато си легнах, цялата ми мрачност се беше върнала.

Сякаш минаха часове, докато неспокойно се мятах, копнеещ за сън.

Когато се събудих, последната съзнателна мисъл още беше в

главата ми. Беше страстен обет, че каквото и да стане, дори онези ирландски очи да продължат да ме преследват до смъртта ми, ще бъда верен на Синтия.

2

Точно когато се приготвих да отида на площад Марлоу и да уведомя госпожа Драсилис за състоянието на нещата, телефонът зазвъня. Синтия, реших аз, вероятно вече е съобщила новината, което ще посмекчи неловкостта при разговора, но споменът за снощната ми среща с госпожа Драсилис не ми позволяваше да очаквам с радост перспективата за нова среща с нея.

Като вдигнах слушалката, ме посрещна гласът на Синтия.

– Здравей, Питър! Ти ли си? Искам да дойдеш веднага.

– Тъкмо тръгнах – отвърнах аз.

– Нямам предвид площад Марлоу. Не съм там. В хотел „Гуелф“ съм. Питай за апартамента на госпожа Форд. Много е важно. Ще ти обясня всичко, щом дойдеш. Ела колкото може по-скоро.

Апартаментът ми е много удобно разположен за посещения в хотел „Гуелф“. Няколкоминутна разходка ме отведе там. Стаята на госпожа Форд беше на третия етаж. Натиснах звънеца и Синтия ми отвори вратата.

– Влез – каза тя. – Много мило, че долетя така.

– Апартаментът ми е на две крачки.

Тя затвори вратата и за първи път се погледнахме. Не мога да твърдя, че бях развълнуван, но ми се стори, че в атмосферата има нещо странно. Снощната вечер ми се струваше далеч в миналото и някак си нереална. Предполагам, че го показах с нещо, защото тя внезапно наруши проточилата се пауза с кратък смях.

– Питър – закачи ме тя, – ти си смутен.

Разгорещено отрекох обвинението, но ми липсваше убеденост. *Бях* смутен.

– А би трябвало да бъдеш – каза тя. – Снощи, когато изглеждах възможно най-добре с хубавата си рокля, ти ме помоли да се омъжа за теб. Сега ме виждаш отново на прояснена глава и се чудиш как да се измъкнеш, без да ме нараниш.

Усмихнах се. Тя – не. Спрях да се усмихвам. Гледаше ме много особено.

- Питър – рече тя, – сигурен ли си?
- Скъпа моя Синтия – отвърнах аз, – какво ти става?
- Сигурен ли си? – настоя тя.
- Абсолютно, напълно сигурен.

Мярнаха ми се две големи очи, които ме гледаха от снимка. Появиха се и изчезнаха светкавично. Целунах Синтия.

– Какви огромни количества коса имаш – рекох аз. – Срамота е да ги покриваш. – Не ми отговори.

– Днес си в много странно настроение – продължих аз. – Какво е станало?

– Размишлявах.

– Изплюй камъчето. Нещо се е объркало. – В главата ми просветна идея. – Ъъ... да не би майка ти... майка ти много ли е сърдита за...

– Мама е възхитена. Винаги те е харесвала, Питър.

Успях да сподавя една усмивка.

– Тогава какво има? Да не си уморена от бала?

– Не е толкова просто.

– Каж ми.

– Трудно е да го изразя с думи.

– Опитай.

Играеше си с книгата по масата с извърнато лице. Известно време не проговори.

– Тревожа се, Питър – най-сетне заговори тя. – Ти си такъв самопожертвователен рицар. Същински Дон Кихот. И точно това ме тревожи. Да не се жениш за мен от съжаление? Не говори. Сега ще ти го кажа, ако ми позволиш да излея мислите си. Познаваме се вече от две години. Знаеш всичко за мен. Знаеш колко... колко нещастна съм въкъщи. Да не се жениш за мен само защото ме съжаляваш и искаш да ме измъкнеш от всичко това?

– Мило мое момиче!

– Не си отговорил на въпроса ми.

– Отговорих му преди две минути, когато ме попита дали...

– Обичаш ли ме?

– Да.

През цялото това време държеше лицето си извърнато, но сега се обърна и погледна в очите ми с рязка напрегнатост, която, признавам, ме постресна. Думите ѝ ме стреснаха още повече.

– Питър, обичаш ли ме колкото си обичал Одри Блейк?

В мига, който делеше думите ѝ от отговора ми, умът ми се

блъскаше насам-натам, опитваше се да си припомни кога ѝ бях спомена-вал за Одри. Бях убеден, че не съм. Никога и с никого не говорех за Одри.

И у най-уравновесения мъж има зрънце суеверие. Лично аз не съм особено уравновесен и нося повече зрънца. Бях потресен. От мига, в който помолих Синтия да се омъжи за мен, призракът на Одри се беше върнал в живота ми.

– Велики боже! – извиках аз. – Какво знаеш за Одри Блейк?

Тя отново извърна лице.

– Името ѝ май много те засегна – издума тихо. Взех се в ръце.

– Ако питаш някой ветеран – заобяснявах аз, – той ще ти обясни, че една рана, колкото и отдавна да е заздравяла, от време на време се обажда.

– Не и ако наистина е заздравяла.

– И когато наистина е заздравяла, когато почти не можеш да си спомниш как си бил такъв глупак, че да я получиш.

Не каза нищо.

– Откъде научи за... това? – запитах аз.

– Когато за първи път те видях или малко след това, един твой приятел – случайно стана дума за теб – ми каза, че си бил сгоден за момиче на име Одри Блейк. Трябвало да ти бъде кум, но един ден си му писал, че няма да има сватба, а после си изчезнал и никои не те виждал цели три години.

– Да – потвърдих аз, – всичко това е самата истина.

– Питър, струва ми се, че чувствата ти са били сериозни. Нещо, което мъжете трудно забравят.

Опитах да се усмихна, но знаех, че се справям зле. Този разговор за Одри ми причиняваше силна болка.

– За мъжете това си е направо невъзможно – казах аз, – стига да не страдат от прекомерно къса памет.

– Нямах предвид това. Знаеш какъв смисъл вложих в думата „забравям“.

– Да – рекох аз. – Знам.

Приблужи се бързо до мен, хвана ме за раменете и ме погледна в лицето.

– Питър, можеш ли честно за заявиш, че си я забравил... в смисъла, който аз вложих?

– Да – отсякох аз.

И отново ме обзе онова чувство, онова странно усещане, че вървя

срещу себе си.

– И тя не стои помежду ни?

– Не.

Усетих усилието зад тази дума. Сякаш някаква моя подсъзнателна част се опитваше да я задържи.

– Питър!

На лицето ѝ изгря нежна усмивка, вдигна го към моето, а аз я прегърнах.

Отдръпна се с тих смях. Цялото ѝ поведение беше променено. Беше съвсем различна от момичето, което тъй сериозно надникна в очите ми преди секунда.

– О, милото ми момче, какви мускули имаш! Направо ме смаза. Сигурно си бил превъзходен футболист, също като господин Бростър.

Не ѝ отговорих веднага. Не умея да увивам съкровениите си чувства и да ги слагам обратно в килера веднага след употреба. Пренастроих се бавно към новата тоналност на разговора.

– Кой е Бростър? – попитах най-сетне.

– Беше учител на... – завъртя ме и посочи – ...на *това*.

Когато влязох в стаята, забелязах, че на един от столовете има картина, но не ѝ обърнах особено внимание. Сега я разгледах по-подробно. Беше доста неумело нарисуван портрет на рядко отблъскващо дете на десет-единайсет години.

– *Клетникът!* Е, всички трябва да носим кръста си, нали така! Кой е този млад главорез? Дано не ти е приятел.

– Това е Огдън, синът на госпожа Форд. Истинска трагедия...

– Може пък портретът да го загрозява. Наистина ли гледа така, или е просто художествено виждане?

– Не се занасяй. Загубата на това момче разби сърцето на Неста.

Бях шокиран.

– Мъртъв ли е? Ужасно съжалявам. За нищо на света не бих...

– Не, не. Жив и здрав е. Но за нея е мъртъв. Съдът го присъди на бащата.

– Съдът ли?

– Госпожа Форд е бившата съпруга на американския милионер Елмър Форд. Разведоха се преди година.

– Ясно.

Синтия се взираше в портрета.

– Това момче по свой начин е истинска знаменитост – заяви тя. – В Америка му викат „Малкото съкровище“.

– Нима? И защо?

– Това е прякор, даден му от хората, опитвали се да го отвлекат. Правени са много опити да го откраднат.

Млъкна и ме погледна особено.

– Питър, днес и аз направих такъв опит – заяви тя. – Ходих в провинцията, където беше момчето, и го отвлякох.

– Синтия! За бога, какви ги говориш?

– Не разбираш ли? Направих го заради Неста. Сърцето ѝ се късаше, че не може да го види, та затова се промъкнах там, откраднах го и го доведох тук.

Не знам дали изглеждах толкова сащисан, колкото бях.

Надявам се, че не, защото усетих, че умът ми не го побира. Съвършеното спокойствие, с което говореше за това необичайно престъпление, засили объркването ми.

– Шегуваш се!

– Не се шегувам. Откраднах го.

– Но, за бога! А законът? Това е криминално престъпление, не знаеш ли?

– Ами направих го. Хора като Елмър Форд не са годни да се грижат за едно дете. Ти не го познаваш, но той е безскруполен финансист, който мисли единствено за пари. Като си представя как би раснало едно момче в тази задушна атмосфера, и то в най-податливата си възраст. Това би значило смърт за всичко добро у него.

Умът ми продължаваше немощно да се бори с юридическия аспект на въпроса.

– Ама, Синтия, отвличането си е отвличане, нали така! Законът не обръща внимание на мотивите. Ако те хванат...

Прекъсна бръщолевенето ми.

– Питър, ти би ли се страхувал да го направиш?

– Ами... – започнах аз. Не бях мислил досега.

– Не вярвам да се уплашиш. Ако те помоля да го направиш заради мен...

– Ама, Синтия, все пак е отвличане! Това е толкова мръсна игра.

– Аз я играх. Презираш ли ме?

Започвах да се потя. Не можах да измисля отговор.

– Питър – подхвана тя, – разбирам скрупулите ти. Знам точно как се чувстваш. Но не разбираш ли, че това е съвсем различно от обикновеното отвличане, което, естествено, е отвратително? Просто момчето трябва да се изведе от средата, която може да го увреди, и да се върне на

обожаващата го майка. В това няма нищо лошо. Дори е прекрасно. – Млъкна. – Е, Питър, ще го направиш ли за мен?

– Не разбирам – замънках аз. – Нали си го направила? Нали си го отвлякла сама?

– Проследиха ме и го взеха обратно. И сега искам ти да опиташ. – Приблужи се до мен. – Питър, не разбираш ли какво значи за мен съгласието ти? Аз съм обикновен човек и не мога в дъното на сърцето си да не продължавам да те ревнувам от тази Одри Блейк. Не, не казвай нищо. Не можеш да ме излекуваш с думи, но ако го направиш за мен, ще ме успокоиш. Ще знам.

Беше застанала плътно до мен, държеше ме за ръката и се взираше в лицето ми. Чувството за нереалност, което ме преследваше от онзи момент на бала, ме заля с подновена сила. Животът бе спрял да бъде сивкава подредена история, в която един ден спокойно следваше друг и нищо не се случваше. Умереният му поток беше навлязъл в бързеи и сега един от тях ме поде.

– Ще го направиш ли, Питър? Кажи, че ще го направиш.

Глас, който би трябвало да е моят, отговори:

– Да.

– Милото ми момче!

Бутна ме в едно кресло, седна на ръчката, сложи ръка върху моята и внезапно стана невероятно делова.

– Слушай – започна тя. – Ще ти кажа какво сме замислили.

Когато заговори, внезапно ми хрумна, че от самото начало е била напълно убедена, че съществената част на плановете ѝ, а именно моето съгласие, е в кърпа вързано. Жените имат невероятна интуиция.

3

Когато се връщам в миналото, мисля, че мога точно да определя момента, когато това лудешко начинание, в което се впусках, спря да бъде кошмарен сън, от който замаяно се надявах да се събудя всеки момент, и се превърна в непосредствена реалност. Този момент настъпи, когато се срещам с господин Арнолд Абни в клуба му.

Дотогава всичко беше само фантазия. От Синтия разбрах, че момчето Огдън скоро ще бъде изпратено в прогимназия и че аз трябва да се внедря в училището и да издебна момента да го отвлека, но все ми се струваше, че пречките пред този сравнително разбираем план са

непреодолими. На първо място, как щяхме да разберем коя от милионите английски прогимназии щяха да изберат за него господин Форд или господин Меник? Второ, поводът, който щеше да ме отведе триумфално в това училище, когато, или ако, го откриехме, ми се струваше крайно нескопосан. Синтия ми каза, че трябва да се направя на млад заможен мъж, който желае да изучи бизнеса с оглед отварянето на собствено училище. Възражението тук беше, че всъщност не желаех нищо подобно. Нямах вид на човек с подобни амбиции. Не говорех, както би говорил такъв човек.

Обясних го на Синтия.

– Ще ме разкрият за един ден – уверих я аз. – Човек, който е решил да отваря училище, трябва да е доста образован. Аз не знам нищо.

– Нали имаш диплома?

– Диплома. Така или иначе, съм забравил всичко, което съм знаел.

– Това е без значение. Нали имаш парите. Всеки с пари може да отвори училище, дори да е кръгъл невежа. Никой не го намира за странно.

Това ми се стори чудовищно обвинение към образователната ни система, но като се замислих, стигнах до извода, че е вярно. Собственикът на една прогимназия, стига да е достатъчно богат, няма защо да умее да преподава, също както импресариото няма защо да пише пиеси.

– Добре, да оставим това за момент – казах аз. – Истинската трудност е другаде. Как ще откриеш училището, което е избрал господин Форд?

– Вече го открих, или по-точно Неста го откри. Нае частен детектив. Беше съвсем лесно. Огдън отива в училището на господин Абни. Казва се „Санстед Хаус“. Намира се някъде в Хампшир. Съвсем малко училище, но гъмжи от невръстни херцози, графове и други недоразумения. По-малкият брат на лорд Маунтри – Огъстъс Бекфорд, също е там.

Познавах лорд Маунтри и семейството му от дълги години. Смътно си спомнях Огъстъс.

– Маунтри? Познаваш ли го? Бяхме заедно в Оксфорд.

Стори ми се заинтригувана.

– Що за човек е? – попита.

– Много е свестен. Е, не е от гигантите на мисълта. Не съм го виждал от години.

– Приятел е на Неста. Виждала съм го само веднъж. Той ще ти е поръчител.

– Какво ще ми е?

– Ще имаш нужда от поръчител. Поне така мисля. Но и без това, ако споменеш, че познаваш добре лорд Маунтри, ще опростиш преговорите си с господин Абни, защото братът е в училището.

– Маунтри в течение ли е на всичко това? Каза ли си му защо ще ходя в училището на Абни?

– Неста му е казала. Решил е, че е крайно джентълменско от твоя страна. Ще каже на господин Абни всичко, което искаме. Между другото, Питър, предполагам, че ще трябва да заплатиш някаква сума. Но, естествено, Неста ще поеме всички разходи.

По тази точка удържах единствената си победа за този следобед.

– Не – отсякох. – Много мило от нейна страна, но това ще си остане чисто аматьорско изпълнение. Правя го за теб и ще платя рекета. За бога! Как си представяш, че бих приел пари за подобно нещо!

Погледна ме доста странно.

– Много мило, Питър – рече след кратка пауза. – А сега да се залавяме за работа.

Заедно измислихме писмото, което след два дена доведе до достолепната ми среща с господин Арнолд Абни, магистър на хуманитарните науки, в неговия клуб.

Господин Абни се оказа дългност, любезен добряк с оксфордски маниери, високо чело, дълги бели ръце, гукащи интонации и общ вид на дискретна важност, като на човек в непрекъснат допир с Величията. В поведението му имаше нещо, напомнящо за семеен адвокат, комуто се доверяват херцози, или личен капелан-изповедник в Замъка.

Сам ми връчи ключа към разгадаването на характера му още в първата минута на познанството ни. Бяхме се разположила на маса в пушалнята, когато край нас мина възрастен господин, който пътем му кимна. Събеседникът ми скочи на крака почти конвулсивно, отвърна на поздрава и бавно се отпусна обратно в стола си.

– Херцог Дивайс – полугласно сподели той. – Крайно способен човек. Крайно способен. Племенникът му, лорд Роналд Стоуксхей беше мой ученик. Очарователно момче.

Схванах, че в гърдите на господин Абни до голяма степен цъфти старият феодален дух.

Заловихме се за деловите въпроси.

– Значи искате да станете един от нас, господин Бърнс, и да влезете в образователната професия?

Опитах се да си придам вид сякаш наистина е така. Той повтори вместо мен.

– Е, предвид обстоятелствата, в които, бих казал, че се намирам... въз... аз, няма по-възхитително занимание. Работата е интересна. Да гледаш как се развиват тези млади човешки същества, крие несекващо очарование, да им помагаш да се развиват пред очите ти... въз всеки случай бих могъл да заявя, че за мен представлява особен интерес да съм в състояние да формирам подрастващите умове на момчетата, които един ден ще заемат своето място сред наследствените законодатели на страната, тази малка група благородни мъже, които напук на вулгарните нападки на гласовити демагози продължават да изпълняват дълга си и нещо повече, да ръководят съдбините на Англия. Да.

Спря. Казах, че и аз мисля така.

– Вие сте възпитаник на Оксфорд, господин Бърнс, нали така казахте? Писмото ви е у мен. Точно така. Били сте в... а, да. В прекрасен колеж. Деканът ми е приятел от години. Може би познавате един от учениците ми, лорд Роло? Не, той е бил след вас. Възхитително момче. Направо възхитително... И сте взели диплома? Точно така. И сте представлявали университета в мачовете по крикет и ръгби? Отлично. Здрав дух в... въз... здраво, така да се каже, тяло, да!

Сгъна внимателно писмото и го прибра в джоба си.

– Основната цел на идването ви при мен, господин Бърнс, доколкото разбрах, е да изучите... въз... тайните на занаята, нали така? Имате нищожен или никакъв опит в учителстването, доколкото разбирам?

– Абсолютно никакъв.

– Тогава най-добре ще е да работите известно време просто като заместник-директор. Така ще придобиете солидни познания за тънкостите на професията, което ще бъде особено полезно, когато решите да отворите свое училище. Учителството е професия, която можете да изучите щателно само ако я практикувате. Както е казал поетът: „Само онези, които... въз... храбро срещнат опасностите й, разгадават тайната й стара.“ Да, твърдо бих ви препоръчал да започнете от основата на стълбата и поне за известно време да минете през месомелачката.

– Разбира се – съгласих се аз. – Естествено.

Моята сговорчивост го зарадва. Видях, че изпитва облекчение. Май очакваше да хлъдна от яд при перспективата да се заема с истинска работа.

– По една случайност – продължи той – учителят ми по класически дисциплини напусна в края на срока. Тъкмо се канех да се обърна към Агенцията, когато пристигна писмото ви. Бихте ли помислили...

Трябваше да премисля това. Изпитвах благоразположение към

господин Арнолд Абни и исках да му причиня колкото може по-малко щети. Щях да му открадна момче, което, макар и да нямаше да стане наследствен законодател след формирането на ума му, несъмнено щеше щедро да допринесе за годишния доход на господин Абни, та не исках да умножавам неприятностите му в качеството си на негоден за нищо учител по класически науки. Но после се сетих, че макар да не бях светило, знаех достатъчно латински и гръцки, за да преподавам основите на тези езици на недораслеци. Съвестта ми бе задоволена.

– Ще бъда очарован – отвърнах аз.

– Отлично. Тогава да смятаме този въпрос за... ъъ... уреден – рече господин Абни.

Настъпи пауза. Събеседникът ми започна малко неловко да премията един пепелник в ръцете си. Зачудих се какво става, но бързо се сетих. Налагаше се да станем груби. Задаваше се обсъждането на условията.

Докато осъзнавах това, разбрах как мога още малко да облекча съдбата ме съвест. В края на краищата всичко се свеждаше до сухото. С отвлечането на Огдън щях да лиша господин Абни от пари. С плащането на необходимата сума щях да му ги върна.

Заобмислях обстоятелствата. В момента Огдън беше около тринайсетгодишен. Горната граница на прогимназиалната възраст можеше да се определи на четиринайсет години. Тоест Санстед Хаус щеше да го приюти само за една година. За таксите на господин Абни трябваше да гадая. За да съм сигурен, определих доста кръгла сума, която да платя, и я споделих с него.

Очевидно беше задоволителна. Умствената ми аритметика се бе оказала безпогрешна. Господин Абни засия. Когато започнахме чая с кифлите, бяхме направо приятели. За половин час научих повече за учителстването, отколкото изобщо бях предполагал, че съществува.

Сбогувахме се на входната врата на клуба. Усмиваше ми се благо от горната площадка на стълбите.

– Довиждане, господин Бърнс, довиждане – говореше той. – Пак ще се срещнем ...ъъ... на бойното поле.

Когато се върнах в апартамента, звъннах на личния ми прислужник Смит.

– Смит – рекох аз, – искам утре рано сутринта да ми купиш някои книги. Най-добре ги запиши.

Той напљунчи молива.

– Латинска граматика.

- Да, сър.
  - Гръцка граматика.
  - Да, сър.
  - „Лесни изречения в проза“ от Арнолд.
  - Да, сър.
  - „Галски войни“ от Цезар.
  - От кого, сър?
  - От Цезар.
  - Благодаря, сър. Нещо друго, сър?
  - Не, това е достатъчно.
  - Много добре, сър.
- Изнизва се от стаята.

Слава богу, Смит открай време ме имаше за ексцентрична откачалка и никога не се изненадваше от нещата, които го карах да върши.

Втора глава

Санстед Хаус беше внушителна сграда в Георгиански стил. Квадратът ѝ беше разположен в центъра на около двацет декара земя. По-късно научих, че през по-голямата част от съществуването си е била собственост на семейство на име Бун и че в ранните си дни имението е било солидно. Но с течение на времето напредъкът бе донесъл промени за семейство Бун. Бяха се появили нови пътища, отрязали големи парцели земя от центъра. Новите възможности за пътуване бяха примамили членовете на семейството към далечни места и най-накрая последният Бун беше стигнал до заключението, че не си струва да поддържаш толкова голяма и скъпа къща.

Превръщането на къщата в училище беше естествен еволюционен процес. Беше прекалено голяма за обикновения купувач и прекалено западнала за богатите. Полковник Бун с удоволствие я продал на господин Абни и училището бе започнало кариерата си.

Имаше си всичко необходимо за едно училище. Къщата беше изолирана. Селото беше на три километра от портите. Беше близо до морето. Имаше игрища за крикет и футбол, а вътре – много стаи с всякакъв размер, удобни за класни стаи и спални.

Когато пристигнах, домакинството се състоеше освен от господин Абни, мен, още един учител на име Глосъп и възпитателката, от двацет и четири момчета, иконом, готвачка, момче за всичко, две камериерки,

миячка на чинии и прислужница, която да отваря вратата. Беше малка колония, изолирана от външния свят.

Ако се изключеа господин Абни и Глосъп – мрачен човек, изтъкан от нерви и маниерничене, единственият човек, с когото обмених няколко думи през първата ми вечер там, беше икономът Уайт. Има хора, които ти допадат от пръв поглед. Уайт беше от тях. Имаше забележително лъскави обноски дори за иконом, но му липсваше онази суровост, която съм забелязвал у колегите му.

Помогна ми да разопаковам кашона си и през това време си поговорихме. Беше със среден ръст, мускулист и як, с някаква подвижност, която ми се стори крайно необичайна за иконом. От някои неща, които каза, разбрах, че доста е пътувал. Като цяло ме заинтригува. Имаше чувство за хумор, а половината час, прекаран в компанията на Глосъп, ме накара да плащам премия за хумор. И Уайт като мен беше нов в училището. Предшественикът му напуснал с кратко предупреждение през ваканцията и той бе получил мястото по същото време, когато аз получих моето. И двамата се съгласихме, че училището е добро. Доколкото разбрах, Уайт намираше изолираността за достойнство. Не си падаше по обществото на селяни.

В осем часа на другата сутрин започнах работа.

Първият ми ден завърши с това, че изцяло преобърна представите ми за участва на заместник-директора в частно училище.

Дотогава бях убеден, че заместник-директорът си живее живота. Бях го изучавал въпросния живот само отвън. Мнението ми се основаваше на наблюденията ми като момче в моето частно училище, където учителите бяха достойна за завист раса, която си лягаше, когато поиска, нямаше домашни и уроци и не можеше да бъде налагана с пръчка. Тогава ми се струваше, че тези три факта, но най-вече последният, представят достатъчно добра основа за изграждане на Идеалния живот.

Не бях прекарал и два дни в Санстед Хаус, когато започнах да изпитвам първите съмнения по въпроса. Това, което едно момче, гледащо заместник-директора си да се мотае наоколо във видимо прекрасно безделие, не разбира, е, че клетникът всъщност търчи да върши непосилно тежка работа. Той поема „дежурства“. А „дежурството“ е нещо незабравимо, особено за човек, който е живял лек и безгрижен живот като мен, защитен от дребните ежедневни неприятности с помощта на значителен доход.

Санстед Хаус ме обучаваше. Стряскаше ме. Показваше ми стотиците начини, по които си бях позволил да стана кекав и негоден за нищо,

без да го съзнавам. Може да има и други професии, които изискват по-свирепо изразходване на енергия, но за човек с личен доход, носил се по живота със собствена скорост, малко учителстване е достатъчно да му подейства като чудотворен тоник.

Нуждаех се от този тоник и го получавах в щедри дози.

Сякаш господин Абни интуитивно бе отгатнал колко прекрасна е дисциплината за душата ми, защото този прелюбезен мъж ми позволи не само да върша собствената си работа, но и преобладаващата част от неговата. От тогава съм разговарял с много заместник-директори и според тях директорите на частни училища са два вида – работяги и бягащи в Лондон. Господин Абни принадлежеше към втория вид. Всъщност бих се учудил, ако в цяла Южна Англия можеше да се открие по-завършен екземпляр. Лондон го привличаше неустойимо като магнит.

След закуска ме дръпваше настрана, формулата винаги беше една и съща.

– Ъъъ... господин Бърнс.

Аз (видимо предсещаш катастрофата или по думите на поета „като диво същество, попаднало в капан, съзиращо ловеца да идва към гората“):

– Да? Ъъъ, да?

– Опасявам се, че ми се налага днес да прескоча до Лондон. Получих крайно важно писмо от... – Тук той назоваваше името на някой родител или бъдещ родител. (Под „бъдещ“ имам предвид, човек, който обмисля дали да не изпрати сина си в Санстед Хаус. Може да имате двайсет деца, но не ги ли изпратите в училището му, директорът не ви бръсне за родител.)

А после:

– Той желяе... ъъъ... да се срещне с мен. – Или, в случай на титулован родител: – Той желяе... ъъъ... да обсъди някои проблеми с мен.

Разликата е тънка, но той неизменно я правеше.

След малко таксито отпрашваше по дългата алея, а работата ми започваше и заедно с нея цялата самодисциплина, за която споменах.

„Поемането на дежурства“ носи определени изпитания за човека. Той трябва да отговаря на въпроси, да разтървава побойници, да пречи на големите момчета да тормозят малките, да пречи на малките да тормозят още по-малките, да слага край на замерянето с камъни, търкалянето из мократа трева, преченето на готвачката, дразненето на кучето, вдигането на прекалено голям шум и най-вече да обезсърчава всякакви форми на харакири като: катерене по дървета, скокове във вода,

надвесване от прозорци, пързаяне надолу по парапети, гълтане на моливи и пиене на мастило (защото някой от класа ми твърдял убедено, че не мога).

В определени периоди от деня се правят други изпълнения. Рязането на месо, помагането за пудинга, играта на футбол, четенето на молитви, преподаването, подкарването на стадото за хранене и обиколките на спалните за проверка дали лампите са угасени са една неизброимо несъществена част от тях.

Исках да служа на Синтия според възможностите си, но през първите няколко дни имаше моменти, когато се чудех как, за бога, бих намерил необходимото време да съчетая отвлечането на дете с купищата си други задължения. Струваше ми се, че от всички трудни професии тази на отвличащия деца най-подчертано налага известни интервали на спокойно обмисляне, в които да узряват схемите и интригите.

Училищата са различни. Санстед Хаус принадлежеше към по-трудните. Вечните отсъствия на господин Абни допълнително утежняваха товара на заместниците му, а коленопреклонното му благоговееие пред аристокрацията – дважд повече. Стремещът му да превърне Санстед Хаус в място, където деликатните издънки на управляващите класи да чувстват колкото може по-малко временното отсъствие на титулованите момчета, го подтикваше към благосклонна търпимост, която би разглезила и ангели.

Успехът или провалът на един заместник-директор според мен е въпрос на късмет. Колегата ми Глосъп притежаваше повечето качества, необходими за успеха, но нямаше късмет. Би могъл да поддържа някакъв ред, ако получаваше нужната подкрепа от господин Абни. Но в случая класната му стая приличаше на кучкарник, а когато дежуреше, се възцаряваше перфектен хаос.

От друга страна, аз имах късмет. По някаква незнйна причина момчетата ме приеха. Съвсем в зората на престоя се насладих на най-сладкия триумф в живота на всеки заместник-директор – гледката как едно момче първа по главата друго, защото продължава да вдига шум, след като съм му казал да млъкне веднага. Съмнявам се дали човек би изпитал по-силно тръпката, която се поражда при мисълта, че народонаселението му е приятел. Политическите оратори вероятно изпитват нещо подобно, когато публиката им ги обсипва с овации, но едва ли е толкова ярко и недвусмислено. Човек е безпомощен с момчетата, освен ако те сами не решат да го харесат.

Беше изминала седмица от началото на срока, преди да се запозная

с Малкото съкровище.

От самото начало си отварях очите за него и когато открих, че не е в училището, сериозно се притесних. Дали Синтия не ме беше пратила тук да работя като египетски роб за тоя, дето клати клоните на дърветата?

И тогава една сутрин господин Абни ме дръпна настрана след закуска.

– Тъж... господин Бърнс.

Така чух за първи път думите, които скоро щяха да ми станат толкова познати.

– Опасявам се, че днес трябва да прескоча до Лондон. Имам важна среща с бащата на момче, което ще постъпи в училището. Той желае... тъж... да се срещне с мен.

Това най-сетне трябваше да е Малкото съкровище.

Оказах се прав. По време на интервала преди началото на часовете при мен дойде Огъстъс Бекфорд. Братът на лорд Маунтри беше дебело момче с лунички. Претендираше за всенародната любов с две неща. Можеше да задържа дъха си по-дълго от всяко друго момче в училището и винаги пръв научаваше клюките.

– Довечера ще дойде ново момче, сър – уведоми ме той, – някакво американче. Чух ги тази сутрин да разговарят с възпитателката. Казва се Форд. Май баща му е червив с пари. Бихте ли искали да сте богат, сър? Аз – да. Ако бях богат, щях да си купувам каквото ми скимне. Мисля, че като порасна, ще бъда богат. Чух баща ми да говори с адвокат по въпроса. Скоро ще имаме нова прислужничка за гостната, сър. Чух готвачката да казва на Емили. Проклет да съм, ако искам да стана прислужничка, а вие, сър? Много повече бих предпочел да съм готвачка. – Обмисли за кратък миг тази дилема. Когато заговори отново, беше да се спре на още по-дълбок проблем. – Ако искате да превърнете половин пени в две пени, за да си купите гушер, как бихте постъпили, сър?

Дадох му ги.

Огдън Форд, златната мина на отвличащата индустрия, влезе в Санстед Хаус в девет и петнайсет същата вечер. Беше предшестван от Загрижена физиономия в лицето на господин Абни, шофьора на таксито с огромен кашон и момчето за всичко с два куфара. Дадох предимство на Загрижената физиономия, защото беше най-любопитното явление. Ако кажа, че господин Абни я носеше, значи да създам грешно впечатление. Беше направо скрит зад нея, както армията на Макбет се е криела зад откършените дървета на Дънсинан.

Едва успях да зърна Огдън, преди господин Абни да го въведе в кабинета си. Изглеждаше нахакано момче, много приличащо, но още по-грозно, колкото и невъзможно да звучи, отколкото беше на портрета, който видях в хотел „Гуелф“.

След секунда вратата се отвори и работодателят ми излезе. Изглежда изпита облекчение, като ме видя.

– Тъъ, господин Бърнс, тъкмо вие ми трябват. Можете ли да ми отделите минутка? Да идем в трапезарията.

– Господин Бърнс, това момче се казва Форд – започна той, като затвори вратата. – Доста... тъъ... забележително момче. Американец е – син на господин Елмър Форд. Тъй като до голяма степен минава под ваше попечителство, бих желал да ви подготвя за... тъъ... странностите му.

– Странен ли е?

Лек спазъм разкриви лицето на господин Абни. Притисна към челото си копринена кърпичка, преди да отговори.

– В много отношения в сравнение със стандартите на момчетата, които са минали през ръцете ми – момчета, разбира се, за които съм длъжен да добавя в името на почитеността, че са се радвали на предимствата на изключително разточителен живот у дома, той, може да се каже е... тъъ... малко особен. Макар да не се съмнявам, че в дъното на... в дъното на... той е очарователно момче, много очарователно, но в момента е... как да кажа... странно. Склонен съм да си представя, че от най-ранна възраст е бил системно глезен. Подозирам, че в живота му не съществува и капчица дисциплина. В резултат поведението му е станало необичайно немомчешко. Наблюдава се пълното отсъствие на онази почитителност, онази детска способност за изненади, която лично аз намирам твърде очарователна у нашите английски подрастващи. Малкият Форд изглежда напълно блазиран. Има вкусове и идеи, които са преждевременно зрели и... необичайни за момче на неговата възраст... Понякога се изразява крайно любопитно... Струва ми се, че притежава малко или никакво уважение към... тъъ... утвърдените авторитети.

Млъкна, за да прекара още веднъж кърпичката по челото си.

– Бащата на момчето, господин Форд, който ме впечатли като много способен човек, типичен американски търговски магнат, беше рядко откровен с мен за онази част от семейния си живот, която засяга сина му. Не мога да си припомня точните му думи, но същността на казаното е, че досега госпожа Форд единствена се е грижила за възпитанието на момчето и... господин Форд беше необичайно откровен... и е била

прекалено отстъпчива, с две думи – разглезила го е. Всъщност... надявам се, че ще уважите доверието ми, това е била истинската причина за развода, който, за нещастие, е последвал. Господин Форд гледа на нашето училище като на нещо като... как да кажа... противоотрова. Държи да не липсва дисциплина в никой аспект. Тъй че очаквам от вас, господин Бърнс, да изкорените недвусмислено, но, разбира се, и учтиво, навици като... въз... тютюнопушенето. Докато пътувахме насам, пушеше като фабричен комин. Беше ми невъзможно да го накарам да спре без прилагане на физическа сила. Но, естествено, сега, когато вече е в училището и е субект на училищната дисциплина...

– Именно – обадих се аз.

– Това исках да ви кажа. Може би ще бъде най-добре да се видите още сега, господин Бърнс. Ще го намерите в кабинета.

Изниза се, а аз отидох в кабинета да се представя.

Когато отворих вратата, ме блъсна облак тютюнев дим, изригващ над облегалката на креслото. Като влязох, видях чифт ботуши, опрени на решетката пред камината. Минах вдясно и се изправих лице в лице с останалата част на Малкото съкровище в пълния ѝ блясък.

Беше се изтегнал в цял ръст в креслото, очите му се взираха замечтано и неவிждащ в тавана. Когато се приближих до него, той взе цигара между пръстите си, погледна ме, отмести поглед и издуха нов облак дим. Не го бях впечатлил.

Може би ядосан от равнодушието му, погледнах на него с предубедени очи. Портретът го ласкаеше. Имаше тлъсто тяло и обло, несъразмерно лице. Очите му бяха безизразни, а устата – недоволно извита. Имаше вид на човек, преситен от живота.

Склонен съм да си представя, че както би се изразил господин Абни, начинът, по който се обърнах към него, е бил доста по-рязък и остър от онзи на самия господин Абни. Ядоса ме наглото му поведение.

– Хвърли цигарата – рекох аз.

За мое изумление той чинно я угаси. Започнах да се чудя дали не бях прекалено груб. Будеше у мен странното усещане, че е мой връстник, когато той извади сребърна табакера и я отвори. Видях, че цигарата в камината е изпушен фас.

Дръпнах табакерата от ръката му и я хвърлих на масата. Той сякаш за първи път забеляза съществуването ми.

– Дяволски нагъл си – отбеляза без никакво чувство.

Не мога да отрека, че демонстрираше разнообразните си таланти в

бърза последователност. Това, реших аз, трябва да бе нареченото от господин Абни „изразява се много любопитно.“

– И не ругай – добавих аз.

Гледахме се напрегнато в очите няколко секунди.

– Ти пък кой си? – запита той. Представих се.

– Защо си тикаш носа, където не ти е работа?

– Точно това е работата, за която ми плащат. Това е основното задължение на един заместник-директор.

– А, значи си заместник-директорът, а?

– Един от тях. И между другото една дребна техническа подробност – длъжен си да се обръщаш към мен със „сър“ и да ми говориш на вие по време на напоителните ни спорове.

– Как да се обръщам към теб? Я чупката!

– Моля?

– Измитай се. Разкарай се.

Схванах, че това е начинът да ми съобщи, че е обмислил предложението ми, но съжалява, че не може да го приеме.

– Не се ли обръщаше към учителите си със „сър“, когато беше у дома?

– Кой, аз? Я не ме размивай. Устните ми са напукани.

– Явно не храниш нужното уважение към онези, с чийто авторитет трябва да се съобразяваш.

– Ако имаш предвид учителите ми, нулев.

– Използва множествено число. Имал ли си други учители преди господин Бростър?

Засмя се.

– Дали съм имал? Само десетина хиляди.

– Клетите дяволи! – въздъхнах аз.

– Кой ругае сега?

Хвана ме натясно. Поправих се.

– Клетите нещастници! Какво стана с тях? Самоубиха ли се?

– А, напуснаха. И не ги упреквам. Аз съм костелив орех и най-добре е да не го забравяш.

Посегна към табакерата. Прибрах я в джоба си.

– Писна ми от теб – заяви той.

– Чувството е взаимно.

– Да не си въобразяваш, че можеш да се мотаеш около мен и да ми забраняваш да правя каквото си искам?

– Съвсем точно описа задълженията ми.

– Друг път. Знам всичко за тая дупка. Оня въздух под налягане ми обясни във влака.

Разбрах, че алюзията се отнася до господин Абни, и реших, че е доста сполучлива.

– Той е шефът и никой друг освен него не може да бие учениците. Ако опиташ, ще изгубиш работата си. А той няма да посегне, защото татко му плаща двойна такса и му треперят мартинките да не ме изгуби, ако възникне проблем.

– Май си схванал положението.

– Ха на бас.

Погледнах го разплут в креслото.

– Ти си смешно дете – рекох аз.

Вцепени се от гняв. Малките му очички засвяхаха.

– Слушай, май ти се иска да се скъсиш с едни глава. Прекалено зелен си. И изобщо калено зелен си. И изобщо какво си въобразяваш че си?

– Твой ангел-пазител – отвърнах аз. – Аз съм човекът, който ще те поеме и и ще те превърне в малък слънчев лъч за дома ти. Познавам изродчета като теб до кътните им зъбки. Бил съм в Америка и съм я проучвал на туземния ѝ асфалт. Вие, затлъстелите милионерски хлапета, сте като от калъп вадени. Ако тате не ви замъкне в кабинета си и не ви иска, преди да обуете дългите панталони, направо се скапвате. Свикнали сте да си въобразявате, че сте единствени на света и продължавате да го мислите, докато не дойде денят, когато идва някой, натрива ви носа и тогава яко ви се разказва играта.

Искаше да ми отговори, но това беше любимата ми тема, изучавана и обмисляна от вечерта, когато получих едно писмо в клуба си.

– Познавах един човек – казах аз, – който започна досущ като теб. Винаги разполагаше с всички необходими средства, никога не работеше, порасна, мислейки се за млад принц. И какво стана? – Прозя се.

– Май те отегчавам – отбелязах аз.

– Продължавай. Забавлявай се – отвърна Малкото съкровище.

– Е, историята е дълга, затова ще ти я спестя. Но поуката е, че момче, което ще разполага с пари, трябва да бъде възпитавано сурово и да му се налива ум в главата, докато е още на подходяща възраст.

Протегна се.

– Много дърдориш. Какво смяташ да предприемеш?

Изгледах го замислено.

– Ами всяко нещо трябва да си има начало – отговорих аз. – Това,

от което най-крещящо се нуждаеш, е спортуването. Всеки ден ще те вода да тичаш. След една седмица няма да се познаеш.

– Сър, ако си въобразявате, че ще ме накарате да тичам...

– Като стисна малката ти ръчица и започна да тичам, скоро ще откриеш, че и ти търчиш. А след години, когато спечелиш олимпийския маратон, ще дойдеш да ми благодариш със сълзи на очи и ще ми кажеш...

– Я стига!

– Не бих се учудил. – Погледнах си часовника. – Междувременно най-добре е да си лягам. Времето ти за лягане е минало.

Зяпна ме с опулено изумление.

– Да лягам!

– Да лягам.

Изглеждаше повече развеселен, отколкото разтревожен.

– Слушай, в колко часа смяташ, че си лягам?

– Знам в колко часа ще си лягам тук. В девет.

Сякаш в подкрепа на думите ми вратата се отвори и влезе възпитателката госпожа Атуел.

– Господин Бърнс, мисля, че е време за лягане.

– Точно това му казвах, госпожо Атуел.

– Вие сте луди – установи Малкото съкровище. – Ще си легна друг път!

Госпожа Атуел ме изгледа с отчаяние.

– Никога не съм виждала подобно момче!

Целият механизъм на работата в училището се поставяше на карта от това хлапе. Една отстъпка сега, и Авторитетът му щеше да пострада безвъзвратно. Реших, че положението налага светкавични мерки.

Наведох се, грабнах Малкото съкровище, измъкнах го от креслото като стрида и се запътих към вратата. В коридора той врещеше непрекъснато. Ритна ме в стомаха, а после по коляното. Продължаваше да врещи. Врещя по целия път нагоре по стълбите. Врещеше и като стигнахме до стаята му.

Половин час по-късно седях в кабинета и пуших замислено. Сводките от бойното поле отчитаха нацупено и вероятно временно примирие със Съдбата от страна на врага. Беше в леглото и сякаш бе решил да се примири с неизбежното. Сред по-възрастните членове на заведението цареше дух на съдържано тържество. Господин Абни бе дружелюбен, а госпожа Атуел открито сипеше поздравления. Бях нещо като герой на деня.

Но самият аз тържествувах ли? Не, бях склонен към мрачност. На пътя ми бяха изникнали непредвидени прегради. Досега бях мислил за отвлечането като за нещо абстрактно. Личността някак не се вписваше в него. Ако в ума си бях рисувал някаква картина, тя беше как се прокрадвам тихичко посреднощ с кротко дете за ръчичка, доверчиво пъхната в моята. От видяното и чутото от Огдън Форд ми се струваше, че ако някой поискаше да го отвлече невидимо и нечуто, когато е в момент на силна емоция, ще трябва да използва хлороформ.

Нещата се усложняваха.

Трета глава

Никога не съм водил дневник и по-късно, когато сглобявах този разказ, срещнах трудности при последователното подреждане на дребните случки. Пиша в светлината на неточната си памет, а работата ми се затруднява допълнително от факта, че първите дни от пребиваването ми в Санстед Хаус са съвсем смътни и замазани като футуристична картина, от която надничат случайни фигури на момчета – момчета, които работят, момчета, които се хранят, момчета, които играят футбол, момчета, които шепнат, крещят, задават въпроси, тръшкат врати, скачат по легла и търчат нагоре-надолу по стълби и коридори, а цялата картина е парфюмирана със сложни аромати, състоящи се от ростбиф, мастило, тебешир и онази особена, неповторима миризма на класна стая.

Не мога да подреда случките. Виждам господин Абни, свъсен във веждите и отпуснат в долната челюст, да се опитва да раздели Огдън Форд от недопушената му цигара. Мога да чуя Глосъп, трескаво ядосан, да крещи пред забавляващия се клас. Десетки други картини изникват пред очите ми, но не мога да ги подреда по време, а и може би в края на краищата последователността им не е чак толкова важна. Този разказ е посветен на неща извън обичайния училищен живот.

Например почти няма нищо обшо с войната между Малкото съкровище и Властите. Това е тема, достойна за епична поема, но е встрани от основния сюжет на разказа ми и трябва да се избягва. Да започна да разказвам за постепенното му укротяване, за хаоса, причинен от пришествието му, докато успяхме да се справим с него, би означавало да превърна историята в трактат по педагогия. Достатъчно е да спомена, че процесът на оформянето на характера му и прогонването на сатаната, който несъмнено го беше обзел, бе извънредно муден.

Огдън беше момчето, въвело модата в училището да се дъвче тюн, довела в една съботна вечер до страховити последствия за аристократичните интериори на лордовете Картридж и Уиндхол и на достопочтените Едуин Белами и Хилдебранд Кайн. Интересната игра на карти със залагания, внесена от Огдън, скоропостижно разяждаше моралните устои на двайсет и четири невинни английски момчета, преди да бъде демаскирана от Глосъп. Огдън беше човекът, който в единствения случай, когато господин Абни след дълги колебания прибегна до пръчката и му нанесе четири леки удара, изля чувствата си, като се качи горе и изпочупи прозорците на всички спални.

В Санстед Хаус имахме доста трудни възпитаници. Политиката на господин Абни на блага търпимост допринасяше съществено за това. Но Огдън Форд беше ненадминат.

Вече споменах, че ми е трудно да подреда във времето по-дребните случки от моето повествование. Но три правят изключение. Ще ги нарека Случая с Непознатия американец, Приключението на Спринтирацията и Епизода с Любезния посетител.

Ще ги опиша един по един така, както протекоха.

В Санстед Хаус имаше практика заместник-директорите всяка седмица да ползват по половин свободен ден. Този режим не е твърде либерален и мисля, че в повечето училища свободното време е доста повече, но господин Абни беше човек с оригинални възгледи за хорските почивни дни и двамата с Глосъп бяхме съответно ограничени.

Моят ден беше сряда и в срядата, за която пиша, бях тръгнал пеша към селото. Бях решил да поиграя бiliarд в местната странноприемница. Санстед Хаус и околностите му бяха лишени от бурните столични развлечения и бiliarдът в „Перата“ беше началото и краят на търсенето на удоволствия.

Правилата на бiliarда в „Перата“ бяха управлявани от местен етикет. Когато направиш сто точки, каниш партньора си в бара и го черпиш. Той вдига чашата, казва: „За вас, сър“ и я обръща на екс. След това можете да изиграете още една игра или да си тръгнете, както предпочитате.

Когато влязохме в бара, там се мъдреше само един посетител и един поглед ми беше достатъчен да се убедя, че не е кристално трезвен. Беше се изтегнал на един стол с крака върху страничната маса и бавно, с меланхоличен глас ръмжеше следните думи:

Не ми пука... дали носи... корона,
Не ще му дам... да рита... кучето мое

Беше як, гладко обръснат мъж с нееднократно чупен нос, над който беше кривната мека филцова шапка. Кльощавите му крайници бяха облечени в нещо, което бих нарекъл поръчан по пощата костюм. Можех да го определя по вида, ако вече не бях го сторил по гласа, като нийоркчанин от Ийст Сайд. А какво диреше нийоркчанин от Ийст Сайд в Санстед надхвърляше възможностите ми за обяснение.

Тъкмо се бяхме настанили, когато той стана и се заклатушка навън. Видях го да минава покрай витрината и уверенията му, че никоя коронована особа няма да малтретира кучето му, продължиха да долитат немощно, докато се отдалечаваше по улицата.

– Американец! – изпуктя със силно неодобрение госпожица Бенджафийлд, величествената барманка. – Вземи единия, удари другия.

Никога не противореча на госпожица Бенджафийлд – човек със същия успех би могъл да противоречи на Статуята на Свободата, затова изсумтях съчувствено.

– И защо се мотае из нашия край, питам аз?

Осъзнах, че и аз питам същото. Само след трийсет часа щях да разбера.

Тук му е мястото да се упрекна в безкрайна тъпота, която би възмутила и доктор Уотсън, защото, макар доста да мислих по въпроса, докато се връщах в училището, не намерих очевидния отговор. Прекаленото преподаване и вземане на дежурства бяха задръстили ума ми и присъствието на Малкото съкровище в Санстед Хаус изобщо не ми мина през главата като причина за пъленето на непознати американци из околността.

И сега стигаме до забележителната активност на иконома Уайт.

Случи се същата вечер.

Когато тръгнах да се връщам към къщата, не беше късно, но краткият януарски ден беше привършил и когато се добрах до голямата порта и тръгнах нагоре по алеята, съвсем се бе смрачило. Алеята в Санстед Хаус беше красива, виеща се и посипана с чакъл, дълга около двеста метра, обградена от двете страни от ели и рододендрони. Вървах бързо, защото бях започнал да се смръзвам. Тъкмо зърнах сред дърветата осветените прозорци на къщата, когато чух звук от бягащи крака.

Спрях. Звукът се усили. Стори ми се, че тичат двама души, единият се движеше с къси бързи крачки, а другият, първият – с по-дълги.

Дръпнах се инстинктивно. След секунда, вдигайки съществен шум по чакъла, първият от двойката профуча покрай мен, а докато го правеше, долетя остро изпукване и нещо избръмча в мрака като гигантски комар.

Ефектът от звука върху бягачия беше незабавен. Спря да бяга и се гмурна в хралалака. Стъпките му глухо затрополиха по тревата.

Всичко продължи няколко секунди и аз продължавах да стоя там, когато видях да се приближава вторият мъж. Очевидно беше се отказал от преследването, защото вървеше доста бавно. Спря на няколко метра от мен и го чух тихо да ругае под носа си.

– Кой е? – извиках рязко аз. Изпукването на пищова беше разлюляло нервите ми. Бях свикнал на кротък живот, в който гореспоменатите изстрели не се включваха в дневния ред, и негодувах от нежеланото си запознанство с тях. Чувствах се нервен и ядосан.

Достави ми злорадо удоволствие, когато видях, че стреснах непознатия раздавач на шокове не по-малко, отколкото той беше стреснал мен. Мятането му към мен беше по-скоро скок и веднага се сетих, че май ще е най-добре да се идентифицирам като неучастващ в сражението. Очевидно без да искам, се бях озовал в центъра на някаква лична свада, единият участник в която, застанал на няколко метра от мен, държеше зареден револвер и явно беше импулсивен мъж от онези, които първо стрелят, а после задават въпроси.

– Аз съм господин Бърнс – обявих забързано. – Един от заместник-директорите. А вие кой сте?

– Господин Бърнс?

Този плътен глас положително ми беше познат.

– Уайт? – запитах аз.

– Да, сър.

– Какво, за бога, си въобразявате, че правите? Полудели ли сте? Кой беше онзи човек?

– Бих искал да ви отговоря, сър. Крайно съмнителен тип. Открих го да се спотайва зад къщата по крайно подозрителен начин. Плю си на петите, а аз го последвах.

– Но... – свадливо заговорих аз, защото уравновесената ми природа бе шокирана – ...не можете да стреляте току-така по хора само защото сте ги забелязали зад къщата. Може да е бил търговски пътник.

– Мисля, че не беше, сър.

– Е, аз също, ако трябва да съм честен. Не се държеше като такъв. Но все пак...

– Разбирам мисълта ви, сър. Но аз само исках да го сплаша.

– Е, успяхте. Прелетя през тези храсти като снаряд.

Чух го да се киска.

– Допускам, че може да съм ви поуплашил, сър.

– Трябва да се обадим в полицията. Можете ли да го опишете?

– Едва ли, сър. Беше твърде тъмно. И, ако смея да предложа, по-добре ще е да не информираме полицията. Имам крайно лошо мнение за тия селски стражари.

– Но не можем да допуснем разни хора да се спотайват...

– Ако разрешите, сър. Аз казвам... нека си се спотайват. Това е единственият начин да ги хванем.

– Ако смятате, че подобно нещо ще се повтори, трябва да уведомя господин Абни.

– Извинете, сър, мисля, че ще е по-добре да не го правите. Той ми прави впечатление на крайно притеснителен господин и само ще го разтревожим.

В този миг внезапно ми просветна, че заради интереса ми към тайнствения беглец бях пропуснал най-забележителния момент в цялата случка. Откъде-накъде Уайт разполагаше с револвер? Срещал съм много икономисти, които се държат по неочакван начин в свободното си време. Един свиреше на цигулка, друг проповядваше социализъм в Хайд Парк.

Но досега не бях попадал на иконом, размахващ пищов.

– Какво правите с този револвер? – запитах аз. Поколеба се.

– Смея ли да ви помоля да го запазите за себе си, сър, ако ви доверя нещо? – продума най-сетне.

– Как така?

– Аз съм детектив.

– Какво!

– Работя за агенцията на Пинкъртън, господин Бърнс.

Почувствах се като човек, видял надпис „опасност“ върху тънък лед. Ако не беше тази информация, кой знае какъв прибръзан ход бих предприел, приемайки, че Малкото съкровище е неохранявано. Не можех да не започна да мисля, че ако нещата бяха сложни и преди, сега се усложняваха още повече в светлината на това разкритие. Отмъкването на Огдън и без това не ми беше изглеждало като лека задача още откакто пристигна в училището, а сега ставаше по-трудна от всякога.

Имах здравия разум да прикрия стреса си. Заимитирах със сетни сили невинен заместник-директор, смаян от новината, че икономът е преоблечен детектив. Изглежда се справих задоволително, защото той

започна да обяснява.

– Нает съм от господин Елмър Форд да охранявам сина му. Господин Бърнс, няколко банди са по петите на това момче. Естествено, за значителни суми. Господин Форд би платил много пари за единствения си син, ако го отвлекат. Тъй че е логично да вземе предохранителни мерки.

– Господин Абни знае ли кой сте?

– Не, сър. Господин Абни ме мисли за обикновен иконом. Вие сте единственият, който знае, и ви казах само защото случайно ме хванахте в доста нестандартно за иконом положение. Нали ще запазите тайната ми, сър? Няма полза да се разчува. Тези неща трябва да се правят тихо-мълком. Ще бъде лошо и за училището, ако присъствието ми тук се обяви. На другите родители няма да им хареса. Нали разбирате, ще решат, че и техните синове са в опасност. Ще се разтревожат. Тъй че, господин Бърнс, ако забравите това, което току-що ви споделих...

Уверих го, че ще забравя. Но бях далеч от истината. Ако имаше нещо, което възнамерявах да помня ден и нощ, това бе фактът, че не само моят внимателен поглед е прикован в Малкото съкровище.

Третата и последна случка от тази верига, Епизодът с Любезния посетител, беше на следващия ден и може да се опише по-накратко. Всичко, което стана, бе, че добре облечен мъж, който даде името си като Артур Гордън от Филадельфия, неочаквано се отби да разгледа училището. Извини се, че не се е обадил предварително да си уреди среща, но напускал Англия почти незабавно. Търсел училище за племенника си и срещнал случайно в Лондон деловия си познат господин Елмър Форд, който му препоръчал господин Абни. Държа се крайно приятно. Беше весел и приветлив мъж, който се шегуваше с господин Абни, намигаше на момчетата, сръга в ребрата Малкото съкровище за негов ужас и направи бърза обиколка на къщата, в хода на която разгледа спалнята на Огдън – за да можел, както обясни на господин Абни, да докладва съвестно на приятеля си Форд, че неговият син и наследник не е прекалено глезен, и си тръгна с водопад от доброжелателство, като остави всички възхитени от чаровната му личност. Последните му думи бяха, че всичко е крайно задоволително и че е научил каквото му било необходимо да знае. Което, както се оказа същата нощ, беше самата истина.

Четвърта глава

1

Оказах се в центъра на изненадващите събития, които се случиха онази нощ, благодарение на колегата ми Глосъп.

Той така ме отегчи, че фактически ме прогони от къщата, затова някъде към девет и половина – по времето, когато започна всичко – патрулирах по чакъла пред верандата.

Имаше обичай персоналът на Санстед Хаус след вечеря да се събира на кафе в кабинета на господин Абни. Стаята го наричаше кабинет, но всъщност беше нещо като директорска приемна. Господин Абни си имаше по-малко светилище, запазено единствено за него.

Онази вечер той се оттегли рано и ме остави насаме с Глосъп.

Един от недостатъците на атмосферата на необитаем остров, която цари в частните училища, е фактът, че всеки непрекъснато се среща с всеки. Направо е невъзможно да избегнеш някого за дълго. Избягвах Глосъп, колкото можех, защото знаех, че иска да ме приклеши за напоителен разговор на тема застраховките „Живот“.

Застрахователните агенти любители са странен народ.

Светът е пълен с тях. Срещал съм ги по къщи в провинцията и крайморски хотели, на кораби, навсякъде и винаги съм се изумявал от това как вдъхновено се впускат в преследване. Не знам колко добавят към годишния си доход, но едва ли е много, а усилията, които полагат, са колосални. Никой не ги обича и те няма как да не го забелязват, и въпреки това не мирясват. Глосъп например се опитваше да ме натика в някой ъгъл всеки път, когато имаше пет минути пролука в ежедневната си работа.

Сега му бях паднал и не възнамеряваше да губи време. Едва господин Абни излезе от стаята, и той започна да вади от всеки джоб листовки и брошури.

Гледах го кисело, докато дърдореше за „спадащ процент на застраховката“, „възвръщаеми стойности“ и „натрупване на лихви по полицата на тонтината“, и се мъчех да не го слушам, а да анализирам неприязънта си към него. Стигнах до извода, че отчасти се дължи на позата му, че правел всичко от чист алтруизъм, само и единствено за мое добро, и отчасти, защото ме принуждаваше да погледна в очите факта, че няма да сме вечно млади. По някакъв абстрактен начин вече бях осъзнал, че

рано или късно ще спра да бъде на трийсет, но начинът, по който Глосъп говореше за шейсет и петия ми рожден ден, ме караше да се чувствам сякаш е утре. Беше човек с маниер, прилягащ на погребален агент, страдащ от жълтеница, и никога дотогава не бях се чувствал толкова смазан от неизбежността на упадъка и безпощадността на изтичащото време. Направо усещах как косата ми побелява.

Нуждата ми от усамотение стана неотложна и като промърморих нещо в смисъл, че ще си помисля, избягах от стаята.

Като се изключи спалнята ми, където беше напълно способен да ме последва, няхах друго убежище освен откритото пространство. Отключих входната врата и излязох.

Още беше страшно студено и макар звездите да блещукаха, дърветата растяха толкова близо до къщата, че беше прекалено тъмно да видя на по-голямо разстояние от една педя от носа си.

Започнах да се разхождам напред-назад. Нощта беше прекрасно тиха. Чух, че някой върви нагоре по алеята, някоя от камериерките, предположих аз, връщаща се от свободната си вечер. Можех да чуя дори шумоленето на някаква птица в бръшляна по стените на конюшната.

Замислих се. Изглежда, умът ми още се намираше под въздействие на мрачното излъчване на Глосъп, защото бях преизпълнен с чувство за безкрайния патос на Живота.

Какъв беше смисълът му? Защо човек получаваше възможности за щастие, а нямаше здравия разум да ги използва? Ако Природата ме бе създала толкова самонадеян, че бях изгубил Одри поради тази самонадеяност, защо не ме беше направила достатъчно самонадеян, че да не ми трепне окото от загубата ѝ? Одри! Изпитах тревога, че всеки път, когато за момент не бях зает с активна дейност, мислите ми неизменно се връщаха към нея. И уплаха. Бях сгоден за Синтия и няхах право на подобни мисли.

Може би тайнствеността, която обграждаше всичко, задържахше Одри в ума ми. Не знаех къде е. Не знаех как живее. Не знаех що за човек е мъжът, когото бе предпочела пред мен. Това, реших аз, е същината на проблема. Беше изчезнала безследно с друг мъж, когото не бях виждал и дори не знаех името му. Бях победен от невидим враг.

Тъкмо затъвах окончателно в тресавището на отчаянието, когато внезапно започнаха да се случват неща. Би трябвало да се сетя, че Сантед Хаус никога не би допуснала продължителни и самотни мисли за живота. Беше място за случки, а не за абстрактни разсъждения.

Бях стигнал до края на „маршрута“ си и спрях да запаля угасналата

си лула, когато избухнаха драматични събития с бързата внезапност, характерна за това място. Тишината на нощта бе разкъсана от звук, уместен наред морска буря и който разпознах сред хилядите други звуци. Беше крясък – остро пронизително врещене, което не се издигна до кресчендо, а започна в максимума си и задържа високата нота – с други думи врясък, който можеше да излезе само от едно гърло. Чувах оглушителния боен вик на Малкото съкровище.

Откакто пристигнах в Санстед Хаус, бях свикнал с известно ускоряване на ритъма на живота, но тази вечер събитията следваха едно по дир друго с бързина, която все пак ме завари неподготвен. За времето, нужно да изгори една кибритена клечка, се разигра драма, достойна за цял пълнометражен филм. В момента, в който заврещя Малкото съкровище, тъкмо бях запалил една и останах смръзнат от изненада, държащ я във въздуха, сякаш бях решил да поема ролята на театрален осветител.

Бяха минали едва няколко секунди, когато някакво непознато лице се опита да сложи край на съществуването ми както си бях незастрахован.

Стоях, хванал клечката си и се вслушвах в звуците на бъркотията вътре, когато това лице изхвъркна иззад ъгъла на къщата с отчаяна бързина, изскочи иззад храстите и ме халоса. Беше нисък мъж, а може и да се беше привел, докато бягаше, защото рамото му – кораво, кокалесто рамо – беше на същата височина от земята, на каквато беше и слънчевото ми сплитане. При краткия ни сблъсък рамото имаше предимството да е в движение, докато слънчевото ми сплитане беше в покой и няма място за капчица съмнение кое си изпати по-силно.

Фактът, че непознатият също не се отърва безнаказано от съприкосновението ни, бе илюстриран от силен вик на изненада и болка. Запреплита крака. Какво стана с него след това, не ме интересува. Доколкото схванах, изчезна в нощта. Бях прекалено зает със собствените си неволи, за да следя ходовете му.

От всички лекове срещу меланхолични спомени, от мен да знаете, че удар в слънчевото сплитане е най-ефикасният. Ако господин Корбет е имал някакви абстрактни тревоги относно житието и битието си в онзи паметен ден в Карсън Сити, убеден съм, че са изхвъркнали от главата му в мига, в който господин Фицсимънс е нанесъл историческия си ляв прав (Има се предвид боксовият мач 17 март 1897 г. в Карсън Сити, Невада), когато Робърт Фицсимънс печели световната титла в тежка категория). – Б. пр.). В моя случай изцелението беше незабавно. Помня, че политнах по чакъла и се срутих, опитвайки се да си поема дъх, убеден,

че никога вече няма да успя, а после за няколко минути целият ми интерес към световните проблеми изчезна.

Не знам колко време мина, преди дишането ми да се завърне колебливо като плах Блуден син, който се мъчи да събере смелост да влезе в родния дом, но не може да е било прекалено дълго, защото, когато успях да седна, къщата едва започваше да изсипва обитателите си. Несвързани крясъци и въпроси пълнеха въздуха. Неясни форми се движеха из мрака.

Тъкмо започнах да правя тромави опити да се изправа, чувстващ се много зле и сякаш без кости, когато ми стана ясно, че усещанията през тази забележителна нощ още не са приключили. Когато стигнах до седящо положение и спрях, преди да продължа нататък, за да отmine вълна от гадене, усетих на рамото си нечия ръка, а глас зад гърба ми каза:

– Не мърдай!

2

Не бях в състояние да споря. Като се изключи беглото чувство, че ми отнемат свободата и се отнасят несправедливо с мен, не помня да съм се противил на така формулираното нареждане. Нямах представа чий би могъл да е гласът, пък и хич не ме интересуваше. Точно тогава дишането ми имаше блясъка на умно изпълнена трудна задача. Съсредоточих цялото си внимание върху него. Бях радостно учуден, че се справям така добре. Спомням си, че изпитах същото чувство, когато се научих да карам колело – някакво замаяно усещане, че успявам, но само бог знае как.

Около минута по-късно, когато вече имах време да се занимавам с нещата извън мен, схванах, че сред останалите актьори в драмата още царят смут. Провеждаше се голямо тичане нагоре-надолу, поръсено обилно с безсмислени крясъци. Треперливият тенор на господин Абни издаваше заповеди, коя от коя по-несъстоятелна. Глосъп не спираше да повтаря като навит думите: „Да се обадя ли в полицията?“, на които никой не обръщаше внимание. Едно-две момчета препускаха наоколо като зайци и връщяха неразбираемо. Женски глас, май на госпожа Атуел, казваше: „Виждате ли го?“

До този миг кибритената ми клечка, вече отдавна угаснала, беше единствената светлина, хвърлена върху суматохата, но сега никой, който

се оказа икономът Уайт, се приближи откъм конюшната с фенер. При вида му всички сякаш се успокоиха и развеселиха. Момчетата спряха да врещят. Госпожа Атуел и Глосъп млъкнаха, а господин Абни изкликна: „А!“ с доволен глас, сякаш той бе поръчал този ход и се поздравяваше с успешното му изпълнение.

Цялата мощ на компанията се концентрира около фенера.

– Благодаря ви, Уайт – рече господин Абни. – Отлично. Опасявам се, че негодникът избяга.

– И аз така смятам, сър.

– Забележителна случка, Уайт.

– Да, сър.

– Човекът на практика е бил в спалнята на младия господин Форд.

– Така ли, сър?

Заговори писклив глас. Разпознах го като на Огъстъс Бекфорд, на когото винаги можеше да се разчита да е в центъра на събитията и да слухти за информация.

– Сър, моля, ви, сър, какво стана? Кой беше, сър? Сър, беше ли крадец, сър? Виждали ли сте някога крадец, сър? Баща ми през ваканцията ме заведе да гледам филма за Рафълс (Изискан престъпник от разказите на Е. У. Хорнънг, многократно драматизирали и филмирани. – Б. пр.), сър. Смятате ли, че този тип е бил като Рафълс, сър? Сър...

– Без съмнение беше... – започна господин Абни, когато осъзна самотичността на питашия и за първи път видя, че алеята гъмжи от негови питомници, дейно ангажирани в срещата си с бялата смърт. Маниерът му всички-тук-сме-си-свои-дайте-да-го-обсъдим рязко секна. Превърна се в разгневен училищен директор. Никога досега не бях го чувал да говори толкова остро на момчетата, много от които, макар и непослушни, все пак бяха титуловани.

– Момчета, защо не сте в леглата? Моментално се върнете в спалните си. Ще ви накажа най-сурово. Ще...

– Да се обадя ли в полицията? – попита Глосъп. Нула внимание.

– Няма да търпя подобно поведение. Ще хванете настинка. Това е безобразие. Десет черни точки! Ще ви накажа най-строго, ако веднага не...

Прекъсна го спокоен глас.

– Слушай!

В кръга светлина се появи Малкото съкровище. Носеше халат, а в ръката му димеше цигара, от която дръпна и пусна кълбо дим, преди да продължи речта си.

– Слушай, нещо бъркаш. Това не беше обикновен крадец.

Видът на тази черна овца, обвита в цигарен дим, идваща като капак на среднощните емоции, беше твърде много за господин Абни. За миг занемял, той размаха ръце, които хвърлиха гротескни сенки по чакъла.

– Как смееш да пушиш, момче! Как смееш да пушиш тази цигара!

– Тя е единствената, с която разполагам – любезно обясни Малкото съкровище.

– Казвал съм ти... Предупреждавал съм те... десет черни точки! Няма да търпя... Петнайсет черни точки!

Малкото съкровище не обърна внимание на мъчителната сцена. Усмихваше се кротко.

– Ако питате мен – рече той, – тия типове търсеха нещо по-ценно от сребърните лъжици. Да, сър! Ако искате да чуете мнението ми, това беше Бък Макгинис, Чикагския Ед или някой подобен и търсеше мен. Такива не се отказват. Бък се опита да ме отмъкне през есента на деветстотин и седма, а Ед...

– Глух ли си? Незабавно се върни...

– Ако не ми вярвате, мога да ви покажа статии от вестниците. Имам цял албум с изрезки в кашона. Винаги когато във вестниците пише за мен, аз си го изрязвам и го залепям в албума. Ако дойдете с мен, веднага мога да ви покажа историята за Бък. Случи се в Чикаго и щеше да ме задигне, ако не беше...

– Двайсет черни точки!

– Господин Абни!

Заговори лицето зад гърба ми. Досега той или тя беше останал мълчалив зрител, очаквайки, предполагам, пролука в разговора.

Всички подскочиха като добре обигран балет.

– Кой е там? – извика господин Абни. По гласа му познах, че нервите му са на ръба. – Кой се обади току-що?

– Да се обадя ли в полицията? – попита Глосъп. Никакво внимание.

– Господин Абни, аз съм госпожа Шеридан. Очаквахте ме тази вечер.

– Госпожа Шеридан? Госпожа Шер... очаквах ви с такси. Очаквах да пристигнете... тъъ... фактически с такси.

– Дойдох пеша.

Изпитах странното усещане, че съм чувал този глас. Когато ми заповяда да не мърдам, беше говорила шепнешком, или поне на мен в замаяното ми състояние се беше сторило като шепот, но сега, когато заговори високо, долових позната нотка. Докосна някаква струйка в паметта

ми и зачах да го чуя пак.

Когато това стана, изпитах същото, но нищо по-определено. Продължих да се ровя в спомените си.

– Господин Абни, тук е един от мъжете.

Настъпи истинска сензация. Момчетата, които бяха спрели да врецят, отново се развръщаха с пълна сила. Глосъп поде предложението си за телефона с нова надежда в гласа. Госпожа Атуел изпищя. Тръгнаха към нас в група, момчета и всички, начело с Уайт и фенера. Почти съжалих, че щях да ги поля със студен душ.

Огъстъс Бекфорд ме разпозна пръв и очаквах да ме запита дали ми харесва да седя на чакъла в такава студена нощ, но заговори господин Абни.

– Господин Бърнс! Какво... Боже мой!... Какво правите тук?

– Може би господин Бърнс ще може да ни даде информация къде е отишъл мъжът – предложи Уайт.

– За всичко друго освен за това – казах аз. – Може да съм склад за информация, но нямам и най-малката представа къде е отишъл. Знам само, че има рамо като таран на боен кораб и че ме наръга с него.

Докато говорех, ми се стори, че чувам тихичко ахване зад гърба си. Обърнах се. Исках да видя жената, която тревожеше паметта ми с гласа си. Но лъчите на фенера не падаха върху нея и тя представляваше безформено петно в мрака. Някак си усетих, че се взира напрегнато в мен.

Възбнових разказа си.

– Палех си лулата, когато чух нечовешки писък...

Откъм групата зад фенера се понесе хихикане.

– Аз пицях – гордо заяви Малкото съкровище. – Изобщо не се съмнявайте в това! А вие какво бихте направили, ако се събудите на тъмно и откриете, че някакъв здравеняк ви измъква от леглото като мида от раковина? Опита се да ми запуши устата, но напипа челото ми и аз избягах, преди да я намери. Предполагам, че здравата съм подплашил мръсника!

Закиска се отново, потънал в сладки спомени, и смукна от цигарата.

– Как смееш да пушиш! Хвърли тая цигара! – извика господин Абни, отново ядосан от червеното огънче.

– Дума да не става! – троснато отвърна Малкото съкровище.

– И тогава – продължих аз – някой изхвъркна отнякъде и ме удари с рамо. След това не бях в състояние да обръщам внимание на него или на каквото и да било. – Говорех по посока на арестувалата ме. Продължаваше да стои извън светлината. – Предполагам, че вие можете да ни

кажете какво се случи, госпожо Шеридан.

Не смятах, че може да ни информира за нещо полезно, но исках пак да чуя гласа ѝ.

Първите ѝ думи бяха достатъчни. Зачудих се как изобщо съм могъл да се съмнявам. Познах гласа. Не бях го чувал от пет години, но не бих го забравил, дори да живеех вечно.

– Някой изтича покрай мен – едва я чух аз. Сърцето ми бухаше и ме налегна странен световъртеж. Мъчех се да преглътна невероятното. – Мисля, че се шумугна в онези храсти.

Чух Глосъп да говори и от отговора на господин Абни разбрах, че пак е предложил телефонните си услуги.

– Мисля, че това не е... въз... необходимо, господин Глосъп. Мъжът несъмнено... въз... вече е далеч. Мисля, че ще е най-добре всички да се приберем в къщата. – Обърна се към размазаната фигура до мен. – Въз, госпожо Шеридан, трябва да сте уморена от пътуването и... въз... тази необичайна случка. Госпожа Атуел ще ви покаже къде да... всъщност стаята ви.

В общото раздвижване Уайт или беше вдигнал фенера, или бе пристъпил напред, защото лъчите се изместиха, фигурата до мен вече не беше неясна, стоеше ясно видима в жълтата светлина.

Видях две големи очи, вгледани в моите, също както преди две седмици в сивия Лондон сезираха от една овехтяла снимка.

Пета глава

От всички чувства, които ме държаха буден през онази нощ, двете, които останаха с мен до следващата сутрин, бяха лекото неудобство и усещането за негодувание срещу Съдбата, а не срещу определен индивид. Изумлението е краткотрайно, фактът, че двамата с Одри отново бяхме под един покрив след толкова години, спря да ме смайва. Беше дреболия и умът ми я скъта някъде на лавицата, за да се занимае с истински важното – фактът, че се е върнала в живота ми точно когато бях решил, че завинаги съм го освободил (него, живота) от нея.

Негодуванието ми се задълбочаваше. Съдбата ми играеше мръсни номера. Синтия ми вярваше. Ако се окажех слаб, нямаше да пострадам само аз. А нещо ми подсказваше, че ще се окажа слаб. Как бих могъл да се надявам да съм силен, когато ме терзаеха хиляди спомени, съживени при вида ѝ?

Казах си, че ще се боря. Нямах да се предам току-така. Обещах го на самоуважението си и бях възнаграден с известна искрица оживление. Чувствах се борбен. Исах да се изпитам незабавно.

Удобният случай ми се предостави преди закуска. Тя стоеше на чакъла пред къщата, всъщност почти точно на мястото, където се бяхме срещнали предишната вечер. Вдигна поглед, като чу стъпките ми, и забелязах, че брадичката ѝ се вирна предизвикателно, както често бях забелязвал в дните на годежа ни, без да отдавам голямо значение на този факт. Божичко, каква ли гадна буца от самодоволство съм представлявал тогава! Дори едно дете, мислех си аз, стига да не беше заслепено от мисълта за собственото си величие, би разчело значението му.

Това значеше война и аз бях доволен. Исах война.

– Добро утро – казах.

– Добро утро.

Последва пауза. Възползвах се от нея да събера мислите си.

Загледах я с любопитство. Петте години бяха оставили следите си, но изцяло към по-добро. Излъчваше някаква кротка сила, която не бях забелязвал у нея. Бях сигурен, че е резултат на по-ново развитие. Внушаваше впечатлението, че е преживяла много и е уверена в себе си.

Външно се беше променила поразително малко. Изглеждаше дребничка, слабичка и стегната като преди. Малко по-бледа е, помислих си аз, а ирландските очи бяха по-възрастни и малко по-студени, но това беше всичко.

Сепнах се, като осъзнах, че се вирам в нея. Бледите бузи бяха леко порозовели.

– Недей! – внезапно заговори тя с малък жест на раздразнение.

Думите и жестът убиха в зародиша сантименталната нежност, която бе започнала да се прокрадва у мен.

– Какво правиш тук? – попитах аз. Тя замълча.

– Моля те, не мисли, че искам да си пъхам носа в работите ти – продължих злъчно. – Интересува ме единствено съвпадението, което ни срещна по този начин.

Обърна се импулсивно към мен. Лицето ѝ бе изгубило твърдото си изражение.

– О, Питър – рече тя. – Много съжалявам. Наистина съжалявам.

Това беше моята възможност и аз се вкопчих в нея с липса на кавалерство, за което съжалих почти веднага. Но се чувствах огорчен, а горчивината кара мъжа да върши подлости.

– Съжаляваш ли? – вежливо се учудих аз. – И за какво?

Тя се стъписа, точно както се надявах.

– За... за всичко, което се случи.

– Драга ми Одри! Всеки би допуснал тази грешка. Не се учудвам, че ме взе за крадец.

– Нямах предвид това. Говорех за... преди пет години.

Засмях се. В момента хич не ми беше до смях, но положих нужните усилия и със задоволство отбелязах, че това я жегна.

– Не се тревожи за това – отсякох аз. Засмях се отново.

Онази зимна утрин бях крайно весел и безгрижен.

Краткият миг, в който можехме да затоплим отношенията си, отлетя. В сините ѝ очи се появи блясък, който ми показва, че отново сме стъпили на военната пътека.

– Знаех си, че ще го превъзмogneш – отбеляза тя.

– Е – заявих аз, – бях само на двайсет и пет. Сърцето на човек не се разбива на двайсет и пет години.

– Мисля, че твоето не би се разбило на никоя възраст, Питър.

– Това комплимент ли е или напротив?

– Ти вероятно ще го приемеш като комплимент. Исках да кажа, че не си достатъчно човечен, за да ти се разбие сърцето.

– Значи това е представата ти за комплимент?

– Казах, че вероятно това е твоята представа.

– Преди пет години трябва да съм бил интересен човек, за да те оставя с такова впечатление.

– Беше.

Говореше със замислен глас, сякаш се връщаше назад в годините и разсеяно разглеждаше някакво странно насекомо. Това ме разтревожи. Самият аз можех да разглеждам с критично око човека, който бях тогава, но продължавах да пазя някаква обич към него и затова се раздражих.

– Предполагам, че си ме смятала за човекоядец и грубиян? – вметнах аз.

– Предполагам.

Настъпи пауза.

– Не исках да наранявам чувствата ти – обясни тя. И това беше най-дразнецното. Аз умишлено се държах грубо с нея. Исках да я нараня. Но ми се стори, че нейното не е поза. Тя наистина беше изпитвала, и предполагам все още изпитваше, истински ужас от мен. Битката беше неравна. – Ти беше много мил – продължи тя – понякога, когато случайно се сетеше.

Като се вземе предвид, че това беше най-доброто, което можа да каже за мен, не беше твърде ласкателно.

– Е – рекох аз, – не е нужно да обсъждаме какво съм бил и какво съм правил преди пет години. Каквото и да е било то, ти се отърва от него. Да мислим за настоящето. Какво ще правим сега?

– Смяташ, че положението е неловко?

– Смятам.

– Предполагам, че един от нас трябва да се махне – със съмнение произнесе тя.

– Именно.

– Е, аз не мога да замина.

– Нито пък аз.

– Тук съм по работа.

– Аз също.

– За мен е наложително да остана тук.

– За мен също.

Изгледа ме за момент.

– Госпожа Атуел ми каза, че си един от заместник-директорите на училището.

– Изпълнявам длъжността на заместник-директор. Трябва да изуча бизнеса.

Поколеба се.

– Защо? – попита.

– Защо не?

– Но... но ти беше извънредно заможен.

– Сега съм още по-заможен. Работя.

Тя помълча.

– Разбира се, че не можеш да заминеш. Не можеш, нали?

– Не.

– И аз не мога.

– Тогава май ще трябва да се примирим с неловкото положение.

– Но защо трябва да се чувстваме неловко? Самият ти каза, че си го... преодолял.

– Абсолютно. Сгоден съм.

Тя трепна. Начерта с крак линия в чакъла, преди да заговори.

– Честито – изрече най-сетне.

– Благодаря.

– Надявам се да си много щастлив.

– Сигурен съм, че ще бъда.

Погъна в мълчание. Хрумна ми, че след като я бях осветлил по всичките си дела, имам право да попитам за нейните.

– Как, за бога, попадна тук?

– Това е дълга история. След като съпругът ми почина...

– О! – възкликнах аз смаян.

– Да, почина преди три години.

Говореше с равен глас и с твърда нотка, причината за която щях да науча по-късно. Тогава реших, че се дължи на нежеланието да говори за мъжа, когото е обичала, пред мъжа, когото мрази, и горчивината ми се задълбочи.

– От много време се грижа сама за себе си.

– В Англия?

– В Америка. Заминахме за Америка веднага след... веднага след като ти писах. Оттогава живея в Америка. Върнах се в Англия преди няколко седмици.

– Но какво те доведе в Санстед?

– Преди няколко години се запознах с господин Форд, бащата на момченцето, което е в това училище. Той ме препоръча на господин Абни, който търсеше човек да му помага училището.

– И зависиш от заплатата си? Искам да кажа... извинявай, ако навлизам в лични въпроси, господин Шеридан не...

– Не остави никакви пари.

– Кой беше той? – избухнах аз. Чувствах, че темата за покойния й съпруг е болезнена за нея, но тайната на Шеридан ме ядеше от пет години и жадувах да науча нещо за човека, взривил живота ми, без дори да се появи в него.

– Художник, приятел на баща ми.

Исках да чуя повече. Исках да знам как е изглеждал, как е говорил, какъв е бил в сравнение с мен по отношение на хиляди неща, но беше очевидно, че тя няма охотно да споделя за него и с негодувание отстъпих и потиснах любопитството си.

– Значи работата ти тук е единственото, на което разчиташ? – попитах.

– Единственото. Ако и при теб положението е същото, добре се насадихме!

– Добре се насадихме! – повторих като ехо аз. – Точно така.

– Ще трябва да се постарая да улесняваме нещата един: за друг – заяви тя.

– Естествено.

Загледа ме по своя странен начин, с разширени очи.

– Отслабнал си, Питър – заяви тя.

– Нима? – откликнах аз. – Вероятно е от мъката или от физкултурните упражнения.

Очите ѝ се отместиха от лицето ми. Видях как прехапва устни.

– Ти ме мразиш – рязко отсече тя. – Мразил си ме през всички тези години. Е, не се учудвам.

Обърна се и започна бавно да се отдалечава и докато го правеше, ме заля усещане за дребнавостта на ролята, която играех. От самото начало на разговора ни се мъчех да я уязвя с цел някакво дребнаво отмъщение, и за какво? Всичко, случило се преди пет години, беше по моя вина. Не можех да я оставя да си тръгне така. Чувствах се неописуем подъл.

– Одри! – извиках аз. Спря. Отидох при нея.

– Одри! – казах аз. – Грешиш. Ако има човек, когото мразя това съм самият аз. Исках само да ти кажа, че те разбирам.

Устните ѝ потръпнаха, но не проговори.

– Разбирам какво те накара да го сториш – продължих аз. – Вече мога да разбера що за човек съм бил тогава.

– Казваш го само за да... да ми помогнеш – промълви тихо тя.

– Не. Чувствах се по този начин през всички тези години.

– Отнесох се безобразно с теб.

– Нищо подобно. Има известна категория мъже, които наистина плачат за... шамар и рано или късно го получават. Случи се така, че ти ми удари моя, но грешката не беше у теб. Обречен бях да го получа... рано или късно. – Засмях се. – Съдбата ме причакваше зад ъгъла. Съдбата искаше нещо, с което да ме цапардоса. Ти ѝ се случи подръка.

– Съжалявам, Питър.

– Глупости. Ти ми наля малко ум в главата. Това е всичко, което направи. Всеки мъж се нуждае от обучение. Повечето мъже го получават на малки порции, така че изобщо не го усещат. Моите пари ме предпазваха от това. По времето, когато се запознахме, имаше купища неща, които не знаех, и благодарение на теб ги преглътнах наведнъж. Това е всичко.

– Много си великодушен.

– Нищо подобно. Само виждам нещата по-ясно от преди. Тогава бях чистопробно прасе.

– Не беше!

– Бях. Е, няма да се караме за това.

В къщата звънецът зазвъня за закуска. Обърнахме се. Когато отстъпих да ѝ направя път, тя спря.

– Питър – заговори тя много бързо. – Питър, нека сме разумни. Защо да допускаме да ни смущава фактът, че отново сме заедно? Не може ли просто да се престорим, че сме стари приятели, разделили се поради някакво недоразумение и събрали се отново, след като сме изяснили недоразумението – отново приятели? Искаш ли?

Протегна ръка. Усмивваше се, но очите ѝ бяха сериозни.

– Е, Питър, стари приятели ли сме?

Поех ръката ѝ.

– Стари приятели – потвърдих аз.

След това влязохме на закуска. На масата, до чинията ми ме чакаше писмо от Синтия.

Шеста глава

1

Предавам писмото дословно. Беше изпратено от борда на яхтата „Русалка“, акостирала в пристанището на Монако.

Драги ми Питър, къде е Огдън? Чакаме го всеки ден. Госпожа Форд е разтревожена до смърт. Не спира да ме пита за новини и е страшно досадно непрекъснато да ѝ повтарям, че нямам вест от теб. Положително при възможностите, които ти се предоставят всеки ден, можеш да го отвлечеш. Побързай. Разчитаме на теб.

Бързщата Синтия

През целия ден препрочитах това кратко и делово съобщение, а след вечеря имах нужда да помисля на спокойствие, затова излязох от къщата и тръгнах към селото.

Бях някъде по средата на пътя, когато усетих, че ме следят. Ношта беше тъмна и вятърът, люлеещ върховете на дърветата, само подчертаваше усамотеността на селския път. И времето, и мястото бяха такива, че правеха още по-неприятно чуването на тежки стъпки по пътя зад гърба ми.

Несигурността в подобни случаи изнервя най-много. Обърнах се рязко и тръгнах на пръсти обрътно по посока на къщата.

Не бях сгрешил. След секунда тъмна фигура изплува от мрака и възклицанието, с което ме посрещна, когато разкрих присъствието си, показа, че я бях стъписал.

Настъпи кратка пауза. Очаквах мъжът, който и да беше той, да побегне, но той остана на място. Дори се придвижи напред.

– Назад! – извиках аз и недвусмислено ударих бастунчето си в земята, преди да го вдигна в готовност за всякаква евентуалност. Добре беше да се съобразява с наличието му.

Намекът сякаш повече го обиди, отколкото уплаши.

– О, я стига грубиянщини, приятел – изрече той с упрек с предпазлив, дрезгав шепот. – Нямам намерение да те нападам.

Останах с чувството, че вече съм чувал този глас, но не можах да се сетя къде и кога.

– Защо ме следите? – настойчиво запитах аз. – Кой сте вие?

– Да речем, че искам да си похортувам с теб. Зърнах те, като минаваше под лампата ей там, и като стоплих, че си ти, си размърдах задника. Да знаеш, че игричките ти са ми ясни, приятел.

Вече го бях разпознал. Освен ако в околността нямаше двама мъже, които да си падат по тъмната бира, това бе мъжът, когото бях виждал в „Перата“, предизвикал суровото неодобрение на госпожица Бенджафийлд.

– Нямам и най-слаба представа за какво говорите – отсякох аз. – Какви са игричките ми?

Гласът му отново стана укоряващ.

– Брей, брей! – запротестира той. – Зарежи ги тия! Що се моташе около къщата снощи, ако не следиш хлапето?

– Вие ли ме блъснахте снощи? – запитах аз.

– Виж ти! А на мен ми се стори, че беше дърво. Едва не се проснах.

– Аз обаче се проснах. Изглежда, много бързахте.

– Има си хас! – протичко отвърна мъжът и се изхрачи. – Слушай – започна пак той, изразил критиката си по повод неприятния епизод, – туй Съкровище е хлапе и половина. Като се развика, ми се стори, че ме гръмнаха в упор. Ама я да не губим време. Трябва да се съюзим за хлапето.

– Разбира се, щом желаете. Какво точно имате предвид?

– Спри да се майтапиш! – Отново се изхрачи. Реших, че е човек, който по този прост начин изразява цяла гама от чувства. – Познавам те!

– Тогава имате предимство пред мен, макар да си спомням, че съм ви виждал и преди. Не бяхте ли една сряда вечер в „Перата“ и не пеехте

ли за някакво куче?

– Ми да. Аз бях.

– Какво искате да кажете с това, че ме познавате?

– Я стига си се гърчил, Сам!

Стори ми се, че долових в гласа му нотка на неохотно възхищение.

– Кажете ми, кой според вас съм аз? – търпеливо запитах аз.

– Брей, брей! Не мож ме върза, друже. Сам Фишър Мазника, ето кой си, приятел. Познавам те.

Бях прекалено смаян, за да проговоря. Вярно било, че на някои хора им се струва много.

– Не съм те виждал, Сам – продължи той, – но знам, че си ти. И ще ти кажа как се усетих. Първо на първо, никой освен ти и твоите хора, и аз и моите хора не знае, че Малкото съкровище е отсам океана. Измъкнаха го от Ню Йорк дяволски тихомълком. И чух, че си дошъл тук подире му. Тъй че като се натъкнах тук на тип, следящ хлапето, кой друг може да е, ако не ти? А когато тоя тип говори като баровец, както всички казват, че говориш ти, е, кой тогава може да е, ако не ти? Тъй че спри да се коркаш, Сам, и да се залавяме за работа.

– Да не би да имам удоволствието да разговарям с господин Бък Макгинис? – попитах аз. Убеден бях, че не може да е друг освен тази знаменитост.

– Точно. Няма защо да се превземаш пред мен, Сам. И двамата сме по една следа, тъй че да се залавяме за работа.

– Един момент – прекъснах го аз. – Ще се учудите ли, ако ви заявя, че съм преподавател в училището?

Изхрачи се възхитително.

– Не, по дяволите! – отсече той. – Ам'че точно туй би бил ти, Сам. Отдавна съм чувал, че си умник. Слушай, страшно умно си се престорил на даскал. Много ти приляга. – Гласът му стана умолителен. – Хайде, Сам, не бъди свиня. Ще делим по равно. Момчетата ми и аз изминахме много километри по тая работа и ще е жалко да сме се трепали за онзи, що духа. Има достатъчно за всички. Дъртият Форд ще изкиха много и няма защо да се дерем. Да се обединим. Това не е обикновена сделка двама на четирима. Нямаше да го искам, ако нямаше за всички ни.

Не казах нищо и той продължи.

– Сам, не е честно да ползваш така предимството, че си образован. Ако имавме равни шансове и битката беше равностойна, нямаше да гъкна, но това, че си се направил на даскал и си се настанил вътре, не е честно. Не ставай свиня, Сам. Не разваляй всичко. По равно! Това устройва

ли те?

– Не знам – отвърнах аз. – По-добре питайте истинския Сам. Лека вечер.

Минах край него по посока портата на училището с най-бързите си крачки. Той прегледа след мен, като продължи да се моли.

– Сам, дай ни поне четвъртинка.

Продължих да вървя.

– Сам, не ставай свиня!

Затича се.

– Сам! – Гласът му изгуби умоляващата си нотка и стана заплашителен. – Ей, ако железото ми беше в мен, нямаше да си толкова наперен! Слушай ме, скапаняк такъв! Въобразяваш си, че си единственият на терена, а? Е, не си. Тепърва ще се срещаме. Ще ти дадем да разбереш. Внимавай.

Спрях и се обърнах към него.

– Слушай, глупако – кряснах аз. – Казвам ти, че не съм Сам Фишър. Не разбираш ли, че говориш с друг човек? Името ми е Бърнс. *Бърнс*.

Изхрани се, този път презрително. Беше човек, който по природа бавно възприемаше идеи, но още по-бавно се отърсваше от нещо, вече пробилото си път до мозъка му. Беше си втълпил, че аз съм Сам Фишър Мазника и никакви отрицания от моя страна не можеха да разклатят убедеността му. Гледаше на тях просто като на крайно непочтени гърчения, породени от алчност.

– Разправяй ги тия на баба ми! – беше формата, която изрази скептицизма му. – Може би ще кажеш и че не преследваш Съкровището, а?

Стрелата улучи десетката. Когато говоренето на истината ти стане навик, трудно се нагаждаш, когато удари моментът на разумната лъжа. Неволно се подвоумих. Наблюдателният господин Макгинис усети колебанието ми и триумфиращо се изхрани.

– А, ето! – отбеляза той. После пак се вбеси. – Добре, Сам, само почакай! Ще те подредим, и то здраво! Ясно? Така. Смяташ, че си ни надхитрил, а? Добре, аз ще те оправа. Само почакай!

С тези думи се стопи в нощта. Някъде от мрака се дочу едно презрително: „Свиня!“ и изчезна, оставил ме с твърдата убеденост, че макар да имах пълно право от пристигането си в Санстед да описвам положението като сложно, сложността му в момента достигна своя апогей. Със зорко наблюдаващ човек на Пинкъртън отвърте и отмъстителна банда съперници отвън, Санстед Хаус определено ставаше неспокойно място за млад и зелен отвличащ.

Нуждата от бързи действия ставаше наложителна.

2

Когато на другата сутрин излязох от къщата за малка разходка преди закуска, икономът Уайт, крайно неприличащ на детектив, което според мен е непочтено за един детектив, беше излязъл да подиша въздух на футболното игрище. Видът му ме изпълни с желание да получа информация от първа ръка по въпроса за човека, за когото ме вземаше господин Макгинис, както и за самия господин Макгинис. Исках да се уверя, че приятелят ми Бък, въпреки вида си, е кротък човек, който лае, но не хапе.

Поведението на Уайт в началото на разговора ни беше изцяло икономско. От всичко, което научих за него по-късно, смятам, че изпитваше артистична гордост от това, че се справя успешно с всяка роля.

Във всеки случай при споменаването на името Сам Фишър държането му се промени, сякаш смъкна кожата си и започна да говори като самия себе си – енергичен и предприемчив човек, напълно различен от подобния на духовник персонаж, който смяташе, че е необходимо са изобразява, когато е на работа.

– Уайт – започнах аз, – знаеш ли нещо за Сам Фишър Мазника?

Той се втрещи. Предполагам, че зададеният без никакъв увод въпрос му се стори необичаен.

– Срегнах господин на име Бък Макгинис, снощи беше наш гост между другото, който не спря да ми говори за Сам. Познаваш ли го?

– Бък ли?

– И двамата.

– Е, никога не съм виждал Бък, но знам всичко за него. Кибритлия е.

– И на мен така ми се стори. А Сам?

– Можете да ми вярвате, че в малкия пръст на Сам има повече енергия, отколкото в цялото тяло на Бък. Ако се стигне до сблъсък, Сам ще види сметката на Бък. Бък си е обикновен простак. Сам е образован човек. Има мозък.

– И аз така подразбрах. Е, радвам се, че се изказа толкова добре за него, защото аз би трябвало да съм той.

– Как така ?

– Бък Макгинис твърди настойчиво, че аз съм Сам Фишър Мазника.

Нищо, казано от мен, не можа да го разубеди.

Уайт зяпна. Имаше много ясни, весели, кафяви очи. После избухна в смях.

– Виж ти работа! – възкликна той. – Това не ви ли смути?

– Смути ме. И то много. Нарече ме свиня, задето съм искал да запазя Малкото съкровище само за себе си, и си тръгна със заплахата да ме „оправи“. Какво според теб значи глагола „оправи“ в речника на господин Макгинис?

Уайт продължаваше тихичко да се смее.

– Невероятен е! – отбеляза той. – Можете ли да си представите? Да ви вземе за Сам Мазника!

– Каза, че никога не е виждал Сам Мазника. А ти виждал ли си го?

– Божичко, разбира се.

– Прилича ли на мен?

– Ни най-малко.

– Смяташ ли, че е тук, в Англия?

– Сам ли? Знаем, че е тук.

– Значи Бък Макгинис беше прав?

– Абсолютно прав, що се отнася до факта, че Сам е по следата. Този път Сам твърдо е решил да докопа Съкровището. Опитвал е достатъчно често, но винаги се оказвахме по-умни от него. Този път смята, че ще успее.

– Тогава защо още не се е мяркал насам? Май Бък Макгинис е монополизирал дейността по отвличанията в този край.

– О, Сам ще се появи, когато реши, че моментът е удобен и той е готов. Можете да ми вярвате, че Сам знае какво прави. Сам е мой специален любимец. Пет пари не давам за Бък Макгинис.

– Бих искал да споделям безгрижното ти отношение! На мен Бък Макгинис ми се стори доста важен гражданин. Интересно какво имаше предвид под „оправи“?

Но Сам не допусна темата да се отклони от по-надарения съперник на Бък.

– Знаете ли, Сам е замършил колеж. Това му дава предимство. Има мозък и умее да го използва.

– Това беше една от темите, по която Бък Макгинис ме упрекна. Каза, че не било справедливо да използвам по-доброто си образование.

Той се засмя.

– Бък е глупак. Затова може само да се катери по стълби и влиза през прозорци. Това е единствената му представа как се върши работа.

И затова в тая работа с Малкото съкровище трябва да се внимава единствено за Сам. Бих искал да се запознаете със Сам. Ще ви хареса.

– Говориш като че ли ти е личен приятел. Бък положително не ми хареса.

– О, Бък! – презрително произнесе Уайт. Звукът на звънеца долетя през игрището и тръгнахме към къщата.

– Значи според теб можем да разчитаме, че рано или късно Сам със сигурност ще се появи? – запитах аз.

– Изобщо не се съмнявайте.

– Ще имаш доста работа.

– Както винаги.

– Предполагам, че и аз би трябвало да се отнасям по този начин. Все пак бих искал да знам какво подразбира Бък под „оправи“.

Уайт най-сетне се съгласи да даде мнение по този скучен въпрос.

– Предполагам, че ще се опита да ви халоса по темето с чорап, пълен с пясък – безгрижно изрече той. Подобна перспектива видимо не го притесняваше.

– Чорап с пясък, а? – казах аз. – Звучи вълнуващо.

– И усещането е вълнуващо. Изпитвал съм го не веднъж.

Разделихме се на вратата. Като утешител беше претърпял пълен провал.

Седма глава

Като си спомням за това днес, виждам, че дните, последвали пристигането на Одри в Санстед, сложиха истинското начало на познанството ни. Преди, по време на годежа ни, бяхме непознати, изкуствено свързани заедно, и тя се беше опълчила срещу оковите. Но сега за първи път започвахме да се опознаваме и да откриваме, че в крайна сметка имаме много общо.

Това нарастващо чувство на другарство не ме тревожеше. Колкото и да бях нащрек за най-дребния признак на опасност спрямо верността ми към Синтия, не открих нито един в приятелството ми с Одри. Точно обратното, изпитвах огромно облекчение, защото ми се струваше, че тази опасност е останала в миналото. Не бях допускал, че е възможно някога да изпитам към нея някакво спокойно чувство като тази непринудена дружба. През последните пет години въображението ми се бе въртало около спомена за нея, докато започнах да изграждам в представите

си някакъв почти свръхчовешки образ, някаква богиня. Това, през което минавах сега, разбира се, беше естествено освобождаване на ума ми от него, макар да не го съзнавах. Вместо богиня видях нормално човешко същество и си въобразих, че аз съм предизвикал тази промяна и чрез съзнателно усилие на волята съм вкарал Одри в разумно положение спрямо състоянието на нещата.

Предполагам, че някоя не твърде интелигентна пеперуда мисли същото по отношение на лампата. Последна ѝ мисъл, когато влиза в пламъка, вероятно е самопоздравяването, че е уредила отношенията си с нея на толкова задоволителна и разумна основа.

И точно тогава, когато се чувствах най-доволен и в най-голяма безопасност, се разрази катастрофата.

Денят беше сряда и имах „свободен следобед“, но дъждът плющеше в прозорците и привлекателността на билиярда в „Перата“ не се оказа достатъчна, за да ме накара да предприема трикилометрова разходка в бурята. Бях се настанил удобно в кабинета. В камината пламтеше хубав огън, мракът се разпръскваше от светлината на пламъците и мисълта, че докато аз си седях на топло, там долу Глосъп се бори с класа ми, ме накара да изпадна в състояние на мъдър покой. Одри свиреше на пианото в гостната. Звукът едва проникваше през затворената врата. Познах какво свири. Зачудих се дали мелодията е натоварена със същите спомени за нея, както беше за мен.

Музиката спря. Чух вратата на гостната да се отваря. Одри влезе в кабинета.

– Не знаех, че тук има някой – обясни тя. – Замръзнах. Огънят в гостната е угаснал.

– Ела и седни – казах аз. – Нали димът не ти пречи?

Притеглих един стол за нея до огъня с чувство за известна гордост. Ето, стоях там сам с нея в светлината на огъня, а пулсът ми беше нормален и умът – хладен. За миг си се представих като Силен Мъж – силният мълчалив мъж, който има железен контрол върху чувствата си. Бях доволен от себе си.

Тя поседя няколко минути, втренчена в огъня. Малки пламъчета пукаха уютно в сърцето на черно-червените въглини. Навън бурята тихо свистеше и дъждовните струи се плискаха в прозореца.

– Тук е много приятно – най-сетне продума тя.

– Спокойно е.

Напълних си лулата и пак я запалих. Очите ѝ, осветени за миг от

кибритената клечка, изглеждаха замечтани.

– Седях тук и те слушах – казах аз. – Хареса ми последната мелодия, която свиреше.

– Винаги си я харесвал.

– Нима помниш? Помниш ли една вечер... не, едва ли я помниш.

– Коя вечер?

– Е, едва ли я помниш. Просто една особена вечер, когато свиреше това на пианото. Кой знае защо съм я запомнил. Беше в студиото на баща ти.

Вдигна бързо поглед.

– След това излязохме и седнахме в парка.

Изправих гръб развълнуван.

– Мина един мъж с куче – казах аз.

– С две кучета.

– Не, едно беше!

– Две. Булдог и фокстериер.

– Помня булдога, но, за бога, права си. Фокстериер с черна превръзка на лявото око.

– На дясното. На дясното око. Приблжиха се до нас и ти...

– Аз им дадох шоколадови бонбони.

Отпуснах се бавно в стола.

– Имаш прекрасна памет – отбелязах. Тя се наклони към огъня, без да казва нищо. Дъждът биеше по стъклата.

– Питър, значи все още ти харесва как свиря?

– Харесва ми повече от всякога, сега в свиренето ти има нещо, което преди отсъстваше. Не мога да го опиша... нещо.

– Мисля, че е опит, Питър – тихичко рече тя. – Опит. По-възрастна съм с пет години от времето, когато свирех за теб, и през тези години преживях много. Може би, общо взето, да не е приятно да се бориш с живота, но... това се отразява благотворно на свиренето на пиано. Опитът се трупа в сърцето и излиза през пръстите.

Стори ми се, че говори малко горчиво.

– Одри, през тези години зле ли си живяла? – попитах аз.

– Много зле.

– Съжалявам.

– А аз – не. Научих много неща.

Млъкна отново с вперени в огъня очи.

– За какво мислиш? – обадох се аз.

– За много неща.

– Приятни?

– Смесени. Последното нещо, за което помислих, беше приятно. И то беше, че имах голям късмет да получа работата, която върша в момента. В сравнение с нещата, които съм правила...

Потрепера.

– Бих искал да ми разкажеш за тези години, Одри – рекох аз. – Какви са нещата, които си правила?

Облегна се на стола и засенчи с вестник лицето си от огъня. Очите ѝ бяха в сянка.

– Ами, чакай да си спомня. Известно време бях медицинска сестра в болницата „Лафейет“ в Ню Йорк.

– Тежка ли е работата?

– Ужасно тежка. След известно време трябваше да се откажа. Но... човек се учи.... Учиш се... Научавах най-различни неща. Реалности. Каква част от тревогите ти са въображаеми. В болницата се сблъскаше с истинското нещастие. Направо затъваш в него.

Не казах нищо. Чувствах се, не знам защо, малко неловко, малко в губеща позиция, както се чувстват хората в присъствието на силни личности.

– После станах сервитьорка.

– Сервитьорка?

– Казвам ти, че съм правила всичко. Бях сервитьорка, и то крайно нескопосана. Чупех чинии. Обърквах поръчки. Най-накрая се отнесох извънредно грубо с клиент и отидох да опитам друго поприще. Не помня вече какво последва след сервитьорството. Май беше сцената. Обикалях една година с пътуващ театър. И това беше тежка работа, но ми допадна. Последва шивачеството, което беше още по-тежко и не ми допаднаше. И тогава за пръв път извадих късмет.

– Какво стана?

– Запознах се с господин Форд.

– Как?

– Вероятно не помниш госпожица Вандърли, американката, която живя в Лондон преди пет-шест години? Баща ми ѝ даваше уроци по рисуване. Беше много богата, но по онова време умираше да е бохемка. Мисля, че затова се спря на баща ми за учител. Е, направо не излизаше от студиото, станахме големи приятелки и един ден, след всички неща, за които ти разказах, реших, че мога да ѝ пиша и да видя дали не може да ми намери нещо по-добро. Беше душичка. – Гласът ѝ потрепера и тя смъкна вестника, докато не скри цялото си лице. – Искаше да отида у

тях и да остана да живея при нея завинаги, но не можех да приема. Обясних ѝ, че трябва да работя. И тя ме изпрати при господин Форд, с когото семейство Вандърли се познава много добре. Така станах гувернантка на Огдън.

– Велики боже! – извиках аз. – Какво!

Тя се засмя малко несигурно.

– Не смятам, че бях добра гувернантка. Не знаех абсолютно нищо. Самата аз се нуждаех от гувернантка. Но все някак си се справих.

– А Огдън? – запитах аз. – Тази малка хиена не ти ли вгорчи живота?

– О, и тук извадих късмет. По някаква случайност съвсем слабо ме хареса и се отнасяше с мен много добре, по неговите стандарти, разбира се, стига да не му се пречках много-много, а аз не му се пречках. Бях ужасно безхарактерна, та ме остави на мира. Беше най-щастливото ми време от векове.

– И когато той пристигна тук, ти дойде с него като някаква бивша гувернантка, за да продължиш да му въздействаш морално?

Тя се засмя.

– Нещо такова.

Поседяхме малко в мълчание, а после тя облече в думи мисълта, която се въртеше в главите и на двама ни.

– Колко е странно, Питър, седим си тук и си говорим след всички тези... години.

– Като в сън!

– Точно като в сън... Толкова се радвам... Не знаеш колко съм се мразила, че... че...

– Одри! Не бива да говориш така. Дори не си го мисли. Освен това вината беше моя.

Тя поклати глава.

– Е, добре, да кажем, че не се разбрахме.

Тя кимна бавно.

– Така е, не се разбрахме.

– Но сега се разбираме – заявих аз. – Одри, ние сме приятели.

Тя не отговори. Мълчахме дълго време. А после вероятно вестникът помръдна, отблясък от огъня падна върху лицето ѝ и освети очите ѝ и при тази гледка нещо в главата ми запулсира като барабан, предупреждаващ някакъв град за надвисналата опасност. В следващия миг сянката отново ги покри.

Седях там напрегнат, вкопчен в ръчките на стола. Треперех. Нещо

ставаше с мен. Изпитвах странното усещане, че съм на прага на нещо прекрасно и опасно.

Отдолу долетяха момчешки гласове. Работният ден беше свършил, а заедно с него и разговорът ни до огъня. След няколко минути някой – Глосъп или господин Абни – щеше да нахлуе в убежището ни.

И двамата се изправихме и тогава се случи. Вероятно се беше препънала в тъмното. Залитна напред, ръката ѝ се вкопчи в ръкава на сако-то ми и тя се озова в обятията ми.

Трая само секунда. Одри се съвзе, тръгна към вратата и изчезна.

Но аз останах на мястото си неподвижен, ужасен от разкритието, което ме озари в този кратък миг. Физическото съприкосновение с нея, усещането, че е топла и жива, бе срутило завинаги паянтовата постройка на дружбата, за която си бях въобразил, че е страшно устойчива. Бях казал на Любовта: „Дотук“, а Любовта ме бе заляла, още по-силна, защото беше възпряна. Времето за самоизмами бе изтекло. Познавах се.

Осма глава

1

Бях схванал от обясненията на Уайт, че Бък Макгинис не е човек, който се помайва, ако не го бях разбрал сам от лични впечатления. Светът се дели на мечтатели и деятели. От малкото видяно твърдо отнесох Бък Макгинис към втората категория. Очакавах го всеки ден да се задейства и бивах приятно изненадан, когато след поредните двадесет и четири часа все още не бях оправен. Но знаех, че часът ще удари и той удари.

Очаквах фронтална атака от Бък, не някаква хитрост, но когато тя дойде, беше толкова безкрайно фронтална, че основното ми чувство беше на някакво парализиращо изумление. Струваши ми се невъзможно, че събития, толкова характерни за Дивия Запад, можеха да се случат в мирна Англия, и то в такъв усамотен неин кът като Санстед Хаус.

Беше един от онези безкрайни дни, които се случват само в училищата. Едно училище зависи от времето много повече от останалите институции. Всяко момче става сутрин от леглото, заредено с определена доза пакостлива енергия и тя трябва по един или друг начин да се изразходва до вечерта, ако носителят ѝ иска да се радва на здрав сън. Тъкмо

за това учителите бленуват за летния срок, когато часовете между заниманията могат да се прекарват на открито. За едни заместник-директор на частно училище няма по-приятна гледка от множество момчета, изразходващи злостта си под ярките слънчеви лъчи.

В онзи особен ден от рано сутринта валеше сняг и макар възпитаниците на господин Абни да изгаряха от желание начаса да излязат да се поотъркалят в него, това им бе недвусмислено забранено. Никой училищен директор не се радва, като гледа как възпитаниците му рискуват да се простудят и поради това господин Абни бе като никога недвусмислен по въпроса. Суматохата след нощното посещение на господин Макгинис в училището беше довела до силни простуди у четирима лордове, двама баронети и по-малкия син на един достопочтен. Като капак на всичко, самият господин Абни пазеше леглото със сълзящи очи и гънив тенор, сведен до гърлено хриптене. Поради това възгледите му за игри в снега като подходящо занимание за момчетата бяха естествено предрешени.

В резултата Глосъп и аз трябваше да се опитваме да поддържаме ред сред тълпата малолетни главорези, никой от които не бе имал възможността да изразходва енергията си. Как се справяше Глосъп, мога само да си представя. Съдейки по факта, че аз, който обикновено поддържах приличен ред без особени усилия, бях направо съсипан, той вероятно се справяше доста зле. Класната му стая беше от отсрещната страна на вестибула и гласът му често долиташе до мен, издигнат до бясно фортисимо.

Но малко по малко успяхме да избутаме деня и момчетата, сравнително утихнали, се бяха отдали на приготовленията си за вечерта, когато пред входната врата прозвуча пърпоренето на двигателя на голям автомобил. Звънецът зазвъня.

Спомням си, че в момента не обърнах особено внимание на този факт. Предположих, че имаме посещение от някой съсед, или отчитайки късния час, някой шофьор се е заблудил в в обърканата мрежа от черни пътища и е дошъл в Санстед Хаус да пита за пътя до Портсмут или Лондон. Ако класът ми го бе допуснал, изобщо нямаше да обърна внимание на посетителите. Но за тях звънецът беше тъй жадуваното прекъсване на монотонността на нещата. Приветстваха го най-сърдечно.

Глас: „Сър, моля ви, навън има кола.“

Аз (сурово): „Знам, че навън има кола. Продължавайте заниманията си.“

Различни гласове: „Сър, возили ли сте се някога на кола?“

„Сър, миналия Великден баща ми ми разреши да помагам при шофирането, сър.“

„Сър, кой смятате, че е?“

Изолиран гений (имитиращ мотор): „Прр-прр! Прр-прр! Прр-прр!“

Тъкмо се канех да започна щедро да раздавам слаби оценки (опората на всеки учител), когато дочух особен звук. Последва веднага след отварянето на пътната врата. Чух стъпките на Уайт да прекосяват вестибюла, а след това – звук, който не можах да определя. Затворената врата на класната стая го заглушаваше, но все пак се чу. Напомняше на тътена на паднало тяло, но знаех, че не може да е това, защото в мирна Англия икономите, отварящи входната врата, не падат с тътен.

Класът ми, пълен с напрегнати слушатели, откри в звука нов материал за дружески разговор.

– Сър, какво беше това, сър?

– Чухте ли това, сър?

– Какво според вас е станало, сър?

– Тишина – кряснах аз. – Няма ли да...

Отвън се чуха бързи крачки, вратата на класната стая се отвори с трясък и на прага застана нисък набит мъж с шофьорско яке и шапка. Горната част на лицето му беше покрита от парче бял плат с дупки за очите, а в ръката му имаше пистолет браунинг.

Убеден съм, че ако на заместник-директорите се разрешаваше да носят бели маски и автоматични пистолети, поддържането на реда щеше да е детска игра. Над класната стая надвисна мълчание, каквото никакви закани за слаби бележки не можеха да възцарят. Докато се обръщах към посетителя, с ъгълчето на окото си забелязах малки момчета, възторжено ококорени пред чудотворното събдяване на всичките им мечти, породени от приключенските четива за подрастващи. При последващото допитване не успях да установя никакви следи от страх. Всичко беше прекалено вълнуващо, за да предизвика страх. Илюстрацията от някой седмичник бе оживяла за тях, и само за тях, и те нямаха време за губене в страховете.

Що се отнася до мен, бях сащисан. Моторизирани банди можеха да тероризират Франция, скитници да ограбват влакове в Америка, но това беше мирна Англия, фактът, че Бък Макгинис върлува из околността, не правеше нещата по-малко невероятни. Гледах на взаимоотношенията си с Бък като на нещо, свързано с открити пространства и тъма. Бях решил, че може да залегне в засада на някой усамотен път и дори да обикаля из двора, но и в най-аналитичните си моменти не бях допуснал, че може да

позвъни на входната врата и да насочи към мен револвер пред собствения ми клас.

И все пак това беше най-простото и дори най-очевидното нещо, което можеше да направи. При наличието на кола успехът беше неизбежен. Санстед Хаус беше абсолютно изолиран. В радиус от един километър нямаше дори колиба. Влак, катастрофирал по средата на някоя пустиня, не би бил по-самотен.

Освен това съществуваше и пълната безпомощност на едно училище при подобни случаи. Училището живее от доверието на родителите – крехка конструкция, която можеше да се срути и при най-лекичкото подухване. Всичко, свързано с него, трябва да се обвива с непробиваема дискретност. Не допускам, че господин Макгинис бе измислил съвсем сам всичко това, но не би могъл да направи по-умен ход дори да беше Наполеон. Докато някой собственик на обикновена къща в провинцията при нападение на маскирани мъже може да вдигне на крак цялата област да ги преследва, училищният директор ще действа точно по обратния начин. От негова гледна точка, колкото по-малко хора са в течение на случилото се, толкова по-добре. Родителите са нервна раса. Човек може да бъде идеалният директор и все пак връзката с някоя мелодрама може да го очерни в очите им. Те не питат. Прекалено паникьосани са за това. Златокосият Уили може да получава най-доброто възможно образование и все пак, ако мъже със заредени пищови са чести посетители в храма на науката, родителите ще си го приберат от там. За щастие на директорите подобни посетители рядко се мяркат на пътя им. В интерес на истината, мисля, че опитът на господин Макгинис бе първи по рода си.

Повтарям, не смятам, че Бък, чиято сила беше повече в действието, отколкото в умствените упражнения, беше замислил всичко това. Беше се доверил на късмета си и той му бе помогнал. В този случай областта нямаше да бъде вдигната на крак. Точно обратното, представих си как господин Абни развива бясна дейност в опитите си да замаже работата и да предотврати изтичането на информация по вестниците.

Мъжът с пищова заговори. Видя ме – бях застанал с гръб към камината, успоредно на вратата, обърна се рязко към мен и вдигна оръжието.

– Горе ръцете, приятел – рече той.

Гласът не беше на Бък Макгинис. Вдигнах ръце.

– Казвай, кой от тия е Съкровището?

Полуобърна глава към класа.

– Кое от вас, малките, е Огдън Форд?

Класът нямаше думи. Тишината продължаваше.

– Огдън Форд не е тук – заявих аз.

Посетителят ни не притежаваше онази светла вяра, толкова по-ценна от норманската кръв. Не ми повярва. Без да помръдва глава, извири силно. Отвън се дочуха стъпки. Друга ниска набита фигура нахлу в стаята.

– Не е в оная стая – отбеляза новодошлият. – Претършувах!

Това несъмнено беше приятелчето ми Бък. Навсякъде бих разпознал този глас!

– Да де, ама тоя – рече мъжът с пишова, като ме посочи – вика, че не е и тук. Къде е тогаз?

– Виж ти, та това е Сам! – възкликна Бък. – Здравсти, Сам! Радваш се да ни видиш, а? При това този път сме в партер, а?

Думите му имаха видим ефект върху колегата му.

– Туй Сам ли е? По дяволите! Нека му пръсна тиквата! – заговори той трескаво и като пристъпи към мен, яростно размаха свободния си юмрук. Като Сам бях станал крайно непопулярен. Никога не бях чувал толкова съгъстени чувства, съдържащи се в тъй малко думи.

За мое облекчение Бък възрази срещу такъв ход. Реших, че е крайно мило от негова страна.

– Задръж! – отсече строго той.

Другият задържа. Операцията протече под формата на сваляне на юмука. Пшцовът остана на позиция. Господин Макгинис пое преговорите в свои ръце.

– Хайде сега, Сам – рече той, – ела тук! Къде е Съкровището?

– Името ми не е Сам – отвърнах аз. – Мога ли да си сваля ръцете?

– Да, стига да искаш да ти гръмнат темето.

Нямах такова желание. Продължих да ги държа вдигнати.

– Хайде сега, Сам – повтори господин Макгинис, – нямаме време за губене. Изплюй камъчето. Къде е онуй Съкровище?

Очевидно се налагаше да дам някакъв отговор. Нямаше смисъл да продължавам да отричам, че съм Сам.

– По това време на вечерта вероятно работи с господин Глосъп.

– Кой Глосъп? Она със смачканата мутра в другата стая ли?

– Точно той. Описахте го съвършено точно.

– Да, ама не е там. Претършувах. Я стига си се правил на умник, Сам, къде е?

– Не мога да ви кажа къде точно се намира в настоящия момент – съвсем правдиво отвърнах аз.

– Я стига! Нека му пусна един! – замоли се мъжът с пицова, крайно неприятен човек. Никога не бих се сприятелил с него.

– Ей ти, задръж! – нареди господин Макгинис. Другият пак задържа с неприкрито съжаление.

– Скрил си го някъде, Сам – подхвана господин Макгинис. – Не мож' ме излъга. Ще преровя всяко кътче от сградата и ще го намеря.

– Чудесно – казах аз. – За нищо на света не бих ви попречил.

– Ти ли? Ти идваш с мен.

– Щом желаете. Ще ми бъде приятно.

– Стига си се лигавил, кретен такъв – изръмжа Бък във внезапен пристъп на ярост. – Говори като нормален човек! Застанал там и ме залива с шуротии! Зарежи!

– Кажу, защо да не мога да му фрасна един? – патетично запита пивовджията. – Какво против имаш да му размажа фасона?

Въпросът издаваше лош вкус. Бък не му обърна внимание.

– Дай ми желязото – нареди той и взе браунинга от него. – Хайде сега, Сам, или ще бъдеш послушен и ще клекнеш, или те чака това. Какво избираш?

– Ще бъда очарован да направя всичко, каквото пожелаете, господин Макгинис – заговорих аз, – но...

– Я стига вече! – с отвращение изрече Бък. – Мърдай тогава да обиколим мястото. Мислех, че ще имаш повече акъл, Сам, вместо да играеш тая глупава игричка, когато знаеш, че си надвит. Ти...

Силни боджежи в раменете ме принудиха да го прекъсна.

– Един момент – казах аз. – Ще си сваля ръцете. Схванах се.

– Ако го направиш, ще ти пробия дупка в кратуната!

– Както обичате. Но не съм въоръжен.

– Левак – обърна се той към другия, – провери дали не носи нещо.

Левака се приближи и започна експертно да ме потупва в областта на джобовете. Същевременно зловещо грухтеше, защото според мен от такова близко разстояние изкушението да ме фрасне сигурно беше неустоймо.

– Няма оръжие – мрачно обяви той.

– Тогава можеш да ги смъкнеш – разреши господин Макгинис.

– Благодаря – отвърнах аз.

– Левак, ти ще стоиш тук и ще пазиш тия хлапета. Мърдай, Сам.

Излязохме от стаята – кратка процесия от двама начело с мен. Бък беше зад гърба ми и осъществяваше предупредителни ръгвания с вярното „желязо“.

Първото нещо, което видяха очите ми, когато излязохме във вестибула, беше тялото на мъж, проснато до входната врата. Светлината от лампата падаше върху лицето му и установих, че е Уайт. Ръцете и краката му бяха вързани. Докато го наблюдавах, той се размърда, сякаш се мъчеше да се освободи от въжетата, та усетих чувство на облекчение. Онзи звук, който бе достигнал до мен в класната стая, онзи тътен от падащо тяло бе станал крайно злокобен в светлината на случилото се по-късно. Добре беше да знам, че е още жив. Досетих се, и то правилно, както открих по-късно, че в неговия случай беше приложен чорапът с пясък. Бяха го ударили и повалили в безсъзнание още с отварянето на вратата.

До класната стая на Глосъп стоеше маскиран мъж, облеган на стената. Беше нисък и набит. Бандата на Бък Макгинис очевидно се подбираше по тази линия. На външен вид можеха да минат за родени от една майка. Този мъж имаше своята индивидуалност под формата на рунтави рижи мустаци. Пушеше пура с вид на откъхвач войн.

– Здравсти! – каза той, като се приближихме. Отметна палец към класната стая. – Заклучих ги вътре. К'во става, Бък? – попита, като ме посочи с лениво кимване.

– Ще претършуваме сградата – обясни господин Макгинис. – Хлапака го няма тук. Мърдай, Сам!

Леността на колегата му изчезна с магическа бързина.

– Сам! Туй Сам ли е? Я дай да го размажа!

Малко неща в този епизод ми се сториха по-забележителни от сходството в преобладаващите вкусове по отношение на мен от страна на бандата на господин Макгинис. Мъже, несъмнено с различни мнения по други въпроси, по този бяха завидно единомислени. Всички искаха да ме бият.

Но Бък имаше други планове спрямо мен. В момента му бяха необходими като водач и стойността ми като такъв щеше да бъде увредена, ако ме размажеха. Макар и не по-дружелюбен към мен от съратниците си, той не допусна чувствата да попречат на работата. Съсредоточи вниманието си върху пътешествието по горните етажи с цялата сериозност на младия благородник, понесъл знамето със странния герб като в онова стихотворение.

Кратко нареди на съдружника си да зареже, което той стори, и ме побутна с дулото на пистолета. Мъжът с рижите мустаци отново отпусна гръб върху стената с известно униние и засмука пурата си като човек, разочарован от живота, а ние се качихме по стълбите и започнахме да

претърсваме стаите на първия етаж.

Те се състояха от кабинета на господин Абни и две спални. Кабинетът беше празен, а единствените обитатели на спалните бяха трите момчета, повалени от простуда след среднощното посещение на господин Макгинис. Те изквичаха от изненада при вида на заместник-директора в подобна съмнителна компания.

Бък разочаровано ги огледа. Изчаквах го с чувството на търговец на добитък, чийто клиент обикаля говедата.

– Тръгвай – отсече Бък.

– Един от тези няма ли да свърши работа?

– Млъквай, Сам.

– Викай ми Сами – настоях аз. – Вече сме стари дружки.

– Не се прави на умник – сурово произнесе той. И ние продължихме.

Вторият етаж беше още по-пуст от първия. В спалните нямаше никой. Единствената друга стая беше на господин Абни и когато заставахме до нея, дочутата отвътре кихавица ни подсказа недвусмислено за страданията на обитателя ѝ.

Звукът разтърси Бък до основи. Зае напрегната поза пред вратата като хрътка, попаднала на следа.

– Кой е там? – запита властно.

– Само господин Абни. По-добре да не го безпокоим. Има тежка простуда.

Той си извади погрешно заключение от загрижеността за работодателя ми. Започна да се вълнува.

– Ей, ти, отваряй тая врата – крясна той.

– Това ще му причини тежък шок.

– Давай! Отваряй!

Никой, забил дулото на браунинг в кръста ми, няма да ме нарече непокорен. Отворих вратата, като най-напред почуках, за да спазя все пак някакво подобие на приличие, и процесията влезе.

Смаяният ми работодател лежеше в леглото, взираше се в тавана и влизането ни първоначално не допринесе с нищо за промяната на тази позиция.

– Да? – произнесе дрезгаво той и изчезна зад огромна носна кърпа. Сподавени звуци, подобни на далечни експлозии, придружени от сеизмични подскачания на юргана, ни уведомиха за пореден пристъп на кихане.

– Съжалявам, че ви безпокоя – започнах аз, когато Бък, винаги

човек на действието, в пристъп на общителност профуча покрай мен и като мушна с дулото на пищова онази част от юргана, под която по груби изчисления се криеха ребрата на господин Абни, произнесе: „Ей, ти!“

Господин Абни седна в кревата като човече на пружина. Човек направо можеше да каже, че се изстреля. И тогава видя Бък.

Не мога дори бегло да си представя чувствата на господин Абни в онзи миг. Беше човек, от дете водил кротък и редовен живот. Неща като Бък, ако изобщо се бяха явявали пред него, го бяха правили насън след трудно смилаема вечеря. Дори в обикновен костюм на делови господин, без допълнителни декоративни елементи като маски и пищови, Бък не беше красавец. А с грозния бял парцал през лицето си беше жив кошмар.

Веждите на господин Абни се бяха вдигнали, а челостта – увиснала до максималния физически възможен размер. Косата му, разрешена от контактите с възглавницата, оставяше впечатлението, че е настръхнала като на таралеж. Очите му изхвъркнаха като на охлюв. Взираше се като хипнотизиран в Бък.

– Казвай и спри да зееш. Не сме в музей на восьъчни фигури. Къде е хлапето на Форд, а?

Пресъздавам всички думи на господин Макгинис, сякаш бяха изречени звънко като камбанка с ясно и точно произношение, но с това го лаская. Всъщност начинът му на говорене предполагаше, че в устата му се е затыкнало нещо голямо и твърдо и не беше лесно за непознат човек да следи мисълта му. Господин Абни видимо не успя. Продължи да зее безпомощно, докато напрегнатостта на момента не се наруши от една сочна кихавица.

Човек не може да разпитва кихащ мъж със задоволителен резултат. Бък застана до леглото, потънал в мрачно мълчание, и зачака пристъпът да отmine.

Междувременно аз стоях на мястото си близо до вратата. И докато чаках господин Абни да се накиха, за първи път след влизането на колежката на Бък Левака в класната стая ми хрумна идеята да предприема нещо. Предполагам, че до този момент непознатостта и неочакваността на цялата случка бяха парализирали мозъка ми. Да се изкачвам послушно по стълбите пред Бък и да го изкаквам малодушно да интервюира господин Абни ми се струваше единственото възможно поведение. За хора, чийто живот е протекъл далеч от подобни неща, хипнотичното въздействие на пистолета браунинг е непреодолимо.

Но сега, временно освободен от присъствието му, започнах да мисля и умът ми, за да компенсира досегашното си бездействие, заработи на невиджани обороти – веднага оформих план за действие.

Беше прост, но ми се стори, че в него има хляб. Силата ми беше в познанията ми за географията на Санстед Хаус, докато Бък не знаеше нищо за нея. Ако успеех да си осигуря достатъчна преднина, може би нямаше да ме настигне. Измислих как именно да постигна тази преднина.

На Бък още не му беше хрумнало, че допуска тактическа грешка, като ме оставя между вратата и себе си. Предполагам, че е разчитал на категоричността на хипнотизиращия пистолет. Дори не гледаше към мен.

В следващия миг пръстите ми бяха върху ключа за осветлението и стаята потъна в мрак.

До вратата имаше стол. Грабнах го и го сложих в пространството между двама ни. После отскочих назад, тръснах вратата зад гърба си и побягнах.

Бягството ми не беше безцелно. Тичах към кабинета. Той, както вече обясних, беше на първия етаж. Прозорецът му гледаше към част от моравата отстрани на къщата, свършваща с хресталаци. Скокът нямаше да е приятен, но май си спомнях за някаква водосточна тръба, която се спускаше по стената близо до прозореца, а в моето положение не можех да си позволя да се плаша от няколко драскотини. Бях успял да осъзная, че се намирам в огромна опасност. Когато Бък привършеше обиколката на къщата и откриеше, че Малкото съкровище не е там, както имах основания да знам със сигурност, нямаше място за съмнение, че щеше да оттегли защитата, която ми оказваше досега в качеството ми на водач. Разочарована ярост на сподвижниците му щеше да се стовари върху ми. Гласът на здравия разум относно собствената им безопасност щеше да остане нечул. Ако някой някога е виждал ясно бъдещето си, това бях аз тогава. Единственият ми шанс беше да изляза навън, където тъмнината щеше да направи преследването невъзможно.

Беше въпрос, който трябваше да се реши по един или друг начин след секунди и разчитах, че ще успея да ги отнема от Бък, докато той се препъва в стола и търси дръжката на вратата.

Бях прав. Точно когато стигнах до кабинета, вратата на спалнята се отвори с трясък и къщата заехтя от крясъци и шум на топуркащи крака по непокрития с килим под. В отговор от вестибула долу долетяха други викове с въпросителна нотка в края на изречението. Помощниците

бяха енергични, но озадачени. Не им харесваше да напускат постовете си без изрични указания, а Бък, който крещеше, докато се препъваше по голите дъски, беше нечленоразделен.

Бях в кабинета със заключена зад гърба ми врата, преди да постигнат разбирателство. Сkochих към прозореца.

Дръжката затрака. Крещяха гласове. Част от вратата се разцепи под ударите на ритници и пантите се разтресоха.

И тогава, май за първи път в живота ми, ме обхвана паника – чисти-ят, спял страх, който убива мисълта. Заля ме като вълна – същият парализиращ ужас, който се изпитва насън. И наистина, действителността приличаше на сън. Сякаш стоях извън тялото си и се наблюдавах отс-трани, наблюдавах се как блъскам и дърпам с разранени пръсти прозо-реца, който не искаше да се отвори.

Кабинетният критик, разглеждащ дадена ситуация спокойно и без да бърза, вероятно би отдал малко значение на бързината и възбудата върху човешкия ум. Той е хладнокръвен и неангажиран. Вижда точно как би следвало да се постъпи и с какви прости средства да се предотв-рати катастрофата.

Сигурен съм, че би разпердушинил тогавашните ми затруднения. Беше смехотворно просто. Но аз бях загубил ума и дума и в момента не бях мислещо същество. В крайна сметка ме спаси не присъствието на духа, а чистата случайност. Точно когато вратата, държала се храбро до момента, поддаде под напора отвън, пръстите ми се изплъзнаха, удариха се в дръжката на прозореца и разбрах защо не мога да го отворя.

Дръпнах я към себе си и вдигнах стъклото. В стаята нахлу леден вя-тър, примесен със снежинки. Издрапах на перваза, а трясъкът зад гърба ми ми подсказа, че вратата е разбита.

Докато изпълзвах навън и вече се приготвях да се спусна, натрупан-ият по външния перваз сняг намокри коленете ми. В стаята се чу оглу-шителна експлозия и мигновено нещо ме парна по рамото като нажеже-но желязо. Извиках от болка, загубих равновесие и тупнах от перваза.

За мое щастие точно под прозореца имаше рододендронов храст, в противен случай щях да се пребия. Паднах право в него на ръце и крака по начин, който щеше да доведе до строшени кости, ако се бях изтърсил на твърда земя. След секунда бях на крака, разлюлян и изподран и, естествено, по-бесен от всякога в живота си. Идеята за бягство, водила ме допреди секунда, бе изчезнала яко дим.

Бях изпълнен, дори преливах от желание за битка. Помня как стоях там, ледените снежинки ме биеха по лицето и врага, и размахвах юмрук

към прозореча. Двама от преследвачите ми се бяха надвесили през него, а трети надничаше зад тях като дребен човечец в периферията на тълпа. Макар и далеч от чувство на благодарност за спасението си, изпитвах съжаление, че няма начин незабавно да ги докопам.

Не направиха и намек за опит да поемат по бързия, но мъчителен път, който бях поел аз. Сякаш чакаха нещо да се случи. Не след дълго разбрах какво е това нещо. Откъм главния вход се дочу тропот на тичащ човек. Рязкото затихване на стъпките му ми подсказа, че е напуснал чакла и е нагизил в снега. Отдръпнах се една-две крачки и зачаках.

Беше непрогледна тъмнина и не се опасявах, че ще ме видят. Стоях извън снопа светлина, падащ от прозореча.

Мъжът спря точно пред мен. Последва кратка размяна на реплики.

– Виждаш ли го?

Гласът не беше на Бък. Но пък Бък отговори. И когато осъзнах, че мъжът пред мен, застанал толкова близо, че можех да се метна на гърба му с един скок и по волята на Провидението да му извия врата, не беше някоя пионка, а самият господин Макгинис, се преизпълних с радост, която не успях да изживея мълчаливо.

Като си спомням сега за всичко това, не изпитвам никакво съжаление към господин Макгинис. Той не беше добър човек. Начинът му на говорене не беше приятен, а обноските му бяха по-скапани и от говора. Но макар и несъмнено да заслужаваше всичко, което му се случи, извади лош късмет, че бе застанал точно там точно в този момент. Реакциите ми след паниката, добавени към болката в рамото, драскотините по лицето и общото неудобство от мокротата и студа, ме бяха напъхали с безогледна ярост и решимост да причиня на всеки, изправил се на пътя ми, тежка телесна повреда – нещо, което рядко се случва на принципно кротките хора. С две думи – бях настървен да се бия и появата на Бък ми се стори направо дар божи.

Успя да стигне в отговора си до: „Не, не мога...“, когато аз скочих.

Чел съм за скока на ягуара и съм виждал някои доста впечатляващи плонжове на футболното игрище. Моят скок съчетаваше най-добрите качества и на двете. Докопах господин Макгинис в областта на кръста и воят, който нададе, когато се стоварихме на земята, прозвуча като музика в ушите ми.

Но колко е вярна старата римска поговорка „Surgit amari aliquid“. Удоволствието никога не е пълно. Все има нещо. В програмата, която бях изготвил, събарянето на господин Макгинис беше дреболия, най-обикновена прелюдия. Бях си наумил доста нещица, които да му сторя,

след като го поваля. Но не ми било писано. Още докато посягах към гърлото му, забелязах, че светлината от прозореца потъмнява. Набита фигура беше пропълзляла на перваза, както бях направил аз, и чух драскането на обувки по стената при подготовката за скока.

Идва момент, когато и най-голямото удоволствие трябва да приключи. Гадно ми беше да се разделя с господин Макгинис точно когато го бях докопал, за да му въздам справедливост, но беше неизбежно. След секунда съратникът му щеше да слезе при нас като някакъв Омиров бог, спускащ се от облак, а не бях готов да се бия с превъзходящ ме по численост противник.

Освободих се, като господин Макгинис остана странно кротък по време на процеса, и бях на крака под покроба на мрака точно когато подкреплението докосна земята. Този път не чаках. Жаждата ми за битки беше до известна степен утолена от сблъсъка с Бък, а постигането на безопасност вече нямаше да ми донесе безчестие.

Направих широк кръг, прекосих алеята за коли и си запробивах път в храстите, докато стигнах на няколко метра от мястото, където беше оставена колата, изпълваща нощта с тихото пърпорене на двигателя. Интересуваше ме какъв ще е следващият ход на противника. Малко вероятно беше да организира претърсване на околността за мен. Реших, че ще признае поражението си и ще се оттегли там, откъдето бе дошъл.

Оказах се прав. Не след дълго малка групичка се появи в светлината на фаровете. Бяха четирима. Трима вървяха, а четвъртият, псуващ е енергията и размаха на експерт, лежеше в ръцете им, с които бяха направили нещо като носилка.

Шофьорът на колата, стоял до момента като пън, чу шума и се обърна.

– Фанахте ли го? – запита той.

– Нищо не сме фанали! – отвърна сприхаво един от тримата. – Съкровището го няма, а ние погнахме Сам да го оправим, но той ни сложи капан и направи ужасни неща с Бък.

Положиха ценния си товар в купето, откъдето той продължи да ругае, макар вече да се повтаряше, и двама се качиха след него. Третият се настани до шофьора.

– Бък му е счупен кракът – обяви той.

– Мамка му! – рече шофьорът.

Никой млад актьор, получил първите си овации, не е изпитвал по-ярко чувство на удовлетворение от моето след тези думи. Животът може да поднася и по-благородни триумфи от счупването на крака на един

бандит, но тогава не мислех така. Едва се съдържах да не извикам „Ура!“

– Да тръгваме – каза мъжът отпред.

Пърпоренето прерасна в рев. Колата се обърна и потегли с нарастваща скорост по алеята. Шумът ѝ отслабна и заглъхна. Изтупах снега от самото си и тръгнах към входната врата.

Първото, което направих още с влизането си, беше да освободя Уайт. Продължаваше да лежи на мястото, където го бях видял. Очевидно не беше успял да се справи с въжетата на ръцете и краката си. Помогнах му с доста тъпо джобно ножче и той сковано се изправи и взе мълчаливо да разтвива схванатите си китки.

– Отидоха си – обясних аз. Той кимна.

– С пясъчен чорап ли те...

Отново кимна.

– Счупих крака на Бък – със съдържана гордост съобщих аз.

Погледна ме недоверчиво. Разказах му колкото можах по-накратко преживяванията си, а когато стигнах до мястото, когато направих летящия плонж, мрачността се стопи от лицето му и се смени с радостна усмивка. Нараняването на Бък сигурно причиняваше болка на самия него, но положително беше извор на удоволствие за други. Докато описвах сцената, Уайт проявяваше, нескрит възторг.

– Това ще го поукроти за малко – беше коментарът му. – Предполагам, че поне седмица-две ще ни остави на мира. Това е най-добрият лек за главоболие, който съм получавал.

Потърка цигината, която се подаваше изпод косата му. Чувствата му не ме изненадаха. Който и да го беше цапардосал с торбата с пясък, беше си свършил добре работата, така че да предизвика немалко лоши чувства у жертвата. По време на разговора ни дочухах лек неравномерен шум, подобен на далечна гръмотевица. Сега осъзнах, че долита от класната стая на Глосъп и е причинен от удряне на ръце по вратата. Сетих се, че мъжът с рижите мустаци беше заключил отвън Глосъп и младите му възпитаници. Реших, че е постъпил правилно. И без тяхната помощ предстоеше голяма бъркотия.

Бях се запътил към моята класна стая, когато видях Одри на стълбите и отидох при нея.

– Всичко е наред – казах аз. – Отидоха си.

– Кои бяха? Какво искаха?

– Беше господин на име Макгинис, придружен от няколко приятели. Дойдоха да отвлекат Огдън, но не го намериха.

– Къде е той? Къде е Огдън?

Преди да успее да отговоря, настъпи истински ад. Докато говорехме, Уайт твърде неразумно бе отключил класната стая на Глосъп, която в момента изсипваше съдържанието си като бурен поток, оглавен от колегата ми.

В същия миг и моята класна стая започна да се изпразва. Вестибюлът се изпълни с момчета и шумът стана оглушителен. Всеки имаше да каже нещо и го казваха едновременно.

Глосъп стоеше до мен и бясно размахваше ръце.

– Трябва да се обадим по телефона – реवेशе в ухото ми той – на полицията.

Някой ме дръпна за ръката. Беше Одри. Говореше нещо, което се давеше във врявата. Поведох я към стълбите и на първата площадка открихме относителна тишина.

– Какво каза? – попитах аз.

– Няма го.

– Кого?

– Огдън Форд. Къде е? Не е в класната си стая. Трябва да са го отвлекли.

Глосъп пристигна в галоп, прескачайки през няколко стъпала като алпийска козичка.

– Трябва да се обадим в полицията! – викаше той.

– Обадох се преди десет минути – заяви Одри. – Веднага ще изпратят хора. Господин Глосъп, Огдън Форд във вашия клас ли беше?

– Не, госпожо Шеридан. Мислех, че е при вас, Бърнс.

Поклатих глава.

– Господин Глосъп, тези мъже са дошли да го отвлекат – обясни Одри.

– Без съмнение същата банда негодници, към които принадлежеше мъжът от онази нощ! Това е възмутително. Нервите ми няма да издържат на тези непрекъснати набези. Трябва да получим полицейска защита. Престъпниците трябва да се изправят пред закона. Не бях чувал подобно нещо! В английско училище!

Очичките на Глосъп ядосано святакаха през очилата. Поведението на Макбет при срещата му с призрака на Банко можеше да се нарече спокойно в сравнение с неговото. Несъмнено посещението на Бък бе нарушило до голяма степен краткия покой на щастливата ни малка общност.

Врявата във вестибюла се засилваше, вместо да стихва. Позакъсняло чувство на професионален дълг се пробуди у двамата ни с Глосъп.

Слязохме по стълбите и започнахме да установяваме ред, всеки в своя стил. Задачата не беше лесна. Подрастващите винаги са склонни да вдигат врява, дори и без повод, А когато имат солидно оправдание, като нахлуването на мъже с бели маски, които мушкат заместник-директорите в гърба с дулата на браунинги, направо надминават себе си. Съмнявах се, че изобщо ще ги укротим някога, ако не беше се случило така, че посещението на Бък съвпадна с времето за чая на момчетата, а кухнята беше останала встрани от операцията на посетителите. Както в много английски провинциални къщи и кухнята на Санстед Хаус се намираше в края на дълъг коридор, затворен с врати, които заглушаваха дори пистолетни изстрели. Освен това отличната ни готвачка имаше нещастие да е глуховата и в резултат въпреки бурята и сътресенията в нашата част на къщата, тя, подобно на дамата в поемата на Гьоте, тя бе продължила да реже хляб и да го маже с масло, та в този момент, когато изглеждаше, че нищо на света не е в състояние да укроти воя, над него се издигна звънецът за чая.

Ако съществува нещо достатъчно вълнуващо, което да накара възрастния англичанин и английското момче да пропуснат чая си, то още не е открито. Врявата стихна на мига.

Видимо преобладаваше чувството, че по-нататъшните въпроси могат да се отложат за по-нататък, за разлика от чая. Започна масово преселение по посока на трапезарията.

Глосъп вече се бе оттеглил с тълпата, а аз се канех да го последвам, когато на входната врата отново се позвъни.

Разбрах, че това трябва да е полицията, и зачаках. В предстоящото разследване несъмнено щях да съм главният свидетел. Ако имаше човек, намиращ се в центъра на събитията от начало до край, това бях аз.

Уайт отвори вратата. Зърнах сини униформи и пристъпих да поема ролята на домакин.

Бяха само двама. В отговор на спешния ни зов за помощ срещу въоръжени бандити, Негово величество Законът се бе материализирал под формата на тлъст инспектор и дългнест кльошав полицай. Докато вървах към тях да ги посрещна, си мислех, че са извадили късмет с късното си пристигане. Направо виждах как Левака и рижомустакатият, пропаднали в опитите си да ме ликвидират, предизвикват паника в редовете на професионалните полицейски сили, представени тук.

Уайт, отново прост иконом, ме представи.

– Това е господин Бърнс, един от преподавателите в училището – произнесе той и се оттегли от сцената. Няма човек, който по-добре да си

знаеше мястото от Уайт в ролята на иконом.

Инспекторът остро ме изгледа. Полицаят зяпаше в пространството.

– Хм! – обади се инспекторът.

Бях ги кръстил за себе си Боунс и Джонсън. Не знам защо, освен че ми приличаха на такива.

– Повикали сте ни по телефона – обвиняващо произнесе Боунс.

– Така е.

– Какъв е проблемът? Какво... извади ли бележника?... се случи?

Джонсън премести поглед от далечината и извади бележник.

– Някъде малко след пет... – започнах аз.

Джонсън напљунчи молива.

– Към пет и половина пред входната врата спря автомобил. В него имаше петима маскирани мъже с револвери.

Заинтригувах ги. Нямаше съмнение. Здравословната руменина на Боунс се задълбочи, а очите му се ококориха. Моливът на Джонсън летеше по страницата и се препъваше от вълнение.

– Маскирани мъже? – повтори като ехо Боунс.

– С револвери – повторих аз. – Сега не сте ли доволни, че не пристъвахте на цирка? Звъннаха на входната врата, а когато Уайт им отвори, го повалиха с торбичка с пясък. После...

– Чакайте!

Зачаках.

– Кой е Уайт?

– Икономът.

– Ще снема показанията му. Доведете иконома.

Джонсън послушно затрополи.

Останал насаме с мен, Боунс стана по-приветлив и неофициален.

– Не съм чувал толкова странно начало, господин Бърнс – заяви той. – От двайсет години съм в полицията и нищо подобно не съм срещал. Боят с петли е нищо работа в сравнение с това. Какво, за бога, са търсили мъже с маски и револвери тук? Първата ми мисъл беше, че се майтапите с мен.

Бях шокиран от подобна идея. Побързах да му дам допълнителни подробности.

– Бяха банда американски разбойници, дошли да отвлекат сина на господин Елмър Форд, който учи в училището. Нали сте ли чували за господин Форд? Той е американски милионер и през последните години са правени нееднократни опити за отвличането на Огдън.

В този момент Джонсън се върна, придружен от Уайт. Уайт разказа

историята си накратко, показва цигината и белезите от въжето по китките си и беше освободен. Реших, че ще е най-добре разговорът да продължи в присъствието на господин Абни, който според мен щеше да има какво да каже по въпроса за премълчаването на цялата работа.

Качихме се горе. Счупената врата на кабинета ни задържа още малко и доведе до нови гърчове на активност от страна на молива на Джонсън. Като свършихме там, продължихме към стаята на господин Абни.

Боунс авторитетно почука на вратата, което предизвика тревожно „Кой е?“ от страна на обитателя ѝ. Обясних естеството на посещениято ни през ключалката. Отвърте се доту търтенето на мебели. Единственото кратко интервю с Бък очевидно бе вдъхновило работодателя ми да се подсигури срещу второ, като се барикадира с всичко, попаднало му под ръка. Мина доста време, преди пътят ни за влизане да се разчисти.

– Вбезде – най-сетне се обади гласът.

Господин Абни седеше в леглото с плътно увити около себе си завивки. Видът му още беше объркан. Мебелите в стаята бяха разместени, а ръженът на пода до леглото показваше, че би продал скъпо живота си.

– Рабваб се да би бидя, идспектое – рече той. – Господиб Бърбс, какбо е обясбебието ба тази страбна идтоия?

Отне ми доста време да обясня на господин Абни и още повече да убедя Боунс и колегата му, че засега не желаем в околността и по вестниците да се зашуми по въпроса и че силно настояваме да се избегне публичността. Бяха видимо разочаровани, когато схванаха положението на нещата. Случаят, подходящо разгласен, би бил най-шумният скандал в околността и жадните им очи вече виждаха блясъка на славата само на крачка. Все пак споменаването на студен котлет и чаша бира в кухнята поразява мрачното им настроение и двамата изчезнаха в търсенето им с нещо, почти доближаващо се до веселост, като Джонсън до края не спря да води записки.

Едва се махнаха, и Глосъп нахлу в стаята като вихър в състояние на нарастващо вълнение.

– Господин Абни, никъде не можем да намерим Огдън Форд!

Господин Абни посрещна информацията с гръмка кихавица.

– Как така? – запита той, след като пристъпът му премина. Обърна се към мен. – Господиб Бърбс, от дубите ви разбрах, че бегодбиците са си тръгнали без бобчето Форд.

– Твърдо. Видях ги, като заминаха.

– Претърсих старателно цялата къща – заяви Глосъп, – но от него няма и следа. И това не е всичко. Момчето Бекфорд също го няма.

Господин Абни се хвана за главата. Клетникът не беше в състояние да понесе хладнокръвно тази серия от удари. Беше като човек, който, отървал се от земетресение, е блъснат от кола. Тъкмо отчасти беше успял да преглътне тихото съзерцание на господин Макгинис и приятели, когато бе призван да посрещне това ново злощастие. А имаше и храма, която подкопава устоите и на най-великите. Наполеон би победил при Ватерло, ако не е имал храма.

– Де божете да даберите Огъстъс Бекфорд? – немощно отекна той.

– Трябва да са избягали заедно – заяви Глосъп. Господин Абни седна в леглото като убеден.

– Подоббо беше бикога бе се е случбабо в тоба училище! –проплака той. – Особобият ми стребеж бибаги е бил бобчетата би да се чубстбат в Сабстед Хаус като в щастбиб доб. Систеббо съб басърчабал духа ба бесело задоболстбо. Бе бога сериозбо ба побярбаб, че Огъстъс Бекфорд, едбо от бай-чароббите бобчета, което ебе ибали, е оббибед в убиш-лебо бягстбо.

– Може да го е подтикнало онова момче Форд – каза Глосъп, –кое-то – добави злокобно той – според мен е самият дявол.

Господин Абни не възрази срещу тези тежки думи. Вероятно хипотезата му се стори доста убедителна. И според мен в тях имаше нещо вярно.

– Бедбага трябба да се бапраби беше! – възкликна господин Абни. – Бвого е бажбо да се предприебат безабавби берки! Сигурбо са отишли б Лобдоб. Господиб Бърбс, трябба бедбага да заибете за Лобдоб. Аз сабият бе бога с тази простуда.

Ирония на съдбата беше, че единственият път, когато дългът действително налагаше този шампион на отскачанията до Лондон да замине за столицата, той не бе в състояние да го стори.

– Много добре – заявих аз. – Ще отида да проверя кога е първият влак.

– Господиб Глосъп, вие ще поебете училището. Боже би ще е бай-добре да се върбете долу при бобчетата.

Когато слязох във вестибюла, видях Уайт да се помайва наоколо.

– Уайт – започнах аз, – знаеш ли нещо за влаковете до Лондон?

– В Лондон ли отивате? – запита ме той с най-разговорливия си маниер. Стори ми се, че ме поглежда доста любопитно.

– Да. Огдън Форд и лорд Бекфорд са изчезнали. Господин Абни смята, че може да са избягали в Лондон.

– Нищо чудно – доста сухо ми се стори, че откликна Уайт. В

поведението му определено имаше нещо особено. – И вие тръгвате по-дир тях.

– Да. Трябва да взема влака.

– След час има бърз влак. Имате достатъчно време.

– Кажете го на господин Абни, докато си опаковам багажа. И повикайте по телефона такси.

– Разбира се – рече Уайт и кимна.

Качих се в стаята си и започнах да хвърлям някои неща в куфара. Бях щастлив по няколко причини. Едно посещение в Лондон след изтощителните седмици в Санстед беше нещо като неочакван подарък. Вкусите ми са на градски човек и представата за един час в някой мюзикхол – сякаш да закъснея за театрите, – с последваща вечеря в някой ресторант с оркестър силно ми допадна.

Когато се върнах във вестибюла, помъкнал куфара, открих там Одри.

– Изпращат ме в Лондон – обявих аз.

– Знаем. Уайт ми каза. Питър, доведи го.

– Нали затова ме прашат.

– Това значи всичко за мен.

Погледнах я изненадан. На лицето ѝ имаше особено напрегнато изражение, което не можех да си обясня. Отказах да повярвам, че някой може да се тревожи за добруването на Малкото съкровище само заради ангелския му нрав. Освен това, след като беше отишъл доброволно в Лондон, положително се забавляваше.

– Не разбирам – казах аз. – Как така?

– Ще ти обясня. Господин Форд ме изпрати тук да съм близо до Огдън, да го пазя. Знаеше, че винаги съществува опасност от опити за отвличането му, въпреки че го доведохме в Англия съвсем тихомълком. Затова се озовах тук. Аз отговарям за него. И се провалих. Ако Огдън не се върне, господин Форд няма да иска да има нищо общо с мен. Той не прощава провалите. Това означава, че ще трябва да се върна към старата си работа – шивачка, сервитюрка или каквото успея да намеря. – Потрепера. – Питър, не мога повече. Цялата ми енергия е изчерпана. Не мога отново да преживея всичко това. Върни го. Длъжен си. Ще го върнеш, нали? Кажете, че ще го върнеш.

Не ѝ отговорих. Не намерих какво да ѝ кажа, защото именно аз бях причината за всичките ѝ грижи. Аз бях планирал всичко. Аз бях дал на Огдън Форд парите, закарал го в Лондон. И веднага, стига да успееш да пристигна навреме и да го предотвратя, той и прислужникът ми Смит

щяха да се качат на ферибота в Дувър, на път за Монако.

Девета глава

Едва след дълги часове на размисъл ми просветна, че най-простият и безопасен начин да изведе Малкото съкровище беше да го убедя да се изведе сам. Сетил се веднъж, останалото беше просто. Преговорите, проведени онази сутрин в двора на конюшната, бяха кратки. Предполагам, че момче като Огдън, преживяло поредица от спасявания на косъм от отвлечане, приема нормално неща, които биха стреснали обикновеното дете. Вероятно реши, че съм доверено лице на майка му и че парите, които му дадох за пътни и дневни, са нейни. А може и да бе очаквал нещо подобно. Във всеки случай схвана основните линии на схемата с изумителна бързина. Ръчицата му се протегна към сухото, преди да съм довършил изречението си.

Съществената част на плана ми се състоеше в това той да се измъкне в Лондон и да отиде в апартамента ми, където щеше да намери Смит, и заедно с него да замине при майка си в Монако. Бях пратил на Смит писмени нареждания да е готов за експедицията. Така замислената схема нямаше недостатъци и макар Огдън да я бе пообъркал с настояванията да вземе със себе си Огъстъс Бекфорд да му прави компания, не беше застрашил успеха ѝ.

Но ето че възникна напълно непредвидено обстоятелство. Единственото ми желание в момента беше да проваля всичко, което бях замислил.

Стоях там и я гледах онемял, мразех се, че бях станал причина за тревогата в очите ѝ. Нямаше да се чувствам по-долен, ако я бях ударил. В отчаянието си проклетх Синтия, че ме беше въвлякла в тая каша.

Чух някой да произнася името ми и като се обърнах, видях Уайт, застанал до лакътя ми.

– Сър, господин Абни желае да ви види.

Качих се горе, щастлив, че се махам. Напрежението беше започнало да къса нервите ми.

– Вбзете, господиб Бърбс – рече работодателят ми и глътна едно хапче. Държанието му беше по-замаяно от всякога. – Уайд доку-що би набраби... ъъ... крайбо страббо събоще-бие. Излиза, че той всъщност е детектив, сбужитеб на Агебция Пибкъртъб, за която положителбо сте чуваби.

Значи Уайт се беше разкрил. Общо взето, не се учудих. Мотивът му да се прикрива, за да не изнервя господин Абни, положително вече не съществуваше. Набег на червенокожи индианци, размахали томахапки, едва ли би изнервил повече господин Абни.

– Предполагам, е изпратен от господин Форд? – рекох аз. Трябваше да кажа нещо.

– Ибеббо. А... точно така. – Кихна. – Господиб Форд, без да се по-съветва с беб, няба да кобебтираб добрия вкус или бъдростта на това действие, е изпратиб Уайт да заебе поста ба иконоб в тази... въз... къща, сбед като предшествебикът бу бапусба без предупреждение, несъббебо подкупеб от сабия господиб форд. Боже и да греша по отбошебие на господиб Форд, бо бисбя, че съб прав.

Аз мислех същото.

– Както и да е – продължи господин Абни, като махна от лицето си бурканче с ментол, което душеше с напрегнатата концентрация на куче пред заешка дупка, – всичко това вече е бибало. Спобебах го сабо, за да ви обясбя защо Уайт ще дойде с вас в Лобдоб.

– Какво!

Изумлението ми попречи да съдржа възклицанието. Това беше неприятно. Ако тоя гаден детектив дойдеше с мен, възможността ми да върна Огдън се свеждаше до нула. Намерението ми беше да отида веднага в апартамента си с надеждата, че още не е заминал. Но как щях да обясня пред Уайт присъствието му там?

– Господин Абни, не смятам, че е нужно – запротестирах аз. – Сигурен съм, че мога да се справя и сам.

– Две гбави са по-добри от едба – важно произнесе инвалидът и отново зарови лик в бурканчето.

– Много баби – хилаво дете – отвърнах аз. Щом разговорът щеше да се сведе до размяна на поговорки, можех да го поддържам, докато му писне.

Но той спря да подхранва интелектуалното равнище на дебата.

– Гбупости! – тросна се с раздражението на човек, чиято поговорка е била затапена. Рядко го бях чувал да говори толкова остро. Разголването на Уайт очевидно го бе впечатлило. Притежаваше преклонението на обикновения мирен човечец пред професионалния детектив.

– Уайт ще ви придружи, господиб Бърбс – заинати се той.

– Много добре – отвърнах аз.

В края на краищата може би щях да успя да му се изплъзна. Лондон е голям град.

След няколко минути таксито пристигна и двамата с Уайт потеглихме към мисията си.

В таксито не разговаряхме много. Бях прекалено зает с мислите си, за да подхвърлям фрази, а и Уайт очевидно бе погълнат от свои проблеми.

Едва когато се настанихме в едно празно купе и влакът потегли, му дойде дар словото. Бях се запасил с книга като бариера срещу разговора и веднага се престорих, че чета, но той проби защитата ми.

– Интересна ли е книгата, господин Бърнс?

– Много – отвърнах аз.

– Животът е по-интересен от книгите.

Не отговорих на това проникновено откритие. Но той не миряса.

– Господин Бърнс – подхвана пак след няколко секунди мълчание.

– Да?

– Хайде да си поприказваме за разнообразие. Тези пътувания с влак са страшно дълги.

Отново ми се стори, че долових същата многозначителност в гласа му, която бях забелязал и при кратката ни размяна на реплики във вестибула. Вдигнах очи и срещнах погледа му. Наблюдаваше ме по крайно особен начин. В тези интелигентни кафяви очи имаше нещо, което ме накара да се почувствам не съвсем добре. Нещо ми подсказа, че имаше определена причина да ми натрапва разговора си.

– Предполагам, че мога да ви заинтересувам далеч повече от тази книга, дори тя да е най-успешният плод на издателското дело.

– О!

Той запали цигара.

– Не искахте да дойда с вас при това пътуване, нали?

– Стори ми се съвсем ненужно да тръгваме и двамата – равнодушно отбелязах аз. – Но все пак може би две глави наистина са за предпочитане от една, както отбеляза господин Абни. Какво възнамерявате да правите, като пристигнем в Лондон?

Той се наведе и ме потупа по коляното.

– Възнамерявам да се залепя за теб като гербова марка, синко – заяви прочувствено. – Това възнамерявам да направя.

– Моля?

Открих, че гузната съвест ме затруднява да го погледна в очите и това ме ядоса.

– Искам да открия адреса, който тази сутрин даде на малкия Форд в двора на конюшната.

Странно е колко буквални са някои литературни изрази. Чел съм истории, в които сърцето на някой смаян герой се качва в гърлото. За секунда ми се стори, че и моето направи точно това. Илюзията, че някакъв твърд предмет засяда в гръкляна ми, беше рядко правдива, а положително усетих и вакуум на мястото, където трябваше да се намира сърцето ми. Не бих могъл да произнеса дума дори срещу солидно възнаграждение. Не можех дори да дишам. Ужасяващата неочакваност на удара ме бе парализирала.

Но Уайт очевидно бе готов да продължи разговора и без моя помощ.

– Предполагам, не знаеше, че се навъртам наоколо, защото нямаше да говориш така. Е, бях наоколо и чух всяка твоя дума. Ето ти парите, каза ти, а той трябваше да ги вземе и да замине за Лондон, да отиде на адреса, написан на онази картичка, а приятелчето ти Смит да се погрижи за него. Предполагам, че и преди това е имало някакъв разговор, но не стигнах навреме да го чуя. Но чух всичко, което ми трябваше, освен адреса. И точно него ще открия, като стигнем в Лондон.

Произнесе тази смазваща информация с плътен и утешителен глас, сякаш беше нещо най-ежедневно. А на мен ми се стори като края на света. Представих си, че вече на практика съм арестуван. Какъв глупак бях да обсъждам подобен въпрос на място като двора на конюшната, колкото и безлюден да ми се беше сторил. Би трябвало вече да съм разбрал, че в едно училище няма безлюдни места.

– Трябва да си призная, че подскочих, като те чух да говориш ония неща – продължи Уайт. – Не мога да се похваля, че притежавам детска доверчивост към хората около себе си, но дори за миг не бях заподозрял, че и ти си в играта. Това за сетен път доказва – философски добави той, – че когато налетиш на кокошчица със златни яйца, каквато е Малкото съкровище, трябва да подозиращ всекиго.

Влакът не спираше да трака. Опитвах се да приведа мозъка си в работно състояние, да скалъпя някакъв план, но не успях.

Като се изключи осъзнаването, че бях натикан в най-страшния капан в живота си, бях изцяло загубил възможността да разсъждавам.

Уайт продължаваше с монолога.

– Доста ме озадачи – призна той. – Не можах да те поставя на точното място. Най-напред, естествено, реших, че работиш с Бък Макгинис и хората му. После тази вечер стана онова и разбрах, че за когото и да работиш, не е Бък. Но сега ми е ясно. Не работиш за никого. Играеш за собствена сметка. Готов съм да се обзаложа, че е първата ти работа –

открил си възможността да спечелиш тлъста сумичка, като притиснеш стария Форд, решил си, че е по-добро от учителстването, и си се възползвал.

Наведе се и отново ме потупа по коляното. В това му действие имаше нещо безкрайно дразнещо. Като човек с опит мога да заявя, че макар винаги да е гадно да те арестува детектив, да те арестува такъв с бащински снизходително държане е направо влудяващо.

– Виж сега – продължи той, – можем да се обединим в тая работа.

Предполагам, че споменът за същите думи от устата на Бък Макгинис ме накара да подскоча и да го зяпна.

– Ще бъдем страхотен екип – заяви той със същия нежен глас. – Ако някога е имало случай, достоен за делене по равно, това е този. Ти държиш хлапето, аз държа теб. Не мога да го докопам без твоята помощ, а и ти не можеш да се измъкнеш с него, ако не ме укротиш. Мъртва точка. Единственият начин е да участваме заедно в играта и да делим по равно. Става ли?

Засия любезно при вида на объркването ми, докато вадеше цигара и палеше клечка кибрит. После изпусна доволно облак дим, кръстоса крак връз крак и се облегна комфортно назад.

– Синко, когато ти казах, че съм човек на Пинкъртън – заяви той, – бях на километри от голата истина. Но ти ме спипа да стрелям в имението и трябваше да ти дам някакво обяснение.

Пусна кръгче дим и го занаблюдава мечтателно, докато то се стопи във въздушния поток от вентилатора.

– Аз съм Сам Фишър Мазника – довърши той.

Когато се сблъскат два вида чувства, по-слабите се предават. Каквато и изненада да бях в състояние да изпитам, тя бе погълната от облекчението ми. Ако бях в състояние да се смайвам, информацията на събеседника ми щеше да ме смая. Но не бях. Бях толкова облекчен, че не е служител на Пинкъртън, че направо не давах пет пари какъв е.

– В тези дребни случаи имам отдавнашен навик – продължи той – да оставям другите да свършат грубата работа и да се намеся едва когато ми разчистят пътя. Това пести грижи и разноски. Не пътувам с цяла банда като тъпанаря Бък. Каква беше ползата от бандата му? Само се мотаят в краката един на друг и развалят всичко. Погледни Бък! Къде е той сега? Паднал и сразен. Докато аз...

Усмихна се самодоволно. Държането му ме подразни. Не бях съгласен да бъда разглеждан от този негодник като обикновена маша.

– Докато вие... какво? – попитах. Погледна ме с лека изненада.

– Как какво, идвам с теб, синко, и си получавам дяла като джентълмен.

– Нима?

– Как, не е така?

Загледа ме полуукорително, полулюбящо като мил възрастен чичо, който спори с твърдоглав племенник.

– Млади човече – каза той, – положително не си въобразяваш, че можеш да ме изпързалиш в този бизнес, нали? Признай си, че не ме бъркаш с онзи дебелоглав простак. Синко, и през ум да не ти е минало, че не съм подготвен за всеки ход в тази игра. Да не се самозаблуждаваш с идеята, че не съм си опекал работата? Да чуем какво те тревожи. Май си набил в главата си някакви глупости. Да ги обсъдим спокойно.

– Ако не възразявате – заявих аз, – не съм съгласен. Не желая да разговарям с вас, господин Фишър. Не ми допадат и не харесвам вашия начин да си печелите хляба. Бък Макгинис е достатъчно лош, но поне е прям. А за вас няма оправдание.

– Май сме извънредно праведни по това време на денонощието, а? – кротко запита Сам. Не отговорих.

– Това не е ли професионална завист?

Беше прекалено.

– Да не би дори за миг да сте си въобразили, че правя всичко това за пари?

– Останах с такова впечатление. Сбърках ли? Да не отвлечаш милионерски синчета за здраве?

– Обещах да върна момчето на майка му. Затова му дадох парите да отиде в Лондон. Затова и прислужникът ми трябваше да го заведе в... там, където е госпожа Форд.

Не ми отговори с думи, но ако веждите можеха да говорят, неговите казаха: „Нима, скъпи ми господине?“ Не жаж да остана безучастен пред изразеното от тях недоверие.

– Това е самата истина – настоях аз. Той сви рамене като човек, който си мисли: „Тъй да бъде. Да сменим темата.“

– Току-що каза, че е трябвало да го заведе. Да не си променил плановете си?

– Да, ще върна момчето в училището.

Засмя се с плътен, къдрав смях. Двойната му гуша доволно се затресе.

– Няма да стане – отсеке той и поклати глава с шеговит упрек. – Няма да стане.

- Не ми ли вярвате?
– Честно казано – не.
– Много добре – отвърнах аз и се зачетох в книгата.
– Ако смяташ да ми се изплъзнеш, трябва да го направиш по-умно
– захихика той. – Представям си как връщаш Съкровището в училище.
– Можете и да го видите, ако искате.
– Интересно какъв адрес му даде – заразсъждава той на глас. – Е,
скоро ще разбере.

Потъна в мълчание. Влакът се носеше към Лондон. Погледнах си часовника. Наближавахме.

– Настоящата договореност за делене по равно – наруши Сам дългото мълчание – е в сила, разбира се, само в случай, че прекратиш тия глупави игрички и си почтен спрямо мен. Ще ти го кажа ясно. Или сме партньори, или сме съперници. Ти решаваш. Ако си разумен и ми дадеш онзи адрес, аз ти давам думата си...

- Вашата дума на честен човек? – презрително възкликнах аз.
– Крадците също имат чест! – отвърна Сам с несмутима любезност.
– Не бих те измамил за нищо на света. Но ако смяташ, че ще можеш да се справиш и без моята помощ, тогава мой тъжен дълг ще бъде да те проследя до хлапака и да прибера него и парите изцяло за своя сметка. Да разбирам ли – продължи той, защото не му отговорих, – че предпочиташ войната пред съюза?

Обърнах страницата на книгата и продължих да чета.

– Ако Младостта знаеше! – въздъхна той. – Млади човече, аз съм почти два пъти по-възрастен от теб и по скромни изчисления съм около десет пъти по-умен от теб. И въпреки това в своето всепоглъщащо самодоволство, с твоето неподражаемо нахалство, ти си въобразяваш, че можеш да ми подложиш динена кора. На мен! Смехотворно!

– Смейте се! – вметнах аз. – Смейте се, докато можете.

Поклати неодобрително глава.

– След няколко часа няма да си толкова боен, синко. Опасявам се, че ще се хапеш там, където не се стигааш. А още по-късно, когато колата ми те опръска с кал на булевард Пикадили, ще вкусиш цялата горчивина на разкаянието. Е, предполагам, че Младостта трябва сама да натрупа своя опит!

Погледнах го срещу себе си – седеше си дебеличък, розов и самодоволен, пафкаше с цигарата и сърцето ми се затопли към стария разбойник. Беше невъзможно да поддържаеш отношение на справедлив гняв спрямо него. Можех да ненавиждам начина му на живот, да го мразя

като представител, и то виден такъв, на една от най-презрените търговии в света, но от него се излъчваше някакъв слънчев чар, който ме караше да не изпитвам враждебност към него като човешко същество.

Затворих с трясък книгата и избухнах в смях.

– Вие сте истинско чудо! – възкликнах аз.

Той също се засмя на това, прие го като доказателство, че се приближавам към неговия дружелюбен и разумен подход към въпроса.

– Значи смяташ да преразгледаш... – рече той. – Отлично! Сега, скъпи ми младежо, майтапът настрана, ще ме заведеш ли на онзи адрес, или не? Забелязваш, че не желая да ми го кажеш. Нека помежду ни не стои сянката и на най-малко съмнение за измама. Всичко, което искам от теб, е да ми разрешиш да те придружа до мястото, където се крие Съкровището, а после да разчитаме на по-големия ми опит в тези игри да го измъкнем спокойно и да започнем преговорите с татенцето му.

– Предполагам, че имате богат опит? – попитах аз.

– Доста, доста богат.

– Не ви ли тревожи това, че причинявате големи тревоги и нещастия?

– И двете са съвсем временни. Освен това погледни на нещата от друг ъгъл. Помисли за радостта и облекчението на осиротелите родители, когато синчето отново им цъфне у дома! Не си ли струва да изпиташ временен потрес, за да изживееш подобно щастие? В известен смисъл можеш да ме наречеш хуманен благодетел. Научавам родителите да ценят децата си. Знаеш ги какви са. Някоя сутрин тати има служебни неприятности. И какво прави, като се прибере? Разтоварва се, като крещи на малкия Уили. Госпожа Ван Първо Семейство забравя да покани мамчето на тежкарската си вечеря. И какво става? Мамчето си го изкарва на Уили. Може би го обичат, но са твърде свикнали с него и го приемат като една безспорна даденост. Не разбират какво е той за тях. И тогава един паметен следобед той изчезва.

Каква мъка! Какви угризения! „Как можах да кажа на горкото ми ангелче да спре да ми врещи на главата!“, – стене баштата. „Пляснах го! – хлипа майката. – С тази обсипана с пръстени ръка шляпнах изчезналата душичка!“ – „Не сме достойни да го имаме! – вийт и двамата. – О, само да можеше да се върне!“ Е, то се връща. Получават си го обратно в момента, в който решат да се появят с чувалче небелязани стодоларови банкноти. А след това сериозно се замислят, преди пак да си изляят нервите върху клетото хлапе. Тъй че аз внасям универсално щастие в домовете. Не твърдя, че татко не побеснява всеки път, когато съзре ямата в

банковата си сметка, но, по дяволите, за какво са парите, ако не за харчене?

Подсмръкна, обхванат от алтруистичен възторг.

– Защо си толкова вманиачел да отвлечеш Огдън Форд? – запитах го аз. – Знам, че е скъп, но вече би трябвало да си се напечелил. Доколкото разбрах, практикуваш този специален вид филантропия от много години. Защо не се оттеглиш?

Въздъхна.

– Млади човече, мечтата на живота ми е да се оттегля. Може и да не ми вярваш, но инстинктите ми са изцяло на домошар. Когато имам време да се отдам на мечти, те се въртят около уютна къшурка с приятна веранда и течаща топла вода.

Загледа ме внимателно, сякаш да прецени дали съм достоен за тези откровения. В кафявите му очи се четеше копнеж. Предполагам, че огледът завърши благоприятно, а може и да беше в едно от ония настроеня, когато човек трябва да се разговори пред някого, защото продължи да излива сърцето си пред мен. Явно човек от неговия бранш трудно намира довереници и понякога напрежението наистина става непоносимо.

– Изпитвал ли си любовта на някоя добра жена, синко? – Помечта сантиментално за миг, после продължи и според мен поизпорти впечатлението от встъпителните си думи. – Любовта на добра жена е най-прекрасното проклятие, което може да те връхлети. Знам го. Изпитал съм го.

Искрица от цигарата падна върху ръката му. Изруга стреснато.

– Родени сме в едно и също градче – започна той, след като се възстанови от тази болезнена намеса. – Като деца ходехме в едно училище. Вървахме заедно до училището... аз носех кошничката с обяда ѝ и ѝ помагах да прескача оградите... Същото беше и като пораснахме. Бяхме неразделни. Беше преди двайсет години... Уговорката бе да замина и да спечеля пари да купя къща, а после да се върна и да се оженим.

– По дяволите, защо тогава не сте го направили? – сурово му поисках сметка аз. Поклати глава.

– Млади човече, ако знаеше нещо за мошениците – заобяснява той, – щеше да си наясно, че извън своята област те са най-големите наивници. Вярват на всичко. Поне аз винаги съм бил такъв. Веднага щом насъберях парички и тръгнах към родния град, се появяваше някакъв мазен непознат и ме увещаваше да вложя парите в нещо крайно изгодно, за да ги утроя за една седмица, след което се налагаше да се върна пак на работа. Това се повтори няколко пъти и когато най-сетне успях да се

добра до дома със сухото, открих, че се е омъжила за друг. На жените им е трудно – кавалерски заяви той. – Изпитват самота, а Рупърт Странникът го няма, тъй че се омъжват за Хенри Домоседа, само и само да избягат от тази участ.

– Значи сега тя е госпожа Домоседова? – съчувствено се заинтересувах аз.

– Беше допреди година. Вече е вдовица. Покойният не постигнал разбирателство с някакъв мъряч, поне така научих. Мисля, че беше добър човек. Като се изключи пердахът, който ядеше от мен в училище, не го познавах много добре. Видях я точно преди да тръгна насам. Обича ме, както винаги ме е обичала. Всичко е уредено, стига да успея да свържа двата края. А и тя не иска много. Колкото да живеем спокойно.

– Желая ви щастие – рекох аз.

– Можеш да направиш нещо повече. Можеш да ме заведеш на онзи адрес.

Избегнах темата.

– А какво смята тя за начина ви да печелите пари? – попитах.

– Не го знае и няма да го научи. Не виждам защо човек трябва да споделя с жена си всяка дреболия от миналото. Мисли, че съм търговски пътник и пътувам до Англия да продавам стоките на някаква фирма. Не би понесла другото дори за секунда. Много е особена. Винаги е била такава. Затова се каня да спра, след като спечеля паричките от Малкото съкровище. – Загледа ме с надежда. – Ще ме заведеш на адреса, нали?

Поклатих глава.

– Няма ли?

– Съжالياвам, че ще трябва да сложа прът в колелата на една романтична любов, но не мога. Ще трябва да потърсите друг дом, в който да внесете щастие. Домът на Форд е затворен за вас.

– Голям инат си, младежо – изрече той тъжно, но без някакво видимо лошо чувство. – Не мога ли да те убедя?

– Не.

– Е, добре! Значи ще бъдем съперници, а не съюзници. Ще съжالياваш, синко. Казвам ти, горчиво ще съжالياваш. Когато ме видиш в колата ми...

– Да, вече споменахте за колата си.

– А! Вярно.

Влакът беше спрял, както винаги правят влаковете на английските железници, преди да навлязат в гарата. После тръгна колебливо напред, сякаш си казваше: „Дали наистина съм желан тук? Ще ме посрещнат ли

с радост?“ Най-сетне, след секундно спиране, бавно се плъзна към перона.

Скочих в движение и изтичах до стоянката. Бях седнал в таксито и тръгнал от гарата, преди влакът да беше спрял.

Надникнах през задния прозорец, но не видях Сам. Реших, че бързите ми действия са го объркали. Бях го оставил прав в купето.

Пътят до апартамента ми с такси беше петнайсет минути, но на мен, в тревогата ми, ми се стори къде-къде повече. Успехът или провалът ми беше въпрос на минути. Ако беше изпълнил указанията ми, Смит трябваше да тръгне с компаньона си за ферибота същата вечер и като преценил разстоянията, докато пристигнех, можеше вече да е тръгнал. Зоркият надзор на Сам на гарата в Санстед не ми позволи да му изпратя телеграма. Налагаше се да разчитам на шанса. За щастие влакът ми, като по чудо, нямаше закъснение и със сегашната скорост на придвижване можех да хвана Смит минути преди да напусне сградата.

Таксито спря. Изтичах нагоре по стълбите и отворих вратата на апартамента.

– Смит! – кряснах аз.

По пода се затътри стол, в края на коридора се отвори врата. Появи се Смит.

– Слава богу, че не сте тръгнали. Боях се, че ще ви изпусна. Къде е момчето?

– Момчето ли, сър?

– Момчето, за което ти писах.

– Не е пристигнало, сър.

– Не е пристигнало ли?

– Не, сър.

Загледах го тъпо.

– Откога си тук?

– Цял ден, сър.

– Не си ли излизал?

– След два следобед не съм, сър.

– Не разбирам – казах аз.

– Може младият господин да е променил решението си и изобщо да не е тръгнал, сър.

– Знам, че тръгна.

Смит не излезе с друго предложение.

– Сър, след като посещениято на младия господин се отменя, оставам ли в Лондон?

Зад гърба ми заговори плътен глас.

– Какво! Не е ли пристигнал?

Обърнах се. Там, сияещ и благоразположен, стоеше господин Фишър.

– Хрумна ми да потърся името ти в телефонния указател – обясни той. – Трябваше да се сетя по-рано.

– Влезте – поканих го аз и отворих вратата на хола. Не исках да обсъждам въпроса пред Смит. Той огледа възторжено стаята.

– Значи тук живееш – рече той. – Добре се справяш, младежо. Та както разбрах, Съкровището се е загубило по пътя. Дали междуременно не е променило плановете си?

– Нищо не разбирам.

– А аз разбирам! Даде ли му достатъчно пари?

– Да. Достатъчно да стигне до... докъдето отиваше.

– Тогава, доколкото познавам момчето, бих казал, че ги е използвал за нещо друго. Вероятно вършео из Лондон и съм сигурен, че си прекарва страхотно. – Изправи се. – Естествено, това съществено променя всяка договореност, до която бихме стигнали, синко. Всяка идея за партньорство е изключена. Не ти желая злото, но вече не си ми нужен. Някъде из големия град се крие Малкото съкровище и аз ще го открия, изцяло за своя сметка. Тук пътищата ни се разделят, господин Бърнс. Лека нощ.

Десета глава

Когато Сам си тръгна, което стори донякъде с маниера на достолепен баща в мелодрама, изтръскващ от краката си праха от прага на прегрешилия син, аз си забърках един коктейл и седнах да обмисля положението. Не ми отне много време да схвана, че проклетото хлапе ме беше измамил с лекота, на която би завидял самият господин фишър. Криеше се някъде из големия град, както беше отбелязал Сам. Но къде? Лондон е доста общ адрес.

Зачудих се какви ли стъпки предприема Сам. Съществуваше ли някаква тайна служба на подземния свят, до която хората от неговата професия да имат достъп? Едва ли. Предположих, че той, както се канех да направя и аз, преорава града с надеждата да налети случайно на целта. И все пак изобретателността и енергията му толкова ме бяха впечатлили, че не ми се искаше да взема аванс пред мен дори в толкова несигурно

предприятие. Въображението ми започна да го рисува чудотворно вдъхновен по време на издирването и картината беше толкова жива, че скочих от стола, решен веднага да хукна по следата. Но бях безнадежно захъснал и не очаквах усилията ми да се увенчаят с успех.

Така и стана. В продължение на два часа и половина препусках из улиците с все по-униващ дух под въздействието на провала и суграшищата, която започна да вали. Уморих се, върнах се в апартамента и с тежко сърце се мушнах в леглото.

Странно беше да се събудя и да осъзная, че съм в Лондон. сякаш бяха минали години, откакто го напуснах. Времето се измерва с чувства, а не с часове и минути, а аз положително бях натрупал значителен брой емоционални моменти и Санстед Хаус. Лежах в кревата и мислех за миналото, докато Смит с весело тракане на съдовете ми приготвяше закуска.

След трескавата енергия от миналата нощ ме бе налегнала особена летаргия. Невъзможността да открия иглата в тази човешка копа сено ме потискаше. Никой не е оптимист преди закуска и гледах на бъдещето с тъпо примирение, като след известно време се прехвърлих на миналото. Но миналото значеше Одри, а да мисля за Одри много болеше.

Струваше ми се необичайно, че за трийсет години живот бях открил сред стотиците жени, които познавах, само една, способна да породи у мен тревожната смесица от чувства, наречена любов, и несправедливо, че на това мое чувство се отговаряше единствено с лека симпатия.

Опитах се да анализирам достойна ли е за мястото, заемаща в сърцето ми. Познавах жени, които ме бяха привличали повече физически, и други, които силно ме привличаха духовно. Познавах по-умни жени, похубави жени, по-приветливи жени, но нито една от тях не ми бе въздействала като Одри. Проблемът бе необясним. Всяка представа, че може да сме взаимно привлечени сродни души, предопределени една за друга от Съдбата, се разбиваше от факта, че моето привличане към нея се намираще в обратнопропорционална зависимост от нейното към мен. Вероятно за милионен път през последните пет години се опитах да си представя Шеридан, онзи тайнствен обожател, на когото се бе отдала с такава лекота. Кой ли липсващи у мен качества бе притежавал? Къде се криеше магнетизмът, довел до триумфа му?

От подобни мисли нямаше полза. Отхвърлих ги до следващия път, когато щях да съм в настроение за самоизтезания, и станах от леглото. Банята и закуската ме ободриха и напуснах къщата в прилично добро настроение.

Да търсиш определен индивид сред лондонските милиони придава неоспорима привлекателност на прекарания в града ден. Провеждах диренето безцелно цялата сутрин и следобеда, но не зърнах нито Огдън, нито младия му приятел лорд Бекфорд. Утехата ми бе, че Сам Мазника вероятно също търпеше неуспех.

Привечер възникна въпросът за завръщането ми в Санстед Хаус. Не бях разбрал дали господин Абни бе поставил някакъв срок за скитанията ми, или трябваше да се върна само с дезертърите. Реших, че е по-добре да остана в Лондон поне още една нощ и тръгнах към най-близката поща да изпратя на господин Абни телеграма в този смисъл.

Докато я пишех, проблемът, който ме мъчеше през последните двама месеца и четири часа, се реши за по-малко от минута. Не знам дали мисловните ми възможности бяха се замъглили, след като напуснах Санстед, или изобщо си бях на това по-ниско от нулата равнище. Но си остава фактът, че напълно бях пропуснал очевидното решение на затрудненията ми. Вероятно толкова се бях съсредоточил върху Малкото съкровище, че съвсем бях забравил съществуването на Огъстъс Бекфорд. Хрумна ми, че ако се допитам в дома му, бих научил нещо полезно. Момче като Огъстъс не бяга от училище току-така. Вероятно тази вечер в древния му благороднически дом щеше да има някакво празненство, на което, изкушен от безбожното Съкровище, бе решил, че е наложително да присъства.

Познавах добре къщата. Навремето, когато двамата с лорд Маунтри учехме в Оксфорд, често прекарвах там съботите и неделите. След това, поради пребиваването си в чужбина, почти не бях се срещал със семейството. Сега бе моментът да възобнова познанството. Спрях минаващо такси.

Индуктивното мислене не ме подведе. Пред къщата беше проснат червен килим, а отвътре звучеше музика.

Лейди Роксъм – майката на Маунтри и изчезналия Огъстъс, беше реалистка, която приемаше нещата такива, каквито са. Не изглеждаше изненадана при вида ми.

– Колко мило да дойдете да ни посетите – каза тя. – Някой ми беше казал, че сте в чужбина. Тед е в Южна Франция с яхтата. Огъстъс е тук. Господин Абни, директорът му, дал разрешение да остане да пренощува.

Разбрах, че Огъстъс е подхванал смела игра. Прозрях зад тези нагли лъжи пръста на Огдън.

– Вероятно не си спомняте Сибил. Беше почти бебе, когато ни

гостувахте последния път. Тази вечер празнува рождения си ден.

– Мога ли да вляза и да помогна с нещо? – запитах аз.

– Бих искала. Много ще са доволни.

Съмнявах се, но влязох. Току-що беше свършил поредният танц. Облечен в най-тесния си итънски костюм, с лъснало от достойна радост лице, към мен вървеше грешникът Огъстъс, а зад гърба му, с отегчения вид на човек, комуто е писнало от радостите на живота, се мъкнеше Малкото съкровище. Мисля, че и двамата ме забелязаха едновременно. Ефектът от появата ми илюстрираше характерите и на двамата. Огъстъс стана моравочервен и впи в мен ужасен поглед. Съкровището ми намигна. Огъстъс спря и затыпка на място. Съкровището се приближи и ме поздрави като стар приятел.

– Здравсти! – рече то. – Как попадна тук? Слушай, смятах по някое време да ти се обадя по телефона и да ти обясня как стоят нещата. Но откакто дойдох в Лондон, съм непрекъснато в движение.

– Ти, малко чудовище!

Святкащите ми очи минаха покрай него и срещнаха погледа на достопочтения Огъстъс Бекфорд, което го накара гузно да подрипне. Съкровището погледа през рамо.

– Той май не ни трябва, ако ще говорим по работа – отсече то. – Ще ида да му кажа да изчезва.

– Няма да правиш нищо подобно. Не смятам да губя и двама ви от очи.

– О, с него всичко е наред. Няма защо да се тревожиш. И без това утре смяташе да се прибере в училище. Избяга само заради този купон. Защо не го оставиш да се повесели, като така и така е тук? Аз ще ида да ти чукна една срещичка за след купона.

Приближи се до приятеля си и последва кратък монолог, който свърши с това, че онзи изчезна по посока на празнуващите. Младостта е такова нещо, че само след секунда вече танцуваше бодро с всички видими доказателства за безгрижна радост. Бъдещето с всичките му бури бе напълно изтрито от съзнанието му.

– Всичко е наред – уведоми ме Съкровището, като се върна при мен. – Обеща да не бяга. Когато решиш да го намериш, ще е някъде наоколо. А сега да поговорим.

– Не ми се ще да отнемам от ценното ти време – отбелязах аз. Леко безгрижие, с което това демонично момче се справяше в положение, което би трябвало да е смущаващо за него, ме разгневи. Всичкият авторитет, който имах в очите му, можеше да се замести от засадената в

саксия палма, на която се подпираше в момента.

– Всичко е наред. – На него всичко му беше наред. – Подобни неща не ми допадат. Не се страхувай, че си провалил вечерта ни. Дойдох само защото на Беки много му се искаше. Танците ме отегчават до смърт, тъй че нека идем някъде, където ще можем да поговорим.

Започвах да усещам, че детското празненство е точното място за мен. Сам Фишър се бе отнесъл с мен като с дете, същото правеше и Малкото съкровище, фактът, че бях отговорен мъж, преполовил трийсет и първата си година, с една на косъм избегната смърт и безнадеждна любов в миналото си, май не впечатляваше нито единия от двамата. С безкрайно малодушие и униние последвах събеседника си в усамотена ниша.

Той се облегна и кръстоса крака.

– Имаш ли цигарка?

– Нямам цигарка, но и да имах, нямаше да ти я дам.

Изглежда ме благо.

– Тая вечер май сме вкиснати, а? Нещо те яде отвътре. Какво е станало? Яд те е, че не се появих в апартамента ти? Мога да обясня това.

– Ще те изслушам с удоволствие.

– Стана така. Внезапно ми хрумна, че ден-два по-рано или по-късно няма да попречи на уговорката ни и докато тъй и тъй съм тук, мога да поразгледам Лондон, преди да тръгна. Предложих го на Беки и идеята му се стори жестока. Открих, че се е качвал на кола само веднъж в живота си. Представяш ли си? Аз имам собствена кола откакто проведох. И, естествено, реших, че е наложително да го разходя с кола и така изхарчихме парите.

– Как така изхарчихте парите?

– Ами така. Останали са ми два долара, не повече. Не беше само автомобилстването. Към него имаше хранения. Това хлапе Бекфорд плюска като невидяло. Непрекъснато врънка за лапачка. Сигурно защото не пуши. Аз вече нямам онзи апетит, който имах. Та такива ми ти работи. Но вече съм готов. Изкихай сухото и утре тръгвам. Мама ще пририта от възторг, като ме види.

– Няма да те види. Утре се връщаме в училище.

– Как така? Да се върнем в училището?

– Промених плановете си.

– Няма да се връщам в тъпото училище. Да не си посмял да ме водиш. Какво ще стане, ако кажа на въздуха под налягане за сделката ни и че ти ми даде парите?

– Разправяй му каквото щеш. Няма да ти повярва.

Позамисли се и истината го осени. Самодоволният израз напусна лицето му.

– Ама какво ти става? Да не си се смахнал? Пращаш ме в Лондон, а първото нещо, което правиш, като ме намериш, е да искаш да ме върнеш в даскалото. Писна ми от теб.

Усетих, че в гледната му точка има нещо вярно. Внезапната промяна на решението ми сигурно му се струваше необяснима. И тъй като го намерих по чудо, бях склонен към великодушие. Отстъпих.

– Огдън, старче – сърдечно заговорих аз. – Май и двамата получихме от това детско празненство каквото искахме. Ти скучаеш, а ако аз постоя още половин час, ще ме призват да забавлявам дечицата с изпълнение на комични песни. Ние, светските мъже, сме над тия неща. Вземи си шапката и палтото, ще те вода на шоу. Можем да говорим по работа по-късно, след като похапнем.

Мрачното му изражение се претопи в доволна усмивка.

– Това се казва приказка! – весело отбеляза той и се изхлузихме да вземем шапките си като най-добри приятели. Оставих на иконома бележка за Огъстъс Бекфорд, изискваща присъствието му на гара Ватерло утре в дванайсет без десет. В методите ми имаше известна неофициалност, която господин Абни вероятно не би одобрил, но чувствах, че мога да разчитам на Огъстъс.

С любезност може да се постигне много. Когато завесата падна след края на музикалната комедия, която гледахме, между мен и Съкровището се беше установил траен мир. Вечерята циментира дружбата ни и отидохме в апартамента ми в отлични отношения. След половин час той хъркаше в стаята за гости, докато аз пушех доволно пред огъня в хола.

Не бяха минали и пет минути, когато се позвъни, си беше легнал, тъй че отидох лично да отворя и открих на изтривалката господин Фишър.

Чувството на благоразположение към всичко живо зултат от успешното ми справяне с Малкото съкровище включи и Сам. Поканих го да влезе.

– Е – рекох аз, след като го почерпих с пура и напълних чашата му, – как се справяме, господин Фишър? Имахте ли късмет?

Той поклати глава с укор.

– Млади човече, бива си те. Трябва да го призная. Подцених те. Много те бива.

– Похвалата от страна на Сам Фишър Мазника наистина значи много. Но защо са тези тежки комплименти?

– Надви ме, младежо. Нямам нищо против да го призная. Когато ми каза, че Съкровището вилнее някъде на свобода, налапах въдицата като детенце. А ти през цялото време си ме заблуждавал. Добре, добре!

– Но той е на свобода, господин Фишър.

Изтръска пепелта от пурата си. Имаше зъбоболен вид.

– Синко, няма защо да продължаваш да лъготиш. Случайно се намирах на три метра от теб, когато двамата се качихте в таксито на Шафтсбъри Авеню.

Засмях се.

– Е, щом случаят е такъв, нека премахнем тайните помежду ни. Той спи в съседната стая.

Сам сериозно се наклони напред и ме потупа по коляното.

– Млади човече, моментът е критичен. Точно тук, ако не внимаваш, можеш да изпортиш цялата добра работа, която свърши, като започнеш да се надуваш и да си въобразяваш, че щом си спечелил досега, работата ти е опечена. Повярвай ми, трудното е да установиш връзката и точно тук имаш нужда от опитен човек, който да работи с теб. Включи ме и ме пусни да водя преговорите със стария Форд. Ти ще ги сплескаш. Справял съм се с такива неща десетки пъти и знам как се действа. Няма да съжаляваш, ако ме вземеш за партньор. Няма да загубиш дори цент. Ще работя за двойно по-голяма сума, отколкото би поискал ти, в случай че не сплескаш нещата и не останеш с пръст в уста.

– Много мило от ваша страна, но няма да има никакви преговори с господин Форд. Както ви казах, ще върна момчето в Санстед. – Улових измъчения му поглед. – Опасявам се, че не ми вярвате.

Дръпна от пурата, без да ме удостои с отговор.

Дали не е изконна човешка слабост да се мъчиш да убедиш в правотата си и онези, чието съмнение не е от особена важност? Сетих се, че нося писмото от Синтия в джоба си. Извадих го като веществен доказателство А и му го прочетох.

Сам слушаше внимателно.

– Ясно – отрони той. – От кого е?

– Няма значение. От една приятелка.

Прибрах писмото в джоба си.

– Щях да го изпратя в Монако, но промених плановете си. Нещо се случи.

– Какво?

– Бих го нарекъл съвпадение, ако знаете какво значи това.

– И наистина се каниш да го върнеш в училището?

– Наистина.

– Ще пътуваме заедно нататък – отсече той. – Надявах се повече да не стъпя там. Английската провинция може да е очарователна през лятото, но през зимата ми дай Лондон. Както и да е – въздъхна примирено той и стана от стола. – Ще ти кажа довиждане до утре. Кой влак ще вземете?

– Да не искаш да кажеш – запитах настойчиво аз, – че ще имаш нахалството да се върнеш в Санстед след всичко, което ми сподели за себе си?

– Да не храниш идеята да ме разобличиш пред господин Абни? Забрави я, младежо. И двамата се намираме в къщи от стъкло. Нека не хвърляме камъни. Освен това би ли ти повярвал? С какви доказателства разполагаш?

Бях решил, че този аргумент е приемливо разумен, когато го използвах срещу Съкровището. Сега, когато го използвах срещу мен, осъзнах още по-ярко разумността му. Ръцете ми бяха вързани.

– Да – заключи Сам, – утре след краткото ни приключение в Лондон, ще се отдадем отново на кроткия селски живот. – Засия неудържимо към мен от прага, разтегнал уста от ухо до ухо. – Но и кроткият селски живот има своите интересни страни. Мисля, че няма да скучаем! – заяви той.

Вявах му.

Единайсета глава

Отчитайки всички трудности, които го съпътстваха, включително хремата, страха за Малкото съкровище и страхопочитанието пред аристокрацията, господин Абни, след завръщането на бегълците в училището, се справи направо като виртуоз. Тъй като и дума не можеше да става за каквото и да било телесно наказание, особено по отношение на изнежените тела на Съкровището, което положително щеше да отвърне с нов пристъп на трошене на прозорци, трябваше да прибегне до ораторско майсторство и господин Абни го стори така, че когато свърши, Огъстъс хлипаше откровено и беше толкова потиснат, че през следващите три дни не зададе нито въпрос.

Единият от резултатите на приключението беше, че леглото на

Огдън беше преместено в нещо като килерче, свързано с моята стая. Според оригиналния план на къщата вероятно е било предвидено за дрешник. Под управлението на господин Абни беше превърнато в склад за всякакви ненужности, включително моите кашони и един куфар на Глосъп. Беше отлично място за настаняване на момче, заплашено от отвлечане посред нощ. Прозорчето беше прекалено тясно за нахълтване на мъж с нормални размери, а единственият достъп беше през моята стая. Поне през нощта Съкровището беше на сигурно място.

За щастие любопитството на малките момчета е краткотрайно. Умът им се вълнува предимно от настоящия момент. Поради това след не много дни вълнението, предизвикано от набега на Бък и изчезването на Съкровището, започна да стихва. След седмица и двата епизода бяха забравени като теми на разговор и училището възстанови нормалния си ритъм на живот.

Но за мен беше настъпил период на душевно безпокойство, по-остро от всякога. През последните пет години животът ми беше текъл като спокоен поток и сега, когато открих, че съм попаднал сред бързеи, бях силно объркан. Сложността на положението ми неимоверно се утежняваше от факта, че в моя свят, в малкия свят на Санстед Хаус пребивавах една жена, и то точно тази, която трябваше да избягвам, ако исках да възстановя душевното си равновесие. По онова време чувствата ми към Синтия надхвърляха възможностите ми за анализ. Имаше моменти, когато се вкопчвах в спомена за нея, когато ми се струваше единственото твърдо и сигурно нещо в един свят на хаос, и други моменти, когато се превръщаше в смазващо бреме. Имаше дни, когато зарязвах борбата и се отпусках по течението, и дни, когато се борех със себе си сантиметър по сантиметър. Но с всеки изминал ден положението ми ставаше все по-безнадеждно.

Понякога нощем, докато лежах буден, си казвах, че само да можех да я видя или дори да получа вест от нея, битката би станала по-лесна. Пълното ѝ изчезване от живота ми го правеше толкова труден.

И тогава една сутрин, сякаш в отговор на молитвите ми, пристигна писмо от нея.

Писмото ме стресна. Като че ли между двама ни съществуваше телепатична връзка.

Беше съвсем кратко, почти официално:

Скъпи ми Питър,

Искам да ти задам един въпрос. Ще го формулирам съвсем кратко. Ето го. Чувствата ти към мен още ли са същите? Не ти обяснявам защо питам. Просто питам. Какъвто и да е отговорът ти, няма да разруши приятелството ни, тъй че можеш да си напълно откровен.

Синтия

Веднага седнах да ѝ отговоря. Писмото със своята навременност и със съдържанието си ме развълнува дълбоко. Беше като неочаквано подкрепление в битка, клоняща към загуба. Изпълни ме с блясъка на самоувереността. Настроението ми ме понесе и аз излях пред нея цялото си сърце. Заявих ѝ, че чувствата ми са непроменени и че обичам нея и само нея. Сега, като си припомням, писмото беше плод на разклатени нерви, но тогава не го прецених по този начин. Струваше ми се верен изказ на истински чувства.

Че битката не е приключила, защото в момента на екзалтация си бях въобразил, че съм се надвил, ми стана болезнено ясно от тръпката, която ме прониза, когато, връщайки се от пощата, където пузнах писмото, срещнах Одри. Видът ѝ ми напомни, че подкреплението си е само подкрепление, помощ за постигане на победата, а не самата победа.

За първи път открих, че изпитвам негодувание към нея. За него нямаше причина. Не би се поддало на анализ. Но то съществуваше и присъствието му ми беше опора. Открих, че надвивам тръпката, причинена от вида ѝ, и я наблюдавам с критични и враждебни очи. Коя беше тя, че да поробва един мъж против волята му? Очарованието съществува само във въображението на очарования. Ако той намери, сили да му се противопостави и да убеди самия себе си, че то не съществува, той е спасен. Всичко е въпрос на воля и спокойна разсъдливост. Не може да не е имало солидни уравновесени граждани на Египет, които не са могли да проумяят какво толкова ѝ харесват на тая Клеопатра.

С тези мисли повдигнах шапка, изрекох високо „Добро утро“ и отминах, жива илюстрация на бързаш делови мъж.

– Питър!

Дори бързашият делови мъж е длъжен да спре, когато го извикат по име. Иначе, ако не споменаваме проблема с вежливостта, ще изглежда, че бяга.

На лицето ѝ още беше изписан онзи израз на лека изненада, предизвикан от държането ми.

– Много бързаш.

Не намерих отговор. Но и тя сякаш не го очакваше.

Тръгнахме мълчаливо към къщата, а за мен мълчанието беше потискащо. Силата на личността ѝ започваше да се блъска в защитата ми, чиято устойчивост на натиск ми се струваше съмнителна.

– Питър, тревожи ли те нещо? – най-сетне попита тя.

– Не – отвърнах аз. – Защо?

– Опасявах се, че може да е така.

Изпитах гняв към самия себе си. С подобно идиотско поведение още повече обърквах нещата. Вместо това волско мълчание трябваше да поддържам безгрижен лек разговор, както подобава на бързаш делови мъж. Нищо чудно, че Сам Фишър Мазника се отнасяше с мен като с дете невръстно. Цялото ми поведение беше на нацупен гимназист.

Мълчанието стана още по-потискащо.

Стигнахме до къщата. Във вестибюла се разделихме, тя се качи горе, а аз отидох в класната си стая. Не ме погледна. Лицето ѝ беше студено и обидено.

Човек е странно непоследователен. След като създадох тъй желаната при обстоятелствата студенина между Одри и мен, би трябвало да съм доволен. Здравият разум ми подсказваше, че това е най-доброто, което би могло да се случи. И все пак радостта беше едно от малкото чувства, които не изпитах през следващите дни. Краткият ми миг на просветление бе отминал, а заедно с него се изпариха и въодушевлението, породено от писмото на Синтия, и негодуванието, което ми беше помогнало да споря спокойно със себе си относно свойствените качества на женския чар. Одри за пореден път се превърна в център на моя свят. Но приятелството ни, онова неуловимо нещо, което винаги беше съществувало редом с любовта ми, беше изчезнало. Между двамата ни се продъни пропаст, която се разширяваше с всеки изминал ден. Не след дълго вече почти не си говорехме. Накратко, нищо не би могло да бъде по-крайно задоволително и фактът, че съжалявах за това, само доказваше огромната ми слабохарактерност.

Дванайсета глава

В онези сиви дни имаше една мисъл – една от многото, занимаващи ума ми, – която ми носеше известна утеха. Беше съзнанието, че това положение не може да продължава вечно. Учебният срок клонеше към края си. Скоро щях да бъда свободен от близостта, която парализираше

усилията ми да се боря. Бях решил последният ден на срока да сложи завинаги край на връзката ми със Санстед Хаус и всичко, намиращо се вътре. Госпожа Форд трябваше да си намери друга марионетка. Ако щастието ѝ зависеше от връщането на Малкото съкровище, трябваше да се научи да живее без щастие, като всички останали обитатели на този отблъскващ свят.

Но междувременно все още се чувствах задължен. Не знам какъв перверзен мисловен процес ме бе довел до извода, че отговарям пред Одри за охраната на Малкото съкровище и никакво охлаждане на отношенията ни не можеше да промени убеждението ми. Може би примесено към този мой възглед беше и доста по-неалтруистичното желание да натрия носа на Сам Мазника. Неизменното му присъствие в училището беше предизвикателство за мен.

Поведението на Сам ме озадачаваше. Не знам какво очаквах да направи, но положително не очаквах да не направи нищо. И все пак изтъкулвах се ден подир ден, а той не предприемаше нищо. Беше самото съвършенство в ролята си на иконом. Но взаимоотношенията ни в Лондон ме бяха оставили нащрек и бездействието му не ме приспиваше. То извираше от търпението, а не от някакво намаляване на целеустремеността или отчаянието пред евентуален неуспех.

Но когато извърши нападението си, бях подведен от изключителната му простота и единствено чистата случайност го провали.

Вече споменах, че учителският състав в Санстед Хаус, с други думи всички възрастни мъже в къщата с изключение на самия господин Фишър, се събираше след вечеря в кабинета на господин Абни на кафе. Беше церемония и като повечето церемонии в институции, подобни на училището, където нещата вървят по час, не се променяше никога. Понякога господин Абни ни оставяше веднага след церемонията, но никога не пропускаше първо да участва в нея.

Точно в онази вечер за първи път от началото на срока бях обхванат от отвращение към кафето. Последните няколко нощи бях спал зле и реших, че въздържанието от кафе може да ми помогне.

Изчаках проформа Глосъп и господин Абни да си напълнят чашите и се качих в стаята си, където легнах в тъмнината да се преборя с поредния, доста силно подчертан пристъп на депресията, която ме бе обзела. Самотата и мракът ми се струваха подходяща среда за черните ми мисли.

В онзи миг в тях нямаше място за Сам Фишър Мазника. Умът ми изобщо не си губеше времето с него. И следователно, когато вратата,

която бях оставил откряхната, полекичка се отвори, не застанах веднага нащрек. Може би някакъв едва доловим звук ме е извадил от унеса ми и е накарал кръвта ми да забушува в очакване. Може би беше начинът, по който се отвори вратата. Едно честно и почтено течение не отваря вратите крадливо, на пресекулки.

Седнах безшумно, напрегнат и нащрек. И тогава съвсем тихо някой пристъпи в стаята. Стана ми весело. Нахалството на плана сякаш ме гъделичкаше. Изглеждаше толкова чуждо на обичайните предпазливи методи на господин Фишър. Това промъкване и отмъкване положително беше отвличане де лукс. Бих го разбрал, ако беше в малките часове, но в девет вечерта, когато Глосъп, господин Абни и аз бяхме будни и имаше голяма вероятност всеки момент да цъфнем на стълбите, беше направо нелепо. Възхитих се от храбростта на Сам Мазника.

Лежах неподвижно. Представих си, че щом е влязъл, ще запали лампата. Направи го и аз го поздравих мило.

– Господин Фишър, какво мога да направя за вас?

За човек, врял и кипял в трудни ситуации, той прие доста зле шока. Нададе стреснат възклик и се завъртя към мен със зинала уста.

Не можах да не се възхитя от бързината, с която се съвзе. Почти веднага се превърна в цивилизования бързив Сам фишър, който беше излял теориите и мечтите си пред мен във влака за Лондон.

– Предавам се – мило заяви той. – Епизодът е приключен. Аз съм миролюбив човек и не допускам, че ще си останеш кротко в леглото, ако вляза в съседната стая и измъкна нашия млад приятел. Освен ако отново не си променил мнението си да делим по равно?

– Изобщо не съм го променил.

– Ясно. Просто питах.

– Ами господин Абни? Какво ще стане, ако го срещнем по стълбите?

– Няма да го срещнем по стълбите – уверено отсече Сам. – Предполагам, че тази вечер не си пил кафе?

– Не, не съм. Защо?

Поклати примирено глава.

– Направо не мога да повярвам! Питам те, млади човече, бих ли могъл да предвидя, че след като си пил кафе всяка вечер през последните два месеца, точно тази вечер ще го пропуснеш? Синко, ти явно си моят препъни камък. Направо ме закопа.

Думите му ме просветлиха.

– Да не си сложил наркотик в кафето?

– Дали съм сложил! Направих го така, че само една глътчица би накарала най-тежкия страдалец от безсъние да се отнесе в страната на Морфей, без да успее да каже: „Лека нощ“. Онова нещо, дето го епил Рил Ван Уинкъл, е нищо в сравнение с моето кафе. И всичко на вятъра! Цъ, цъ!

Обърна се към вратата.

– Да оставя ли лампата да свети, или предпочиташ тъмнината?

– Остави я, моля те. В тъмното може и да заспя.

– Не и ти! А ако го направиш, ще сънуваш, че аз съм тук и ще се събудиш. Младежо, има моменти, когато ме докарваш до ръба на отчаянието и съм готов да зарежа всичко и да се захвана с честен труд.

Замълча.

– Но не съвсем. Все още имам един-два патрона в пълнителя. Ще видим какво ще стане. Още съм жив и шавам. Чакай само!

– Ще чакам и някой ден, както се разхождам по Пикадили, минаващ автомобил ще ме опръска с кал. Плутократ с дебела кожена яка ще ме изгледа надменно от купето и с леко трепване на изненада ще разпознава в него...

– Случвали са се и по-необичайни неща. Радвай се, докато можеш, синко. Засега печелиш, но този мой лош късмет няма да продължи вечно.

Излезе през вратата с известно достойнство. След секунда се върна.

– Хрумна ми нещо – рече той. – Деленето по равно не те впечатлява. Ще станат ли нещата по-лесни, ако ти предложи сътрудничеството си само за четвъртинка от печалбата?

– Ни най-малко.

– Предложението си струва.

– Прекрасно е. Но се опасявам, че изобщо не желая да преговарям.

Излезе само за да се върне още веднъж. Главата му се появи, втречена в мен иззад вратата, лишена от тяло като на Чешърския котарак.

– По-късно да не се оплачеш, че не съм ти дал възможност? – разтревожено произнесе той.

Изчезна, този път трайно. Чух стъпките му надолу по стълбите.

Вече бяхме стигнали последната седмица на срока и последните дни на последната седмица. В училището цареше предваканционен дух. Сред момчетата той се изразяваше под формата на повишено непослушание. Момчета, които досега бяха карали Глосъп просто да крещи, сега го предизвикваха и да се поти, и да си скубе косата. Малкото съкровище зарязва цигарите в полза на стара глинена лула, която откри в

конюшната.

Що се отнася до мен, чувствах се като изнурен плувец, който вижда брега почти на една ръка разстояние. Одри ме избягваше, доколкото можеше, а когато се срещаме, беше ледено вежлива. Но вече страдах по-малко. Още няколко дни и щях да съм приключил завинаги с този етап от живота си, а Одри за пореден път щеше да се превърне в спомен.

Поведението на господин Фишър се отличаваше с пълна летаргичност. Не се опита да повтори последния си опит. Кафето се внасяше в кабинета, несмесено с непривични дроги. Сам, също като гръмотевицата, никога не удряше два пъти на едно и също място. Имаше душа на артист и не обичаше да кърпи съдрани чували. Знаех, че ако направи друг ход, той ще е напълно нов.

Без да обръщам внимание на факта, че късметът беше изцяло на моя страна, бях склонен да изпитвам самодоволство по отношение на Сам. Бях изправил ума си срещу неговия и бях победил. Беше изпълнение, достойно за похвала, толкова повече, че бе извършено от човек, не-направил нищо забележително в живота си до този момент.

Ако всички поговорки, наливани в главата ми от ранно детство, и катастрофата с Одри не бяха достатъчни, би трябвало да си припомня предупреждението на Сам да не смятам победата за гарантирана, докато битката не е приключила. Както беше заявил Сам, късметът рано или късно се обръща.

Човек разбира тези истини на теория, но практическото им приложение рядко не предизвиква шок у него. Изживях своя в предпоследната сутрин на срока.

Малко след закуска ми съобщиха, че господин Абни желае да ме види в кабинета си. Отидох без никакво предчувствие за катастрофа. По-голямата част от работата в училището се обсъждаше в кабинета след закуска и си въобразих, че е нещо, свързано с подробностите около утрешното грандиозно изнасяне на учениците.

Заварих господин Абни да препуска из кабинета с разтревожен вид. На писалището, седнала с гръб към мен, Одри пишеше нещо. Част от работата ѝ беше да се занимава с деловата кореспонденция на заведението. Не вдигна глава нито когато влязох в стаята, нито когато господин Абни ме назова по име, просто продължи да пише, сякаш не съществувах.

В поведението на господин Абни имаше някакво смущение, което в началото не можах да си обясня. Беше достолепен, но с някакво предизвикателно достолепие, предхождащо съобщенията му, че се налага да

отскочи до Лондон и да ме остави да върша работата му. Изкашля се веднъж-дваж, преди да се захване с деловата процедура.

– А, господин Бърнс – най-сетне рече той, – мога ли да ви запитам дали плановете ви за ваканцията... въз... за началото на ваканцията са уредени? Не? Въз... отлично.

Измъкна писмо от купчината върху писалището.

– Въз... отлично. Това значително опростява нещата. Нямам право да ви моля за това, за което... въз... всъщност ще ви помоля. Нямам никакви права върху времето ви през ваканцията. Но при така стеклите се обстоятелства може би ще се съгласите да ми направите огромна услуга. Получих писмо от господин Елмър Форд, което ме поставя в особено затруднение. Не желая... всъщност това е в разрез с политиката ми... да не се съобразявам с желанията на родителите на момчетата, които са поставени под моя... въз... опека, и бих желал, ако е възможно, да направя това, което иска господин Форд. Изглежда, някакви важни делови въпроси налагат присъствието му в Северна Англия за няколко дни и това прави невъзможно да приеме малкия Огдън утре. Нямам обичай да критикувам родителите, които са ми направили комплимента да ми поверят синовете си в този особено формиращ характера и важен период от живота им, но съм длъжен да отбележа, че малко по-ранно предупреждение би било... въз... едно удобство. Но господин Форд, подобно на толкова много свои сънародници, е човек, който не се задържа дълго на едно място. Прави го и сега. С две думи, той държи да остави малкия Огдън в училището през първите няколко дни от ваканцията и ще съм ви крайно задължен, господин Бърнс, ако решите, че ще ви е удобно да останете тук и... въз... да се грижите за него.

Одри спря да пише и се обърна на стола – първият знак, че е чула думите на господин Абни.

– Не е необходимо да безпокоите господин Бърнс – заяви тя, без да ме поглежда. – Мога прекрасно да се грижа за Огдън и сама.

– В случай, че беше... въз... обикновено момче, госпожо Шеридан, не бих се поколебал да го оставя само на вашите грижи, както тъй любезно предложихте да останете и да ми помогнете. Но трябва да си припомните не само... говоря откровено... не само особеното... въз... поведение конкретно на това момче, но и факта, че е твърде възможно онези негодници, които влязоха посред нощ в къщата, да се възползват от случая и да направят пореден опит. Не смятам, че е... въз... оправдано да ви товаря с такава тежка отговорност.

В думите му имаше логика. Одри не отговори. Чух писалката да

потрепва по писалището и отгатнах чувствата ѝ. Самият аз се чувствах като затворник, който едва успял да изпили решетките на килията си, е преместен в друга в деня на бягството. Така се бях самонавил да изтърпя само до края на срока и нито ден повече, че това отлагане на освобождаването ми направо ме съкруши.

Господин Абни се изкашля и доверително сниши глас.

– Бих останал самият аз, но истината е, че ме викат в Лондон по крайно спешна работа и няма да успея да се върна няколко дни. Доскорошният ми ученик... въз... граф Бъкстън има... разчитам на дискретността ви, господин Бърнс... има някои неприятности с управата в Итън и настойникът му, мой стар приятел от колежа... всъщност херцог Бесбороу, който криво или право изпитва... въз... значително доверие в съветите ми, бърза да се консултира с мен по въпроса. Ще се върна при първа възможност, но лесно ще разберете, че при така стеклите се обстоятелства няма да мога да разполагам с времето си. Трябва да се постава безрезервно на... въз... разположение на Бесбороу.

Натисна звънеца.

– В случай, че забележите в околността да се навъртат някакви съмнителни лица, телефонът е на ваше разположение веднага да се обадите в полицията. А ще разчитате и на помощта на...

Вратата се отвори и влезе Сам Фишър Мазника.

– Позвънихте ли, сър?

– А! Влезте, Уайт, и затворете вратата. Трябва да ви кажа нещо. Тъкмо информирах господин Бърнс, че господин Форд ми писа с молба да разреши синът му да остане в училището през първите дни на ваканцията.

Обърна се към Одри.

– Госпожо Шеридан, несъмнено ще останете крайно изненадана, и вероятно... въз... малко смутена, като научите особеното естество на престоя на Уайт в Санстед Хаус. Уайт, нали не възразявате да уведомя госпожа Шеридан, с оглед на факта, че ще работите заедно? Точно така. Уайт е детектив и работи за агенция Пинкъртън. Господин Форд – на високомерното му чело се появи лека бръчка – е уредил настоящия му пост, за да охранява сина му в случай, че... въз... бъде направен опит за отстраняването му от тук.

Видях как Одри трепна. Лицето ѝ бързо се покри с червенина. Издаде лек вик на изумление.

– Точно така – изкоментира господин Абни. – Вие, естествено, сте изненадана. Цялата работа е крайно необичайна и бих казал... въз...

тревожна. Както и да е, Уайт, вие трябва да изпълнявате дълга си към вашия работодател и, разбира се, ще останете тук с момчето.

– Да, сър.

Открих, че се вирам в едно ясно кафяво око, светнало от неподправен триумф. Другото беше затворено. Във възторга си от момента Сам Мазника бе проявил лошия вкус да ми намигне.

– Уайт, ще разполагате с помощта на господин Бърнс. Той най-любезно се съгласи да отложи заминаването си за краткия период, в който ще съм задължен да отсъствам.

Не си спомнях да съм се съгласявал, но нямах нищо против да се смята така, защото с удоволствие забелязах, че господин Фишър, макар и незабелязано за господин Абни, беше видимо раздрусан от тази информация. Но изпълни едно от скоропостижните си възстановявания.

– Много мило от страна на господин Бърнс – заяви той с най-сладкия си глас, – но не смятам, че се налага да търпи неудобството от промяната в плановете си. Сигурен съм, че господин Форд би предпочел цялото изпълнение на задачата да е в мои ръце.

Не беше избрал най-подходящия момент да спомене името на милионера. Господин Абни беше методичен мъж, който мразеше всяко разместване на установената рутина в живота и писмото на господин Форд го беше разстроило. Семейство Форд – баща и син – в момента бяха крайно непопулярни в очите му.

Така че той направо сръза Сам.

– Какво би предпочел или не би предпочел господин Форд по въпроса няма никакво значение. Отговорността за момчето, докато се намира в границите на училището е... въз... моя и ще взема такива предпазни мерки, каквито аз преценя за подходящи и достатъчни, независимо какво по ваше мнение може да се стори уместно на господин Форд. Тъй като самият аз не мога да бъда тук, поради... въз... неотложна работа в Лондон, положително ще се възползвам от любезното предложение на господин Бърнс да остане като мой заместник.

Млъкна и си издуха носа – неизменен негов навик след редките му словесни изригвания. Сам не беше се поклатил след бурята. Изчака невъзмутимо края ѝ.

– Опасявам се, че ще трябва да бъда по-конкретен – изтърси той. – Надявах се да избегна скандала и неприятностите, но виждам, че е невъзможно.

Смаяното лице на господин Абни бавно изникна иззад носната кърпа.

– Напълно съм съгласен с вас, сър, че някой трябва да остане да ми помага да се грижа за момчето, но това не трябва да е господин Бърнс. Съжалявам да го кажа, но нямам доверие на господин Бърнс.

Изумлението на господин Абни се задълбочи. Аз също бях изненадан. Не беше типично за Сам да гърми патроните си с подобни фронтални атаки.

– Как така? – властно запита господин Абни.

– Самият господин Бърнс е по петите на момчето. Дошъл е тук да го отвлече.

Господин Абни, съвсем основателно, изгрухтя от смайване. Аз постигнах звънкия смях на развеселената невинност. Не можех да проумея какви ги върши Сам. Не можеше да допуска, че някой би повярвал на дивите му твърдения. Реших, че разочарованието е причинило временна загуба на ума му.

– Луд ли сте, Уайт?

– Не, сър. Мога да докажа думите си. Ако последния път не бях отишъл с него в Лондон, положително още тогава щеше да избяга с момчето.

За секунда ми хрумна неприятната мисъл, че може да крие някакъв коз, нещо, което не ми е известно и което го поощряваше да предприеме тази неочаквана атака. Отблъснах я. Нямаше какво да е.

Господин Абни се беше извърнал към мен с израз на безнадеждно объркване. Вдигнах вежди.

– Нелепо – отсякох аз.

Това беше единствената дума, която сякаш съвпадаше с мнението на господин Абни. Обърна се към Сам със смешния гняв да добър човек.

– Уайт, какво си въобразявате, като се явявате при мен с подобна невъзможна история?

– Не твърдя, че господин Бърнс е искал да отвлече момчето по обикновения начин – без да трепне отвърна Сам, – като ония мъже, които нахлуха онази нощ. Той има специална причина. Както, естествено, знаете, сър, господин и госпожа Форд са разведени. Господин Бърнс се опитва да отвлече момчето и да го върне на майка му.

Чух Одри тихичко да ахва. Гневът на господин Абни се поуспири от леко съмнение. Видях, че тези думи, изместили обвинението от чистия абсурд към нещо вероятно, го бяха впечатлили. За пореден път ме налегна тежкото чувство, че Сам ще разиграе неочаквана карта. Може и да блъфираше, но звучеше зловещо.

– Може да се каже – мазно продължи Сам, – че това прави чест на сърцето на господин Бърнс. Но от гледна точка на работодателя ми, а също и от ваша, този рицарски импулс трябва да се озапти. Бихте ли прочели това, сър?

Подаде на господин Абни писмо, господин Абни намести очилата си и се зачете – най-напред равнодушно и отегчено, после със смаян интерес.

– Реших, че се налага да претърся документите на господин Бърнс, сър, с надеждата да открия...

Тогава разбрах какво е открил. От самото начало синият лист ми се стори познат. Сега го познах. Беше писмото на Синтия, този уличаващ ме документ, който бях имал безумието да му прочета в Лондон. Предсказанието му, че късметът ще се обърне, се сбъдна по най-невероятен начин.

Улових погледа на Сам. За втори път прояви безчувствеността да ми намигне. Беше изразително сочно намигване, богато и радостно като колежански крясък.

Господин Абни беше смлял писмото и се бореше да намери думи. Разбирах чувствата му. Ако не беше съвсем приютил змия в пазвата си, беше я доста затоплил на това съкровено местенце. Директорите на училища неизменно питаят най-силно презрение към евентуалните отвлечащи.

Що се отнася до мен, главата ми се въртеше. Липсваше ми каквото и да бил план, нямах дори зародиш на план, който да ми помогне да изляза от това тежко положение. Бях смазан от изключителната си безпомощност. Да разоблича Сам беше невъзможно, да обясня относителната си невинност беше точно толкова немислимо. Внезапността на набега ме бе лишила от силата на свързаната мисъл. Бях съсипан.

Господин Абни говореше.

– Господин Бърнс, името ви Питър ли е?

Кимнах. Нямах сили да продумавам.

– Това писмо е написано от... ъъ... една дама. Моли ви да ускорите... ъъ... отвлечането на Огдън Форд. Желаете ли да ви го прочета? Или признавате, че сте запознати със съдържанието му?

Зачака отговор. Не дочака.

– Не отричате, че сте дошли в Санстед Хаус с изричната цел да отвличете Огдън Форд?

Нямах какво да кажа. Зърнах лицето на Одри – студено и намръщено – и бързо преместих поглед. Господин Абни преглътна. На лицето му

се изписа укорителния израз на шаран, измъкнат от водата на края на влакно. Гледаше ме с болезнена погнуса. Оня стар мошеник и пират Сам правеше същото. Същински шокиран епископ.

– А аз... въз... ви вярвах безрезервно – простена господин Абни.

Сам недоволно закима с глава. С искрица висок дух го изгледах зверски. Това го вдъхнови да закима още по-енергично.

Струва ми се, че това бе най-черният момент в живота ми. Заля ме диво желание да избягам на всяка цена. Този израз на лицето на Одри разяждаше мозъка ми като киселина.

– Отивам да си събера багажа – казах аз.

– Това е краят на всичко – повтарях си аз.

Бях преустановил опаковането, за да седна на леглото и се отдам на тежки мисли. Бях крайно потиснат. В живота на мъжа има кризи, когато Здравият разум не успява да донесе никаква утеха. Напразно се опитвах да си внуша, че случилото се беше точно онова, което желях преди двайсет и четири часа. Свеждаше се до това, че Одри най-сетне бе напуснала завинаги живота ми. От сега нататък не можех да имам никакви отношения с нея. Не беше ли това, което тъй силно желях преди двайсет и четири часа? Не бях ли си казал преди двайсет и четири часа, че ще замина и никога вече няма да я видя? Несъмнено. И въпреки това седях и стенех наум.

Беше краят на всичко.

Нежен глас прекъсна размишленията ми.

– Мога ли да помогна?

На вратата стоеше Сам, засиял от непобедимо добро настроение.

– Сгъваш ги неправилно. Дай на мен. Още секунда и щеше да развалиш ръбовете.

Установих, че от ръцете ми немощно висят чифт панталони. Той ги взе, сгъна ги спретнато и ги положи в куфара.

– Не се впрягай толкова, синко – започна той. – Това е късметът във войната. Освен това какво ти пука? Съдейки по онзи крайно лъскав апартамент в Лондон, имаш предостатъчно средства за млад човек. Загубата на работата ти тук няма да те разори. А ако се тревожиш за госпожа Форд и чувствата ѝ, недей! Сигурен съм, че вече напълно е забравила за Съкровището. Тъй че горе главата. Нали ти си добре!

Протегна ръка да ме потупа по рамото, но размисли и я отдръпна.

– Ако искаш да се почувстваш добре, помисли за моето щастие. Появявай ми, младежо, то е голямо. В състояние съм да запая! Божичко, само като си помисля, че пътят е чист и нямам повече грижи, съм готов

да затанцувам! Не знаеш какво значи за мен благополучното привършване на тази сделка. Бих искал да познаваш Мери! Така се казва. Трябва да ни дойдеш на гости, синко, когато си построим къщичката. За теб винаги ще има нож и вилица. Ще бъдеш част от семейството! Божке! Представям си къщата ясно, както виждам теб. Приятна боядисана къщурка с хубава веранда... Аз, седнал в люлеещ се стол по риза, пуша пура и чета новините за бейзбола. Мери е в друг люлеещ се стол, кърпи чорапите ми и храни котката! Със сигурност ще имаме котка. Две котки. Обичам котките. И козичка в предната градина. Ей, няма ли да е страхотно!

С тези думи, допуснал чувствата да надделеят над разума, той удари с тлъстата си ръка превитите ми рамене.

Всяко нещо си има граница. Скочих на крака.

– Вън! – изревах аз. – Вън оттук!

– Разбира се – любезно се съгласи той. Изправи се, без да бърза, и съчувствено ме изгледа.

– Горе главата, синко! Научи се да губиш достойно!

Има моменти, в които и най-добрите мъже стават мелодраматични. Това е обяснението на следващите ми думи. Свих юмруци, изгледах го свирепо и изкрещях:

– Все пак ще те победи, мръсно!

Някои хора нямат усет към драматичното. Усмихна се разбиращо.

– Разбира се – заяви той. – Щом казваш, Отчаяни разбойнико. Забавлявай се. И си отиде.

Тринайсета глава

Евакуирах се на пръсти от Санстед Хаус, като тръгнах пеша надолу по дългата алея. Доколкото разбрах, багажът ми щеше да бъде изпратен на гарата с каручка. Бях благодарен на Провидението за дребното снизхождение, че момчетата бяха по класните си стаи и следователно не можеха да ми задават въпроси. Само Огъстъс Бекфорд би подел темата за преждевременното ми напускане по начин, способен да накара косата ми да побелее.

Беше прекрасно утро. На яркосиньото небе нямаше нито едно облаче, а откъм морето полъхваше свеж бриз. Мисля, че сигурно нещо от опиянението на приближаващата пролет ми подежда, защото изведнъж тъпата потиснатост, с която тръгнах, ме напусна, и аз открих, че

съм бодър и пълен с планове.

Защо трябваше малодушно да се оттеглям от борбата? Защо да се предавам на Сам Мазника по този безволев начин? Споменът за онова намигване ми подейства тонизиращо. Щях да му покажа, че не съм излязъл от играта. Щом къщата беше затворена за мен, за какво бяха „Перата“? Можех да лежа там в засада и да наблюдавам незабелязано действията му.

Когато стигнах до странноприемницата, спрях, готов веднага да вляза и да заема позиция, но ми хрумна, че такъв ход ще е грешка. Възможно беше Сам да не повярва в заминаването ми толкова лесно, колкото предполагах. Сам изпипваше нещата до последна подробност и имаше вероятност дори ако не дойде да ме изпрати, да поразпита на гарата дали съм отпътувал. Продължих пътя си.

На гарата го нямаше. Не пристигна и с каручката с куфара ми. Но бях твърдо решен да не поемам рискове. Купих си билет за Лондон и се качих на влака. Намерението ми беше да слеза на Гилдфорд и да взема следобед обратния влак за Санстед, но като размислих, осъзнах, че това не е нужно. Нямаше вероятност Сам да предприеме нещо по въпроса за Съкровището преди утрешния ден. Можех да не бързам да се връщам.

Прекарах нощта в Лондон и пристигнах в Санстед с първия влак и с куфар, съдържащ между останалите неща и пистолет браунинг. Малко се срамувах от тази покупка. Предполагам, че за мъж от типа на Бък Макгинис притежанието на пистолет е толкова обичайно, колкото и наличието на обувки, но като влязох в оръжейния магазин, се изчервих. Ако щях да се разправам с Бък, нямаше да се притеснявам толкова. Но у Сам имаше нещо, което правеше пистолетите смешни.

Първата ми работа, като наех стая в странноприемницата и оставих куфара си, беше да се разходя до училището. Чувствах, че преди да се заема с всичко останало, трябва да видя Одри и да ѝ обясня всичко за Сам Мазника. Ако беше нашрек, помощта ми може би нямаше да е нужна. Но настоящото ѝ състояние на доверие в него беше фатално.

Училището е самотно място, когато момчетата са си заминали. Докато се промъквах сред дърветата, тишината над имението ми се стори направо зловеща. Навсякъде тегнеше някакво безмълвие, сякаш мястото бе омагьосано. Никога досега изолираността на Санстед Хаус не беше ме впечатлявала до такава степен. На това самотно място можеше да се случи всичко, а светът да продължи да си живее, без да научи. Когато приближих до къщата и видях телефонния кабел над главата ми сред дърветата, направо ми олекна. Видът му внасяше някаква реална утеха.

Каручката на търговец изтрака по алеята и изчезна зад къщата. И това напомняне за външния свят беше приятно. Но не можех да се отърва от усещането, че атмосферата наоколо е злокобна. Обясних си го с факта, че бях шпионин на вражеска територия. Трябваше да виждам, без да ме видят. Не допусках, че бакалинът Джонсън, който току-що изтрополи с каручката си, намираще нещо злокобно в атмосферата. То бе породено от собственото ми крадливо поведение.

От Одри и Огдън нямаше и следа. Не се съмнявах, че са някъде навън в това приятно време, но не можех да си позволя щателно претърсване. И без това бях стигнал по-близо до къщата, отколкото беше разумно.

Отново зърнах телефонния кабел и ме осени идея. Можех да ѝ се обадя от странноприемницата и да ѝ определя срещата. Съществуваше риск да вдигне Сам Мазника, но не голям. Сам, освен ако не беше напълно захвърлил ролята си на иконом, което беше малко вероятно, имайки предвид артистичната му натура, щеше да е в икономската стая и нямаше да чуе телефона, който се намираще в кабинета.

Избрах момента, когато вечерята вероятно беше свършила и можеше да се очаква, че Одри е в гостната.

Изчисленията ми се оказаха точни. В слушалката прозвуча нейният глас.

– Обажда се Питър Бърнс.

Настъпи забележима пауза, преди да ми отговори. А когато го направи, гласът ѝ беше студен.

– Да?

– Трябва да говоря с теб по изключително важен въпрос.

– Да?

– Не мога по телефона. Съгласна ли си да се срещнем след половин час при портата?

– Откъде се обаждаш?

– От „Перата“. Отседнал съм там.

– Мислех, че си в Лондон.

– Върнах се. Ще дойдеш ли?

Поколеба се.

– Защо?

– Защото трябва да ти кажа нещо важно важно за теб.

Последва нова пауза.

– Много добре.

– Тогава след половин час. Огдън Форд легнал ли си е?

- Да.
- Вратата му заключена ли е?
- Не.
- Тогава я заключи и вземи ключа.
- Защо?
- Ще ти кажа, като се видим.
- Добре.
- Благодаря. Довиждане.

Затворих телефона и веднага тръгнах към училището.

Чакаше ме на пътя – дребна неясна фигура в мрака.

– Питър... ти ли си?

Гласът ѝ се поколеба на името ми, сякаш се препъна. Беше дреболия, но в тогавашното ми настроение ме жегна.

– Опасявам се, че закъснях. Няма да те задържам дълго. Да се поразходим ли по пътя? Може и да не са те проследили, но по-добре да сме сигурни.

– Да са ме проследили? Не разбирам.

Изминахме няколко крачки и спряхме.

– Кой би ме проследил?

– Много изтъкната особа на име Сам Фишър Мазника.

– Сам Фишър Мазника?

– На теб известен като Уайт.

– Не разбирам.

– Бих се учудил, ако разбираше. Помолих те да се срещнем тук, за да те накарам да разбереш. Човекът, който се представя за детектив на Пинкъртън и се намира в къщата, за да ти помага да опазиш Огдън Форд, е Сам Фишър Мазника – професионално отвличащ деца.

– Ама... ама...

– Какво доказателство имам ли? Това ли щеше да кажеш? Никакво. Но имам информацията от самия него. Разказа ми всичко онази нощ, когато ходихме в Лондон.

Тя заговори бързо. По тона ѝ разбрах, че е намерила някакъв недостатък в историята ми.

– И защо ти е казал?

– Защото имаше нужда от мен като съучастник. Искаше да му помогна. Аз бях човекът, който тогава накара Огдън да замине. Сам ме подслушал, когато му давах парите и указанията как да се махне от училището и къде да отиде, и предположил – съвсем правилно, – че и аз съм в неговия бизнес. Предложи ми партньорство, което не можах да

приема.

– Защо?

– Целите ни бяха различни. Моят мотив да отвлека Огдън не беше получаването на откуп.

Тя избухна съвсем неочаквано. Дотогава ме беше слушала толкова спокойно и бе задавала въпросите си с такова видимо отсъствие на чувства, че гневът ѝ ме обърка.

– О, знам какъв е бил мотивът ти. Няма защо да ми го обясняваш. Има ли граница, пред която един мъж би се спрял, когато смята, че е влюбен? Предполагам, си си внушавал, че вършиш нещо много благородно и рицарско? Жена от нейния тип е способна да подмами мъжа да извърши какви ли не низости за нейно удоволствие, и при това да се смята едва ли не за благороден рицар. Предполагам, ти е казала, че той се е отнасял отвратително с нея, не е оценил възвишената ѝ душа и тъй нататък? Погледнала те е с онези нейни големи, кафяви очи, много добре си я представям, рухнала е и е заплакала, докато не си бил готов да направиш всичко за нея.

– За кого говориш?

– За госпожа Форд, естествено. За жената, изпратила те да откраднеш Огдън. Жената, която ти е написала онова писмо.

– Тя не ми е писала онова писмо. Но това няма значение. Причината, поради която дойдох тук, е да те предупредя за Сам Фишър. Това е всичко. Ако мога да ти помогна с нещо, повикай ме. Ако искаш, ще дойда да стоя в къщата до завръщането на господин Абни.

Преди да доизговоря тези думи, осъзнах, че съм сбъркал. В ума ѝ съществуваше равновесие между подозрението и доверието, а предложението ми наклони везните.

– Не, благодаря – рязко изрече тя.

– Не ми ли вярваш?

– Че защо да ти вярвам? Уайт може да е, а може и да не е Сам Фишър. Ще си отворям очите и ти благодаря, че ми го каза. Но защо да ти вярвам? Всичко се връзва. Каза ми, че си сгоден. Идваш тук с мисия, която никой мъж не би предприел, освен ако не е заради жена, в която е много влюбен. Има писмо, в което се настоява да откраднеш момчето. Знаем на какво е способен мъжът заради жената, която обича. Защо да ти вярвам?

– Съществува едно нещо. Забравяш, че ако исках, имах възможност да открадна Огдън. Бях го изпратил в Лондон. Но го върнах. Направих го, защото ми каза какво значи това за теб.

Поколеба се, но само за секунда. Подозренията ѝ бяха прекалено силни.

– Не ти вярвам. Върнал си го, защото онзи човек, когото наричаш Фишър, е разкрил плановете ти. Защо би го сторил за мен? Защо би поставил моите интереси пред онези на госпожа Форд? Аз съм нищо за теб.

За миг ме обхвана лудешки импулс да отхвърля всички ограничения, да излея неизречените думи, които танцуваха като дяволчета в главата ми, да я накарам да разбере чувствата ми към нея, каквато и да бе цената. Но мисълта за писмото ми до Синтия ме спря. Онова писмо беше необратима крачка. Ако исках да запазя капка себеуважение, трябваше да мълча.

– Много добре – рекох аз. – Лека нощ.

И се обърнах да си тръгна.

– Питър!

В гласа ѝ прозвуча нещо, което ме накара да се обърна разтреперан, въпреки решимостта ми.

– Тръгваш ли си?

Слабостта нямаше да ме победи. Стегнах се и грубо отвърнах:

– Казах това, за което дойдох. Лека нощ.

Обърнах се пак и забързано тръгнах към селото. Почти тичах. Бях в състояние, при което само бягството може да спаси мъжа. Тя не заговори отново и скоро бях във от опасност, забързан в дружелюбния мрак, извън обхвата на гласа ѝ.

Ярката светлина от вратата на „Перата“ беше единственият лъч, който пробиваше тъмнината на Пазарния площад. Когато се приближих, някакъв мъж излезе и спря на прага да запали пура. Беше с гръб към мен, като се понаведе да запази огънчето от вятъра, но нещо във вида му ми се стори познато.

Едва го зърнах, когато се изправи и излезе от светлото петно към площада, но беше достатъчно.

Беше крайно неприятният ми познат господин Бък Макгинис.

Четиринайсета глава

1

По стар обичай зад бара се мъдреше госпожица Бенджафилд, величествена както винаги, и даваше отдиш на масивния си ум с евтино

романче.

– Госпожице Бенджафилд, кой беше мъжът, който си тръгна? – питах аз.

Отбеляза страницата с пищен палец и вдигна поглед.

– Мъжът? А, онзи! Той е... но вие бяхте тук, господин Бърнс, онази вечер през януари, когато...

– Американецът?

– Точно той. Не знам какво търси тук. Преди доста време изчезна и не бях го виждала. Нито пък исках да го виждам. Тази вечер пак се появи като черен гологан. Ще ми се да знам какво е наумил. Не е стока, ако питате мен.

Предразсъдъците на госпожица Бенджафийлд трудно се стопяваха. Гордееше се, както често сама огласяваше, че държи на мнението си.

– Тук ли е отседнал?

– Не и в „Перата“. Ние подбираме гостите си.

Благодарих ѝ за комплимента, поръчах си бира, за да подпомогна заведението, запалих лулата и седнах да обмисля това ново развитие.

Лешоядите-отмъстителите се събираха. Сам отвътре, Бък отвън, също като в доброто старо време, само че този път и аз бях от погрешната страна на училищната врата.

Не беше трудно да си обясня повторната поява на Бък. Естествено, беше пуснал разузнаването си да получи ранна информация за движението на господин Форд. Би било съвсем лесно да открие, че милионерът е привикан на север и че Съкровището още обитава Санстед Хаус. И ей го на, готвещ се за грандиозна атака.

Бях избързал, като свалих името на Бък от списъка на действащите войни. Счупените крака заздравяват. Не би следвало да го забравям.

Осъзнах, че присъствието му на сцената ще внесе огромни промени в планираната кампания. В този миг покупката на браунинга загуби абсурдността си и в светлината на събитията придоби блясъка на умен стратегически ход. Със Сам като единствено зло бях готов да изчаквам, да наблюдавам действията отдалеч, готов да се притека на помощ, ако се наложи. Но за да спра Бък, се налагаха по-силови методи.

Решението бе взето. С Бък, този разпален привърженик на фронталната атака на бойното поле, трябваше веднага да ида в Санстед Хаус и да заста на пост.

Дали възнамеряваше да нападне още тази нощ? Този въпрос занимаваше ума ми. От гледна точка на негов опонент, можех да кажа за господин Макгинис, че не е рафиниран. Можех с висок процент

вероятност да предвидя, че ще предприеме нещо директно. Рано или късно щеше да извърши едно от бурните си фронтални нападения над крепостта. Единственият открит въпрос беше – щеше ли да го направи тази нощ? Щеше ли професионалната съвест да го накара да пропусне съня си за красотата?

Не ми допадаше идеята да прекарам нощта, патрулирайки из имението, но беше изключително важно къщата да се охранява. После ми хрумна, че най-подходящ за бдението е Сам. Ако появата на господин Макгинис от една страна усложняваше положението, то от друга го опростяваше, защото правеше излишна нуждата от тайнственост, която беше в основата на досегашния ми план. Пристигането на Бък ми даваше възможност да изляза и се бия на открито, вместо да бродя около Санстед Хаус като местното привидение. Утре щях да елиминирам Сам. Тази вечер щях да го използвам. Цялата работа се сведе до тристранен турнир, в който Сам и Бък щяха да излязат първи на тепиха.

Обадих се пак по телефона. Чаках дълго, преди някой да вдигне слушалката. Чух гласа на господин Фишър. Очевидно Одри не беше се прибрала веднага в къщата, след като се разделихме.

– Ало! – рече Сам.

– Добър вече, господин Фишър.

– Брей! Ти ли си младо приятелче? От Лондон ли се обаждаш?

– Не. В „Перата“ съм.

Засмя се сочно.

– Не можеш да се откъснеш, а? Стяга те шапката? Слушай, какъв е смисълът? Защо не зарежеш тая работа, синко? Само си губиш времето.

– Леко ли спите, господин Фишър?

– Не те разбирам.

– По-добре тази нощ не заспивайте дълбоко. Бък Макгинис се завърна.

На отсрещния край на жицата настъпи мълчание. После го чух тихичко да ругае. Значимостта на информацията не беше убягнала на господин Фишър.

– Вярно ли е това?

– Да.

– И не ме заблуждаваш?

– Естествено, че не.

– Сигурен ли си, че беше Бък?

– Нима човек би забравил това лице?

Отново изруга.

– Струвате ми се разтревожен – отбелязах аз.

– Къде го видя? – запита Сам.

– Излизаше от „Перата“ с крайно свиреп и целеустремен вид. Буйната кръв на Макгинисови е кипнала. Ще успее или ще умре. Опасявам се, че това означава нощно дежурство за вас, господин Фишър.

– Мислех, че си го извадил от бизнеса!

В гласа му имаше свадлива нотка.

– Само временно. Направих каквото можах, но като го видях преди малко, дори не накуцваше.

Той замълча. Сетих се, че обмисля това ново развитие.

– Благодаря, че ми подшушна, синко. Все пак е нещо, което си струва да знам. Защо го направи?

– Защото те обичам, Самюел. Лека нощ.

Станах късно и закусих, без да бързам. Покоят на английската провинция ме обгръщаше, когато отместих назад стола и запалих първата лула за деня. Времето насърчаваше човек за велики дела – преждевременното лятно слънце грееше, сякаш да ни помогне да се справим с ледения вятър на ранната пролет. Лъчите му струяха през отворения прозорец. Долу в двора домашни пернати издаваха успокояващи звуци. Мисълта за насилие изглеждаше крайно неуместна в такава утро.

Излязох да се поразходя по площада. Не бързах да приключа този междинен период на покой и да се впусна в това, което здравият разум би нарекъл обсада.

След обяда реших, че имам достатъчно време да започна кампанията.

Часовникът на черковната кула удари два, когато тръгнах с куфар в ръка към училището. Лекотата от сутринта все още трепкаше в сърцето ми. Забавляваше ме мисълта как щях да изненадам господин Фишър. Онова намигване още ми държеше влага.

Докато вървах през гората, забелязах в далечината Одри да се разохожда със Съкровището. Заобиколих ги и влязох в къщата.

Вътре цареше същата атмосфера на омагьосана тишина, която висеше и над имението. Безмълвието беше още по-натрапчиво. Бях свикнал с безкрайния шум и жужене откъм стаите на момчетата и докато прекосявах смълчания вестибюл, изпитах почти гузно усещане за нахлуване. Почувствах се като крадец.

Реших, че целта на посещението ми – Сам, – ако изобщо се намираше в къщата, трябва да бе в икономската стая – уютно апартаментче в коридора, водещ към кухнята. Реших да проверя най-напред там и като

дръпнах полупритворената врата, бях възнаграден с гледката на чифт крака в черни панталони, проснати пред мен от дълбините на огромно кресло. Отвъд тях едрият торс се извисяваше като малко хълмче, което ритмично се повдигаше и спадаше. Лицето му бе покрито с копринена кърпичка, изпод която долитаха на равни интервали тихи и спокойни похърквалия. Картината беше мирна—добрият човек си отдъхва, а за мен криеше допълнителна привлекателност с това, че Сам вършеше през деня онова, което му бях попречил да стори през нощта. За мен бе известна утеха, че снощи, докато се опитвах да успокоя тревожния си ум и да поспя, господин Фишър също не беше мигнал.

Колкото и приятна гледка да беше Сам в състояние на натюрморт, неотложността на работата ме принуди да го приведа в режим на действие. Сръгах го леко в центъра на издигнатата територия над черните панталони. Изгрухтя недоволено и седна Кърпичката падна от лицето му и той замига срещу мен — най-напред с обърканата замаяност на новосъбуден, а после с израз като на „Пробуждащата се душа“, който се разля по лицето му, докато се стопи в приятелска усмивка.

– Здравей, младежо!

– Добър ден. Изглеждате уморен.

Прозя се с уста като пещера.

– Божке! Каква нощ беше!

– Бък отби ли се?

– Не, но всеки път, като чувах скръцването на дъска, решавах, че е той, и не посмях и за миг да затворя очи. Случвало ли ти се е цяла нощ да стоиш буден и да чакаш да дойдат таласъмните, които ще те отвлекат, щом затвориш очи? Е, повярвай ми, не е като на пикник.

Лицето му се разцепи в нова гигантска прозявка. Вложи в нея цялото си сърце, сякаш нямаше друга цел в живота. Виждал съм подобно нещо само при алигаторите.

Изчаках сеизмичният трус да отmine. После се захванах за работа.

– Съжалявам, че сте прекарали неспокойна нощ, господин Фишър. Трябва да си наваксате днес следобед. Ще видите, че леглата са много удобни.

– Какво, какво?

– В „Перата“. На ваше място бих отишъл там. Цените са много разумни, а и храната е добра. В „Перата“ ще ви хареса.

– Не те разбирам, синко.

– Опитвах се деликатно да ви внуша, че се изнасяте от къщата. Сега. Веднага. Хвърлете последен поглед към родния дом, Сам, и

поемайте пътя към широкия свят.

Гледаше ме въпросително.

– Май говориш, младежо, от устата ти се изливат думи, но смисълът им, ако има такъв, ми се изплъзва.

– Смисълът е, че се каня да ви изхвърля. Връщам се тук, а под този покрив няма място за двама ни. Тъй че ако не искате да си тръгнете мирно и тихо, ще ви грабна за яката и ще ви изритам. Сега ясен ли съм?

Позволи си един сочен смях.

– Бива си те, младежо. Е, не ми е приятно да изглеждам недружелюбен. Харесвам те, синко. Забавляваш ме, но има моменти, когато човек предпочита да е сам. Имам да наваксам часове сън. Чупката, детенце, и спри да тормозиш чичо си. Кръгом и да те няма. Довиждане.

Креслото изскърца, когато намести тежкото си тяло. Взе кърпичката.

– Господин Фишър – заявих аз, – нямам желание да засиля побелялата ви глава надолу по алеята, затова ще ви обясня още нещо. Физически съм по-силен от вас. Наистина ще ви изхвърля. Как можете да ме спрете? Господин Абни го няма. Не можете да му се оплачете. Полицията е на отсрещния край на телефонната жица, но не можете да се оплачете и на нея. Тъй че какво можете да направите, освен да си тръгнете? Сега разбрахте ли ме?

Заобмисля положението в дълбоко мълчание. Не позволи никакво чувство да се отрази на лицето му, но знаех, че значимостта на думите ми е намерила място. Почти следвах мислите му, докато проверяваше позицията ми точка по точка и откриваше, че е непробиваема.

Когато заговори, бе приел поражението жизнерадостно.

– Ти наистина си моят лош късмет, младежо. Открай време го повтарям. Твърдо ли си решил да се махна? Нито дума повече. Тръгвам. В края на краищата в странноприемницата е тихо, а какво повече може да иска човек на моята възраст?

Отидох в градината да поговоря с Одри.

Разхождаше се напред-назад по игрището за тенис. Съкровището, проснало се на един шезлонг, очевидно спеше.

Тя ме видя, като излязох иззад дърветата, и спря. Изпитах мъчителното изживяване да вървя в открито пространство под враждебен поглед. Поздравих я кратко.

– Добър ден. Разговарях със Сам Фишър. Ако изчакаш, ще го видиш да минава надолу по алеята. Напуска къщата. А аз се връщам.

– Връщаш ли се?

Каза го недоверчиво, или по-скоро като че ли думите ми не носеха никакъв смисъл. По същия начин бе говорил и Сам. Умът ѝ, също като неговия, се нуждаеше от време, за да се нагоди към неочакваното.

Като осмисли думите ми, трепна.

– Връщаш се? – Очите ѝ се разшириха. Червенината на бузите ѝ се задълбочи. – Но аз ти казах...

– Знам какво ми каза. Каза, че не ми вярваш. Това е без значение. Връщам се, независимо вярваш ли ми, или не. Къщата е във военно положение и аз поемам командването. Положението се промени след снощния ни разговор. Снощи бях готов да те оставя да действаш както намериш за добре. Възнамерявах да държа нещата под око от странноприемницата. Но сега всичко е различно. Вече не става въпрос само за Сам Фишър. Ти би се справила със Сам. Говорим за Бък Макгинис – човекът, който онази нощ дойде с колата. Видях го в селото, след като се разделихме. Той е опасен.

Погледна покрай мен, някъде по посока на алеята. Проследих погледа ѝ. Надолу по нея се придвижваше пълна фигура с куфар в ръка.

Усмихнах се. Очите ѝ срещнаха моите и видях стаения в тях гняв да изплува на повърхността. Брадичката ѝ се вирна в старото предизвикателно положение. Съжалих, че се усмихнах. Беше единствената ми грешка – неприкрито самодоволство.

– Не ти вярвам! – извика тя. – Не ти вярвам!

Странно е как мотивът на човек да предприеме нещо се променя или изчезва напълно в хода на събитията. Веднъж започнал нещо, човек го продължава автоматично, независимо от първоначалните си мотиви. Бях започнал този втори етап от работата с Малкото съкровище, след като зарязах каузата на Синтия в полза на каузата на Одри, с ясната идея защо го правя. Бях решил да се противопоставя на различните сили, които се стремяха да отделят Огдън от Одри поради една простичка причина – обичах Одри и исках да ѝ помогна. Този мотив, ако все още съществуваше, беше единствено под формата на абстрактно кавалерство. Личните ми чувства към нея сякаш бяха претърпели пълна промяна от момента, когато се разделихме на пътя миналата вечер. Открих, че мога да отговоря на враждебността с враждебност. Гледах я критично и си казах, че магията ѝ най-сетне се е разсеяла и че ако тя ме ненавиждаше, аз бях най-малкото равнодушен към нея.

И все пак, напук на променените си чувства, решимостта ми да ѝ помогна не се разклати. Опазването на Огдън не беше моя работа, но бях го прегърнал като върховно задължение.

– Не те моля да ми вярваш – срязах я аз. – Този въпрос е решен. Няма защо да се връщаме към него. Мисли каквото щеш. Аз съм взел своето решение.

– Ако се каниш да останеш, предполагам, че не мога да те спра.

– Именно.

Сам се мярна отново в отвор между дърветата – вървеше бавно и замислено, сякаш отстъпваше от своята Москва. Очите ми го проследиха, докато напълно изчезна.

– Ако желаеш – продължих аз с горчивина, – можеш да смяташ, че го правя от професионално съперничество. Щом съм влюбен в госпожа Форд и съм тук да открадна Огдън заради нея, естествено е да направя всичко, за да предотвратя попадането му в лапите на Бък Макгинис. Няма защо да гледаш на мен като на съюзник само защото работим заедно.

– Ние не работим заедно.

– Но скоро ще заработим. Бък няма да чака още една нощ, без да предприеме нещо.

– Не вярвам, че си го видял.

– Както обичаш – рекох аз и се отдалечих. Какво значение имаше вярва ли, или не вярва?

Денят се точеше едва-едва. Привечер времето внезапно се промени, какъвто е обичаят на пролетта в Англия. Проливен дъжд ме подгони към кабинета.

Беше още десет часът, когато телефонът звънна. Обаждаше се господин Фишър.

– Здравсти. Ти ли си, синко?

– Аз съм. Желаете ли нещо?

– Искам да си поговоря с теб. Делово. Мога ли да намина?

– Щом държите.

– Тръгвам веднага.

Петнайсет минути по-късно чух в далечината звук от автомобилен двигател, фаровете святкаха между дърветата и скоро колата взе завоя на алеята и спря пред входа. Солидна фигура слезе и натисна звънеца. Наблюдавах всичко това от прозорец на първия етаж над стъпалата пред входа и извиках през него.

– Вие ли сте, господин Фишър?

Отстъпи от вратата.

– Къде си?

– Колата ваша ли е?

– На един мой приятел е.

– Не знаех, че ще дойдете с компания.

– Само трима сме – аз, шофьорът и приятелят ми Макгинис.

Възможността, или по-скоро вероятността, Сам да потърси Бък и да се съюзят срещу мен, ми беше хрумнала и бях подготвен за нея. Стиснах автоматичния пистолет в ръката си.

– Господин Фишър.

– Тук съм.

– Помолете приятеля си господин Макгинис да бъде така добър да пристъпи в светлината на лампата и да хвърли оръжието си.

Последва неясен разговор. Чух гласа на Бък да кънти като влак, минаващ под мост. Изискването ми сякаш не му допадна. Последва период на утешителни слова от страна на господин Фишър. Не успях да различа думите, но схванах, че му посочва, че този и само този път посещението им е с цел преговори, а не за нападение, и поради това на пистолетите може да се гледа като на несъществени. Каквито и да бяха аргументите му, успяха, защото най-накрая, превил гръб и ломотещ недоволен, Бък пристъпи в светлото петно.

– Добър вечер, господин Макгинис – казах аз. – Радвам се да видя, че кракът ви се е оправил. Няма да ви бавя. Просто бръкнете в джобовете си, хвърлете малко от оръжията си и ще можете да се приютите от дъжда. За да предотвратя всякакво неразбирателство, трябва да заявя, че и аз съм въоръжен. В момента се целя във вас.

– Нямам оръжие.

– Хайде, хайде, не е време за лекомислени приказки. Извадете ги.

След моментно колебание малък черен пистолет тупна на земята.

– Други няма ли?

– За полк ли ме вземаш?

– Не знам какъв сте. Е, ще се доверя на думата ви. Влезте един по един с вдигнати ръце.

Слязох и отворих вратата, стиснал пистолета като защита от неочакваното.

2

Сам влезе пръв. Вдигнатите ръце му придаваха леко духовен вид (епископ благославя богомолци), а благата усмивка на лицето засилваше илюзията. У следващия го господин Макгинис липсваше и намек за подобно внушение. Мърмореше си кисело под носа, докато ме гледаше

свирепо.

Поканих ги в класната стая и запалих лампите. Въздухът бе наситен с много миризми. Запустялостта сякаш вади на повърхността мастилено-тебеширения прашно-дъсчен букет на класните стаи, точно както нощта засилва уханието на цветята. По време на учебния срок тук никога не беше мирисало толкова силно на класна стая. Използвах свободната си ръка да запаля цигара.

Сам взе думата.

– Млади човече – започна той, – бих желал да ти напомня, че ние сме, тъй да се каже, под бяло знаме. Да ни вадиш пистолет и да ни караш да държим ръцете си по този начин е невъзпитано. Имам усещането, че говоря и от името на приятеля ми господин Макгинис.

Хвърли поглед към приятеля си господин Макгинис, който изрази подкрепата си, като се изхрачи в камината. И при предишния ни разговор бях забелязал този негов специфичен талант да разголъва душата си. Преценен по обичайните стандарти, той беше мълчалив и сдържан по природа, но можеше да се квалифицира като многословен оратор в храченето.

– Господин Макгинис е съгласен с мен – весело констатира Сам. – Да ги свалим ли? Имаме ли разрешението ти да заемам втора позиция в тази шведска гимнастика? Дошли сме да проведем дружески разговор между джентълмени и бихме могли да разговаряме не по-зле, говоря за себе си, в по-ненапрегнато положение. Малко почивка, господин Бърнс! Малко отпускане на ръцете? Благодаря.

Не изчака разрешението ми, нито беше необходимо. Сам и мелодраматичната атмосфера бяха като масло и вода. Невъзможно беше да ги смесиш. Оставих пистолета на масата и седнах. Бък, след изпълнен с копнеж поглед към оръжието, направи същото. Сам вече беше седнал и очевидно се чувстваше тъй уютно и у дома си, че едва не се упрекнах, задето още не съм предложил кейк и шери на приятната компания.

– Е – казах аз, – какво мога да направя за вас?

– Ще ти обясня – отвърна Сам. – Както несъмнено вече си схванал, двамата с господин Макгинис установихме съдружие. Комбина за Малкото съкровище.

– Това го разбрах. По-нататък?

– Почтеното партньорство е душата на бизнеса. Господин Макгинис и аз бяхме съперници в миналото, но и двамата осъзнахме, че е настъпил моментът за любезната усмивка и сърдечното ръкостискане, с една дума – за съюз. Ние сме силен екип, синко. Специалността на

партньора ми е действието. Аз доставям стратегията. Е, не виждаш ли срещу какво си изправен? Защо трябва да действаш като глупак?

– Смятате, че няма начин да не спечелите?

– Абсолютно.

– Тогава защо си правите труда да идвате и да разговаряте с мен?

Изглежда, бях облякъл в думи мисълта, която ядеше и господин Макгинис. Той избухна в словоизлияние.

– Ааа, ето! Тъй де! К'ва е ползата? Не ти ли казах? Що си губим времето? Чий го крепим тук? Да се зафащаме за работа.

Сам махна с ръка към него като лектор, изтъкващ важен момент.

– Виждаш ли! Човекът на действието! Той си пада по неприятностите. Направо си ги търси. Яде ги живи. Аз пък предпочитам мира. Защо да вдигаме шумотевизици, като можем тихо и спокойно да получим каквото ни трябва? Това е моят девиз. Затова сме тук. Предложението е старото. Дошли сме да те купим. Да, знам, че преди отхвърли предложението, но нещата се промениха. Твоите акции спаднаха, фактически, вместо да те допуснем на равноправна основа, ти предлагаме комисиона. За момента може да изглежда, че си на силни позиции. Ти си в къщата и момчето е при теб. Но това е празна работа. Можем да го вземем за пет минути, ако решим да рискуваме да вдигнем шум. Но на мен ми се струва, че няма нужда от шум. Ако започнат неприятности, ще победим съвсем лесно, но от друга страна, ти си въоръжен и някой може да пострада, тъй че защо да не го уредим тихо и мирно? Какво ще кажеш, синко?

Господин Макгинис започна да ръмжи, готвещ се да продължи да изразява мнението си за положението, но Сам го усмири с махване на ръка и обърна въпросителните си кафяви очи към мен.

– Предложението ни е петнайсет порцента – рече той.

– А само като си помисля, че беше по равно!

– Бизнесът си е бизнес!

– Бизнес ли? Това е пладнешки грабеж!

– Това е таванът ни. И не беше никак лесно да склоня нашия Бък да приеме. Разрита се като муле.

Бък пошавна с крака и ме изгледа кръвнишки. Предполагам, че е трудно да мислиш с добро за човек, който ти е потрошил крака. Беше очевидно, че при господин Макгинис миналото не се погребваше.

Изправих се.

– Е, съжалявам, че си направихте труда да идвате напразно дотук. Разрешете ми да ви изпратя. Един по един, моля.

Сам изглеждаше наскърбен.

– Значи не си съгласен?

– Не съм.

– Един момент, да изясним нещата. Разбираш ли срещу какво се изправяш? Не мисли, че ще трябва да се справяш само с Бък и с мен. Всички момчета са тук и чакат зад ъгъла, същата банда, която беше тук онази нощ. Бъди разумен, синко. Нямах и капчица възможност за успех. Не бих искал да пострадаш. А човек никога не знае какво може да се случи. Момчетата са ти много сърдити за стореното през онази нощ. Не бих действал като твърдоглавец, честно ти го казвам, синко.

В гласа му звънтеше любезна нотка, която направо ме трогна. Между него и мен се бе породило някакво особено приятелство. Искаше да постигне целта си, но знаех, че истински ще съжалява, ако пострадам. Беше ми и ясно, че ме смята за притиснат в ъгъла и че шансовете ми срещу Комбината са незначителни. Сигурно, при толкова очевидно твърда победа беше имал големи затруднения да накара съратниците си да му разрешат да издигне това предложение.

Но беше пропуснал едно нещо – телефона. Допускането на тази грешка ме изненада. Ако беше Бък, щях да я проумея. Мозъкът на Бък притежаваше природна склонност към подобни гафове. Но от Сам очаквах нещо по-добро, особено при положение, че телефонът напоследък беше съвсем очевиден. Беше го използвал само преди половин час.

Бях се вкопчил в мисълта за телефона. Тя ми вдъхваше тихото задоволство на комарджия, който държи непредвиден туз. Положението беше в мои ръце. Знаех, че полицията е дълбоко смутена от предишния набег на господин Макгинис. Тя нямаше да остане бездейна. Едва ли отново щеше да изпрати на помощ инспектор Боунс и полицаи Джонсън. На помощ щеше да ни се притече огромна тълпа доброволци.

С тези мисли в главата отвърнах на Сам любезно, но твърдо.

– Съжалявам, че съм неотзивчив, но все пак...

Посочих вратата.

Чувства, които могат да се изразят единствено с думи, а не по обичайния начин, преизпълниха господин Макгинис.

Скочи към мен със свирепа усмивка, но отскочи назад, като зърна верния ми автомат.

– Ей ти! Я ме чуй! Ще те...

Миролюбият Сам го хвана за лакътя.

– Няма нищо, Бък. Тръгвай бързо.

Бък се поколеба, но се остави да го отведат. Излязохме от класната

стая по реда на влизането си.

Възкликание откъм стълбите ме накара да вдигна очи. Над перилата надничаше Одри. Лицето ѝ беше в сянка, но по гласа ѝ разбрах, че малката ни процесия я беше стреснала. Не се учудих. Бък определено беше стряскаща гледка, а навикът му да ръмжи под мустак, докато вървяхме, силно смушаваше непривикналите.

– Добър вечер, госпожо Шеридан – вежливо се обади Сам.

Одри не проговори. Изглеждаше запленена от Бък.

Отворих входната врата и те излязоха. Колата още пърпореше на алеята. Пистолетът на Бък беше изчезнал. Предположих, че шофьорът го е прибрал – допускане, което се оказа правилно след няколко секунди, когато колата потегли – чу се силен пукот и от дясната страна на врата се заби куршум. Изстрелът беше напосоки и не му отговорих. Ефектът му беше да ме изпрати назад във вестибюла почти със задно салто. Макар да бях подготвен за насилие и стрелба, някак си не бях го очаквал точно в този момент и бях неприятно изненадан от шока, който ми причини. Тряснах вратата и я залостих. Бях извънредно ядосан, чак пръстите ми трепереха.

Одри бе слязла по стълбите и стоеше до мен.

– Стрелях по мен – заявих аз.

На светлината на лампата във вестибюла забелязах, че е много бледа.

– Размина ми се на километър. – Нервите ми не бяха се успокоили и говорех рязко. – Не се бой.

– Аз... не се боя – неубедително изрече тя.

– Аз пък се уплаших – убедено заявих аз. Беше съвсем неочаквано.

С подобни неща човек трябва да свиква постепенно. Следващия път ще бъда готов.

Тръгнах към стълбите.

– Къде отиваш?

– Ще се обадя в полицейския участък.

– Питър.

– Да?

– Онова... онова мъжът, за когото говореше, ли беше?

– Да, това беше Бък Макгинис. Двамата със Сам са се съюзили.

Тя се подвоуми.

– Извинявай – каза.

Вече се бях изкачил до средата на стълбището. Спрях и погледнах над парапета.

– Извиняваш ли се?

– Днес следобед не ти повярвах.

– О, няма нищо – отвърнах аз. Опитах се гласът ми да звучи равнодушно, защото бях нащрек спрямо моментно възникналите близости. Бях успял да настроя ума си да се отнася към нея с безопасна враждебност и съзрях стария хаос, който щеше да възникне отново, ако я зарежех.

Отидох до телефона и вдигнах слушалката.

В методите на провинциалните телефонистки има известна доза леност и фактът, че не чух веднага глас, който да ме попита с кой номер искам да ме свърже, в началото не ме впечатли. Подозренията за истината започнаха да ме налягат май след като за трети път изкрещях в слушалката и никой не ми отговори. Бях се дразнил и преди от закъснения, но подобно чудо не бях виждал.

Трябва да бях стоял там в продължение на цели две минути, крещейки на интервали в слушалката, преди да осъзная истината. Изгървах слушалката и немощно се облегнах на стената. За миг останах замаян, като че ли бях получил зашеметяващ удар. Не можех дори да разсъждавам. Възстановявах се стъпка по стъпка, докато достигнах състояние да чуя, че Одри ми говори нещо.

– Какво има? Не се ли обаждат?

Любопитно е как мозъкът отговаря на нуждата да се мобилизира заради друг човек. Ако трябваше да мисля само за себе си, сигурно щеше да изтече доста време, преди да настроя мислите си за борба с това бедствие. Но необходимостта тихо да доведе истината до знанието на Одри и да ѝ помогна да я понесе, ме стабилизира веднага. Открих, че размишлявам напълно хладнокръвно как най-внимателно да ѝ съобща случилото се.

– Опасявам се – започнах аз, – че трябва да ти кажа нещо, което може...

Прекъсна ме бързо.

– Какво има? Не се ли обаждат?

Поклатих глава. Вгледахме се мълчаливо един в друг. Умът ѝ стигна до истината по-бързо, отколкото беше сторил това моят.

– Прерязали са кабела!

Взех отново слушалката и опитах пак. Никакъв отговор.

– Страхувам се, че да – отвърнах аз.

Петнайсета глава

– Ами сега? – запита Одри.

Гледаше ме с надежда, сякаш бях извор на идеи. Гласът ѝ беше равен, без следа от страх. Жените имат дарбата да са смели във времена, когато с пълно право биха проявили уплаха. Това е част от непредвидимостта им.

Този случай положително плачеше за уплаха. Дневната светлина щеше да ни донесе облекчение, защото не допусках, че дори Бък Макгинис би опитал да приложи обсада, която би била смутена от пристигането на каручките на търговците, но докато траеше тъмнината, бяхме напълно отрязани от света. С прекъсването на телефонния кабел бе изтръгната единствената ни връзка с цивилизацията. Дори нощта да беше по-малко бурна, нямаше начин шумът от бойните действия да достигне до ушите на някой, който би ни се притекъл на помощ. Беше точно както каза Сам – енергията на Бък, обединена с неговата стратегия, правеха комбинацията непобедима.

В най-общия смисъл на думата, пред обсадения гарнизон има два начина на действие. Да остане където е или да търси излаз. Замислих се върху втория вариант.

Възможно беше Сам и съюзниците му да бяха отишли с колата да търсят подкрепления и да бяха оставили хоризонта временно чист. В такъв случай, ако избягаме веднага от къщата, можехме да успеем да се промъкнем незабелязано през земите на имението и да стигнем до село, където щяхме да сме в безопасност. В подкрепа на тази теория беше фактът, че при последното посещение на колата в нея бяха само шофьорът и двамата емисари, а Сам спомена, че останалата част от бандата има готовност за нападение, в случай че не постигнем договореност. Това можеше да означава, че са в очаквателна позиция в щаба на Бък, където и да беше той – вероятно в някое от бунгалата край пътя, и в паузата преди атаката бихме могли успешно да се измъкнем.

– Огдън в леглото ли е? – запитах аз.

– Да.

– Ще идеш ли да му кажеш да стане и се облече колкото може по-бързо?

Загледах се напрегнато през прозореца, но не можех да видя нищо. Дъждът продължаваше да се лее. Ако алеята гъмжеше от мъже, нямаше да ги забележа.

Най-сетне Одри се върна, следвана от Огдън. Малкото съкровище се прозяваше с недоволните прозевки на човек, вдигнат от съня му за красотата.

– На какво прилича това? – завъзмущава се той.

– Слушай – казах му, – Бък Макгинис и Сам Фишър Мазника са по петите ти. В момента са отвън. Не се плаши.

Той подсмръкна презрително.

– Че кой се страхува? Ясно ми е, че точно на мен няма да сторят нищо лошо. Откъде знаеш, че са те?

– Допреди малко бяха тук. Мъжът, който се наричаше Уайт, икономът, всъщност е Сам Фишър. През цялото време е чакал удобен случай да те отмъкне по време на срока.

– Уайт! Сам Фишър! – Захили се възторжено. – Ей, ама той е страхотен!

– Отидоха да доведат останалата част от бандата.

– Защо не се обадиш на ченгетата?

– Срязали са кабела.

Единствената му реакция беше възторг от Сам Мазника. Захили се широко, чудовището му с чудовище.

– За чудо и приказ е! – заяви той. – Май наистина действа мазно. Направо е върхът! Този път ще ме вземе. Бас държа, че ще спечели.

Поведението му ме раздразни, фактът, че той, причината за всички неприятности, толкова очевидно гледа на всичко като на спортно състезание, организирано за негово лично удоволствие, беше труден за преглъщане. А мисълта, че каквото и да се случеше с мен, той щеше да е във от опасност, изобщо не ме утешаваше. Ако чувствах, че някак си ни застрашаваше обща опасност, можеше да погледна на шишкавото момче с благосклонно око. Но тогава едва не го сритах.

– Най-добре да не губим време – предложи Одри, – ако наистина ще тръгваме.

– Как така? – стресна се Съкровището. – Къде ще ходим?

– Ще се измъкнем през задния вход и ще се опитаме да стигнем незабелязано до селото.

Коментарът на Съкровището по темата беше кратък и еднозначен. Не ме прегърна от благодарност за стратегическия ми гений.

– Ама че глупост! – простичко каза той. – В този дъжд? И дума да не става!

Това ново усложнение ми дойде малко множко. Като планирах маневрите си, бях приел сътрудничеството му за даденост. Гледах на него

като на багаж – пречката пред отстъпващата армия. А той се оказва бунтовник!

Хванах го за врата и го разтърсих. Донесе облекчение за напрегнатите ми нерви и се оказа мъдър ход. Аргументът беше от вида, който Съкровището разбираше.

– Добре де – предаде се той. – Щом казваш... Да тръгваме. Но все пак ми се вижда пълна тъпотия!

Дори нищо да не беше попречило на успеха на изтеглянето ни, потискащото становище на Съкровището щеше да го направи. Все ми се струва, че за да успееш, е нужно да храниш поне малко надежда, придружена от нужната доза ентузиазъм и оптимизъм. Огдън хвърли мрачна прокоба над действията ни от самото начало. Беше кисел и сънлив и през цялото време попържаше експедицията. Докато се придвижвахме към задната врата, от него се лееше допълнителен обилен дъжд от обидни коментари. Накарах го да млъкне, преди предпазливо да отключи вратата, но беше изрекъл достатъчно, за да смачка духа ми. Не знам какъв би бил ефектът върху тактиката на Наполеон, ако армията му, примерно преди Аустерлиц, беше определила маневрите му като „тъпотия“, а самия него би категоризирала като „скапаняк“, но се съмнявам, че би го стимулирало.

Задната врата на Санстед Хаус водеше към тясно дворче, покрито с калдъръм и затворено от три страни със стени. От лявата страна беше бараката за въглища – четвъртата, подобна на плевник постройка, а от дясната ѝ страна имаше стена, която, изглежда, беше построена в изблик на чиста лудост от страна на архитекта. Просто си стоеше там. Не служеше за нищо, освен може би за котешки клуб.

Но тази нощ бях благодарен за съществуването ѝ. Тя образуваше крайно важно прикритие. Като се придържахме в сянката ѝ, беше възможно да завием зад ъгъла на бараката, да влезем в конюшната и заобикаляйки футболното игрище, напълно да избегнем алеята. Според мен именно на алеята трябваше да се гледа като на опасна зона.

Хленченията на Съкровището, които за кратко бях успял да запуща, изригнаха с нова сила, когато отворихме вратата и дъждът ни плисна в лицата. Нощта положително не беше дар божи за разходки. Вятърът брулеше през отвора в края на дворчето с ярост, дължаща се на затвореното пространство. Нещо в положението ни напомняше за Пещерата на ветровете под Ниагарския водопад, в която течението се засилва от потока вода, изсипваща се над главите ни. Съкровището реши, че не му е уютно и пискливо ни го съобщи.

Изблъсках го навън в бурята, все още протестиращ, и започнахме да се прокрадваме през дворчето. По средата на пътя до първата важна точка от пътешествието ни – ъгъла на бараката – спрях експедицията. Вятърът за малко престана и използвах паузата да се послушам. Някъде отвъд стената, очевидно близо до къщата, звучеше сподавеният шум на автомобил. Обсаждащите се бяха върнали.

Нямаше време за губене. Очевидно възможността за бягство не беше хрумнала на Сам, иначе едва ли щеше да остави задния вход без охрана, но генерал с неговата съобразителност положително скоро щеше да открие грешката и свободата ни на действие беше въпрос на секунди. Налагаше се да стигнем час по-скоро до конюшните. Веднъж там, щяхме да сме преминали през вражеските редици.

Теглих един шут на Съкровището, което проявяваше склонност към размотаване и коментари за времето, продължих напред и стигнахме до ъгъла на бараката без проблеми.

Бяхме се добрали до най-опасната част от пътешествието. Архитектът, след като беше свързал стената с бараката за въглища, явно се беше уморил от нея и я беше зарязал, защото тя рязко свършваше и пред нас се простираха десетина метра открито пространство, което трябваше да прекосим без никакво прикритие от евентуални наблюдатели на алеята. Откритото пространство беше покрито с чакъл. Дори тъмнината да ни позволише да минем незабелязани, съществуваше риск да ни чуят.

Беше момент за светкавично вдъхновение и аз чаках то да ме осени, когато се случи нещо, което ликвидира проблема. От вътрешността на бараката вляво се дочу звук на тропачи крака върху насипани въглища и през четвъртития отвор на стената, предназначен за мирната цел да се поемат чували, се изкатериха двама мъже. Изпука пистолет. Откъм алеята му отговори друг. Бяхме попаднали в засада.

Бях подценил Сам. Не беше пропуснал възможността за бягство.

Случайностите в живота наклонят везните в моменти за криза. Отворът, през който бяха изскочили двамата мъже, беше едва на два-три метра от мястото, където стояхме. Ако бяха скочили ловко и бяха запазили равновесие, щяха да се нахвърлят върху нас, преди да помръднем. Но Съдбата бе решила, увлечени от прекалена бързина да свършат работата, първият да закачи крака си за рамката и да се просне на четири крака, а вторият, неспособен в такъв късен момент да промени траекторията на скока си, да се стовари връз него и съдейки по сподавения вой, да го ритне в лицето.

В момента на падението им успях да измисля план и да го приведа

в действие.

– В конюшната!

Изкрещях думите на Одри, докато грабвах Съкровището и си плюех на петите. Тя разбра. Не се поколеба по посока на къщата дори за секунда, което би могло да ни разбие, а веднага ме настигна. Минахме през откритото пространство и се озовахме в двора на конюшната преди първият от мъжете на алеята да изникне от мрака. Едната половина на двойната врата към двора беше отворена, а другата ни послужи за прикритие. Докато тичаха, стреляха – май безразборно, защото беше прекалено тъмно да ни различат ясно, два куршума се забиха във вратата. Трети удари стената над главите ни и рикошира в нощта. Но преди да успеят отново да открият огън, бяхме в конюшната, вратата зад гърба ни беше затворена, бях запратил Съкровището на пода и слагях тежките резета по местата им. По чакъла затропаха крака и спряха отвън. Някакво тежко тяло се блъсна във вратата. Последва мълчание. Първият рунд беше приключил.

Конюшната, каквото е случаят в повечето английски провинциални къщи, в дните на своя разцвет е била славата на Санстед Хаус. В каквото и друго отношение архитектът от онова време да се беше провалил, той в никой случай не беше претупал работата си в конюшната. Беше я изградил солидна и яка, със стени, способни да ограничат предизвикателствата на времето, а вероятно и на хората, защото навремето си семейство Бун са били могъщи собственици на расови коне, а в онези дни богатите хора не са се стискали за дреболии и е било умно мястото, където пребивава фаворитът в надбягванията, да прилича досущ на крепост. Стените бяха дебели, вратата яка, прозорците – с железни решетки. Не бихме могли да намерим по-добро убежище.

При управлението на господин Абни конюшната беше загубила първоначалното си предназначение. Беше разделена на три части, всяка отделена с дебела стена. Едната част беше гимнастически салон, другата дърводелска работилница, а третата, в която се намирахме, си беше останала конюшня, макар че в тези дни на упадък вътре не беше стъпвал кон, а само предоставяше пространство на момчето за всичко да чисти обувките. Яслите, които някога бяха съхранявали зоб, бяха предоставени за съхранение на четки и вакси. По време на срока в празната клетка, където някога бяха къртели копитата на фаворитите, сега се държаха велосипеди.

Разрових се сред четките и бурканите и открих угарка от свещ, която запалих. Поемах риск, но беше крайно необходимо да проучим

терена. Никога досега не бях се интересувал твърде от конюшната и исках да опозная географията ѝ.

Духнах свещта, доволен от видяното. Единствените два прозореца бяха малки, много високо на стената и с отлични решетки. Дори врагът да стреляше през тях, имаше половин дузина места, където щяхме да сме в пълна безопасност. Най-хубавото беше, че ако вратата бъдеше отнесена от някое нападение, имаше втора линия на отбрана в плевника горе. Стълба, опряна на задната стена, водеше към него през отвор с капак. Обстоятелствата положително бяха благосклонни към нас, предоставяйки ни това непревземаемо убежище. Когато привърших огледа, установих, че Съкровището не е спряло да хленчи. Мисля, че изстрелите бяха стимулирали нервните му центрове, защото беше изоставил ленивото мърморене, с което в по-щастливи моменти обичаше да коментира житейските случки, и анализираше положението с истерично стакато.

– От всички идиотски положения, с които съм се сблъсквал, това е върхът. Какво си въобразяват, че правят тия идиоти, като стрелят по нас? Мина на сантиметър от главата ми! Можеха да ме убият. Божичко, вир-вода съм. Ще изстина. Всичко е заради шуравата ти идея да ни доведеш тук. Защо не можахме да си останем в къщата?

– В къщата нямаше да ги удържим и пет минути – обясних аз. – А тук можем да се отбраняваме.

– Че кой иска да се отбранява? Не и аз. Какво значение има дали ще ме вземат? Пет пари не давам. Твърдо съм решил да изляза през тази врата и да ги оставя да ме вържат. Това ще натрие носа на татко. Ще го научи да не ме праща вече в разни тъпи училища. Защо му трябваше? Много добре си бях там. Аз...

Силно думкане по вратата секна красноречието му. Почивката беше изтекла и започваше вторият рунд.

Сега, като духнах свещта, в конюшната беше непрогледен мрак, а в съчетанието на шум и тъмнина има нещо крайно нездравословно за нервите. Ако моите бяха останали непокътнати, щях да пренебрегна думкането. По звука изглеждаше, че го предизвикват с някакъв дървен инструмент – по-късно открих, че е бил дървен чук от работилницата и можехме да разчитаме, че вратата ще издържи и без моя помощ. Но за новак в насилието да остане в състояние на спокойно бездействие е най-трудното изпитание. Бях ядосан и разтревожен от шума и преувеличих значението му. Струваше ми се, че трябва да спре веднага.

Минута преди това бях одраскал пищяла си в празна щайга, захвърлена при дървения материал в конюшната. Напипах я, занесох я тихо

под прозорчето, стъпих на нея и погледнах вън. Открих дръжката и отворих прозорчето. Не се виждаше нищо, но звукът на блъскането стана по-ясен и като проврях ръка между решетките, изпразних пистолета напосоки.

Като практическо действие този ход имаше много недостатъци. Изстрелите не биха могли дори да се доближат до невидимите мишени. Но като демонстрация на сила имаше небивал успех. Дворът изведнъж се изпълни с танцуващи куршуми. Удряха по чакъла, отскачаха, трошаха тухлите на далечната стена и в общи линии се държаха по начин, достоен да накара и най-сърцатия да си глътне езика.

Обсаждащите не губеха време в спорове. Действаха като един. Чух ги да тропаят по чакъла в четирите посоки на света. След няколко секунди тишината победи, нарушавана само от плющенето на дъжда. Вторият рунд беше съвсем кратък, почти недостоен да се нарече рунд, и подобно на първия, беше свършил изцяло в наша полза.

Скочих от щайгата, пръскащ се от гордост. Нямах никакъв опит в подобни неща и все пак се справях като ветеран.

Реших, че имам право да изживявам триумф. Запаших отново свещта и бащински засиях към гарнизона си.

Съкровището седеше на земята, зяпнало идиотски, и за момент страхопочитанието го накара да замлъкне. В далечния ъгъл Одри стоеше бледа, но спокойна. Поведението ѝ беше безупречно. Нямах какво да прави и го правеше с тих самоконтрол, който спечели възторга ми. Поведението ѝ ми се стори напълно подходящо за така създалото се положение. При наличието на свръхкомпетентен храбрец като мен, взел нещата в свои ръце, на нея ѝ оставаше само да не ми се пречка из краката.

– Не улучих никого – обявих аз, – но се разбягаха като зайци. Сигурно са из целия Хампшир.

Засмях се доволно. Можех да си позволя толерантна закачливост спрямо врага.

– Ще се върнат ли?

– Възможно е. А тогава – бръкнах в левия джоб на самото си – най-добре ще е да съм готов. – Бръкнах в десния джоб на самото си. – Готов – повторих тъпо аз. Обля ме ледена вълна. Гласът ми заглъхна. Защото в нито единия от джобовете не открих дори следа от патроните, с които смятах, че съм обилно снабден. В моменти на вълнение човек е склонен към грешки. Аз бях допуснал своите, като при бягството бях оставил всичките си муниции в къщата.

Ще ми се да мисля, че алтруистичното желание да пощадя своите спътници ме накара да премълча откритието си. Но се опасявам, че неохотата ми се дължеше много повече на факта, че треперех при мисълта да оставя Съкровището да открие кретенската ми небрежност. Дори във време на опасност човек запазва слабостите си и сега усетих, че няма да понеса коментарите му. Ако до този момент в думите му се прокрадваше известна свадлива нотка, въображението немееше пред представата за хапливите висини, които щяха да достигнат, ако разкриех истината.

Опитах се да закърня положението с весел оптимизъм.

– Няма да се върнат! – решително изрекох аз и се постарях да си повярвам.

Но Съкровището, както винаги, удари по мазола.

– Ами тогава да се махаме – каза то. – Не ми се прекарва нощта в тоя проклет хладилник. Казвам ти, че се простудявам. Гърдите ми са слаби. Щом си толкова сигурен, че си ги разпердушинил, да тръгваме.

Не бях готов да стигна чак дотам.

– Може да се спотайват наблизко.

– И какво от това? Нямам нищо против да ме отвлекат. Да вървим.

– Мисля, че трябва да почакаме – обади се Одри.

– Разбира се – потвърдих аз. – Ще бъде лудост да тръгнем сега.

– Я стига! – рече Съкровището и от този момент нататък започна да придружава всички мои действия с разкъсваща кашлица.

Всъщност изобщо не вярвах демонстрацията ми да беше сложила край на обсадата. Предчувствах, че ще има известно забавяне преди подновяването на военните действия, но познавах твърде добре нежеланието на Бък Макгинис да зарязва задачите си само защото няколко дадени напосоки изстрела са всели моментна паника в редиците му. Имаше пред себе си цялата нощ и рано или късно щеше да се върне.

Бях го преценил правилно. Дългите минути се влачеха мъчително, без никакъв знак от врага, но изведнъж, заслушан на прозореца, дочух стъпки да пресичат двора и разговор в предпазлив шепот. Битката се подновяваше.

През прозореца нахлу ярка светлина, наводни отвора и падна като широк кръг на тавана. Не беше трудно да разбере какво е станало. Бяха взели колата и се бяха върнали с един от фаровете – хитър ход, в който прозрях пръста на Сам. След като обезвредиха по този начин опасното място, възобновиха атаката върху вратата с всеотдайна енергия. Дървеният чук беше заменен с някакъв по-тежък инструмент – този път железен. Вероятно манивелата от колата. Общо взето, беше по-мощно

оръжие и дори яката ни дъбова врата взе да се тресе.

Разхвърчаха се трески и това ми подсказа, че е настъпил моментът да се оттеглим зад втората си линия на отбрана. Невъзможно беше да се каже колко време ще издържи вратата, но се съмнявах, че ще е повече от броени минути.

Запалих отново свещта, която бях угасил за икономия, срещнах погледа на Одри и посочих с глава нагоре към тавана.

– Първо ти – прошепнах аз.

Съкровището гледаше как тя изчезна през капака и решително се обърна към мен.

– Ако си въобразяваш, че и мен ще качиш там, много грешиш. Ще чакам тук да влязат и ще се оставя да ме вземат. Писна ми от тия шуротии.

Не беше време за диспути. Взех го под мишница, той се разрита с всички сили, занесох до стълбата и го проврях през отвора. Той нададе един от гадните си врясъци. Звукът сякаш вдъхнови трудещите се отвън като тръбене на фанфари. Ударите върху вратата се удвоиха.

Покатерих се по стълбата и затворих капака под себе си.

Въздухът в плевника беше задушен, влажен и миришеше на мокро сено. Не беше място, което човек доброволно би избрал дори за краткотраен престой. Чу се шумолене и един плъх пробяга по дъсчения под, като предизвика стреснато ахване от страна на Одри и отвратен коментар от Съкровището. Каквито и предимства да имаше това последно убежище като крепост, несъмнено беше шумно място.

Блъскането по вратата на конюшната стигна до кресчендо. После се чу трясък, разтресъл пода, на който стояхме, и накарал съседите ни плъхове да се разтърчат като пощурели напред-назад. Светлината на автомобилния фар проникваше през процепите и дупчиците в дъските, които времето беше отворило. Имаше една голяма пролука близо до центъра, която служеше почти като фенерче и ни позволи за първи път да видим на какво място сме се настанили. Плевникът беше висок и просторен. Покривът беше поне на два метра и нещо над главите ни. Можех спокойно да стоя прав.

В дейността под нас настъпи пауза. Но тайнственото ни изчезване не смути за дълго противника, защото почти веднага лъчите на лампата се преместиха и заиграха по капака. Чух някой да се качва по стълбата и капакът лекичко изскърца, когато някой го пробва с ръка. Бях заел позицията до него, готов, ако резето поддаде, да направя каквото мога с дръжката на пистолета – единственото ми оръжие. Но резето, макар и

ръждясало, беше здраво и мъжът слезе долу. След това, като се изключат редките откъслечи от провеждан шепнешком разговор, не чух нищо друго.

Внезапно заговори гласът на Сам.

– Господин Бърнс!

Не видях смисъл в мълчанието.

– Какво?

– Не ви ли стига вече? Причинихте ни достатъчно трудности, вече сме си изработили парите, но сам виждате, че с вас е свършено. Не бих искал някой от вас да пострада. Спуснете долу хлапето и се оттегляме.

Замълча.

– Е? – запита той. – Какъв е отговорът ви?

– Аз отговорих.

– Нима? Не ви чух.

– Усмихнах се.

– Значи смяташ да продължаваш? Не ставай глупав, синко. Момчетата и без това вече са ти много сърдити. Какъв смисъл има да загазиш за нищо? В ръцете ни си. Знаем всичко за она твой пистолет, млади човекче. Заподозрях какво е станало, отидох в къщата и открих патроните, които си забравил да вземеш. Тъй че ако смяташ да блъфираш в тази посока, зарежи!

Разкритието имаше очаквания ефект.

– Ама че тъпанар! – хапливо изрече Съкровището. – Трябва да те затворят в лудница. Е, предполагам, че вече си съгласен да прекратим тая шуротия? Да слезем долу, да свършваме и да си починем. Хващам пневмония.

– Напълно прав сте, господин Фишър – отвърнах аз. – Но не забравяйте, че все още разполагам с пистолета, дори да няма патрони. Първият човек, който се опита да се качи тук, утре ще страда от силно главоболие.

– Не бих разчитал на това, синко. Хайде, слез долу, момче! Свършен си. Бъди добър и слизай. Не можем да чакаме дълго.

– Ще се наложи да опитате.

Гласът на Бък се намеси в спора, съвсем неразбираем, като се изключи очевидният гняв.

– Е, добре! – примирено отстъпи Сам и отдолу отново се възцари мълчание.

Окуражен, възстанових наблюдението си върху капака. Тези приказки, мислех си аз, са признание за провал от страна на обсаждащите.

Не вярвах, че Сам истински се тревожи за добруването ми, но не бях справедлив. Днес разбирам, че бе говорил напълно искрено. Положението, макар да не го знаех, наистина беше безнадеждно по причина, че както при повечето позиции освен фронт имаше и фланг. Като преценявах възможностите за атака, бях решил, че единственото възможно място, откъдето можеше да дойде, беше отдолу. Бях изключил от сметките си факта, че плевникът има покрив.

Хрушенето на керемидите над главата ми за първи път ме накара да осъзная новата опасност. Последва тътен от тежки удари, а с тях дойде и мъчителното проумяване на истината в думите на Сам. Бяхме победени.

Бях прекалено парализиран от внезапността на атаката, за да измисля план, пък и всъщност не вярвах, че има какво да се направи. Бях невъоръжен и безпомощен. Стоях там и чаках неизбежното.

Действието се разви бързо. По дървения под се посипа мазилка. Едва чувах, че Съкровището говори, но не го слушах.

На покрива се появи отвор и се разшири. Можех да чуя тежкото дишане на мъжа, който трошеше керемидите.

И тогава настъпи кулминацията, а спадът я последва толкова бързо, че двете протекоха почти едновременно. Видях труженика на покрива внимателно да се намества пред отвора, прегърбен като някаква странна маймуна. В следващия миг скочи.

Когато краката му докоснаха пода, се чу силен, цепещ трясък, въздухът се напълни със задушлив прах и той изчезна. Изгнилите дъски бяха се тресли под крачките ми. Но при този силен удар се бяха поддали на пълно разрушение. Лъчите на лампата, които проникваха като моливчета от светлина през процеците, сега засияха като огромно езеро в центъра на пода.

Долу в конюшната цареше объркване. Всички говореха едновременно. Героят на последната злополука гръмка стенеше, вероятно напълно основателно – не знаех какъв е обхватът на нараняванията му, но човек не прави такова нещо безнаказано. Последва поредната странна случка за нощта.

От известно време не бях обръщал на Съкровището голямо внимание, защото ме занимаваха други по-важни въпроси. Поради това действията му в този момент ми дойдоха като пълна и съкрушителна изненада.

Прокрадвах се внимателно към зейналата дупка в центъра на пода с надеждата да видя нещо от ставащото долу, когато близо зад мен един

глас изпищя.

– Аз съм Огдън Форд. Идвам! – И без друго предупреждение изтича към дупката, хвърли се и падна.

Манната, посипала се от небето над пустинята, не е предизвикала по-сърдечен прием. Крясъци, викове „ура!“ и про-низителни подсвирвания изпълниха въздуха. Глъчката отново се разрази. Някаква темпераментна личност намери израз на чувствата си в изпразване на пищова си в тавана за мое изключително неудобство, тъй като мястото, където беше избрал да стреля, се намираше на сантиметри от краката ми. После си тръгнаха групово, още викащи „ура!“ Битката беше приключила.

Не знам колко време мина, докато проговорих. Може да са били няколко минути. Бях замаян от бързината, с която се разиграха последните етапи на драмата. Ако му бях обръщал повече внимание, можех да разбера, че Огдън изчаква удобния случай да направи този ход, но при това положение бях напълно изумен.

Дочух в далечината движещ се надолу по алеята автомобил. Това ме пробуди.

– Е, можем и ние да тръгваме – продумах тъпо аз. Запаших свещта и я вдигнах. Одри стоеше до стената с пребледняло и напрегнато лице.

Вдигнах капака и я последвах надолу по стълбата.

Дъждът беше спрял и звездите блестяха. След задухата в плевника чистият въздух беше прекрасен. За момент поспряхме, задържани от покоя и тишината на нощта.

После изведнъж тя се прекърши.

В началото неочакваността ме извади от равновесие. За цялото време, през което я познавах, никога не бях виждал Одри да плаче. В миналото винаги беше понасяла ударите на съдбата със стоическо безразличие, което ме отблъскваше или привличаше към нея и в зависимост от настроението си го наричах смелост или безчувственост. Навремето то беше допринесло много за издигането на онази бариера между нас. Беше я карало да изглежда недостъпна и далечна. Предполагам подсъзнателно бе обиждала егоизма ми с това, че може да се справя сама в тежки времена и не чувства нужда да се облегне на мен.

Но сега бариерата беше паднала. Старата независимост, почти агресивното разчитане само на себе си, бяха изчезнали. Пред очите ми се разкри нова Одри.

Ридаеше безпомощно, застанала напълно неподвижна, ръцете ѝ висяха, а очите ѝ се взираха неவிждащо напред. От нея се излъчваше такава безнадеждност, такова поражение, че патосът им ме прониза като

нож.

– Одри!

Звездите блещукаха в локвичките сред протрития чакъл. Нощта беше съвсем тиха. Единственият звук беше ритмичното туп-тупане на капки от дърветата.

Огромна вълна на нежност сякаш помете от мислите ми всичко на света освен нея. Срутиха се преградите, които ме възпираха, пречеха ми, държаха ме с вързани ръце и запушена уста от онази нощ, когато се срещнахме повторно след толкова много години. Забравих Синтия, обещанието си, всичко.

– Одри!

Озова се в прегръдките ми, вкопчена в мен, шепнеща името ми. Мракът ни обгръщаше като облак. След това се изплъзна и изчезна.

Шестнайсета глава

В спомените ми от онази странна нощ има огромни бели петна. Най-тривиални моменти ми изплуват с необикновена яснота, докато има цели часове, за които не помня нищо. Не помня какво съм правил и къде съм бил. Като поглеждам назад, ми се струва, че бях вървял до зори и все пак, когато настъпи денят, още бях в границите на училището. Вероятно бях вървял както тичат ранените животни – в кръг. Знаех, че съм изгубил всяка представа за времето. Зората ме стресна като нещо, настъпило внезапно, сякаш светлината бе заместила мрака като светкавица. Беше нощ, огледах се – и вече беше ден – сив, безрадостен ден като декемврийска вечер. Усетих, че съм страшно премръзнал, страшно уморен и страшно нещастен.

Умът ми беше като утрото – сив и облачен. Съвестта може да се прогони, но също като Природата се завръща. Моята, която бях отхвърлил, пропълзя обратно с дневната светлина. Бях изживял своя час на свобода, но сега трябваше да плащам за него.

Платих с лихвите. Мислите ми ме разкъсваха. Не виждах изход. През нощта трескавостта и възторга от онзи лудешки момент ме бяха крепили, но сега бе настъпило утрото, когато мечтите трябваше да отстъпят пред фактите и трябваше да се изправя очи в очи с бъдещето.

Седнах на едно паднало дърво и закрих лице с длани. Трябва да съм заспал, защото, когато отново вдигнах очи, денят беше по-светъл. Безрадостността му бе изчезнала. Небето беше синьо и пееха птички.

Май мина още към час и половина, преди първите наченки на план да започнат да се зараждат в главата ми. Не можех да разчитам на себе си да разсъждавам ясно и честно върху положението си на това място, където магията на Одри властваше навсякъде. Онази част от мен, която се бореше да остане вярна на Синтия, тук беше победена. Лондон ме зовеше. Там можех да разсъждавам, да обмисля спокойно положението си и да взема решение.

Тръгнах към гарата. Нямах дори бегла представа колко е часът. Слънцето светеше през дърветата, но по пътя край имението нямаше и помен от работници, започващи деня.

Когато стигнах до гарата, беше пет и половина. Сънлив носач ме информира, че в шест има пътнически влак за Лондон.

Останах в Лондон два дни, а на третия отидох в Санстед да се видя с Одри за последен път. Бях взел решение.

Намерих я на алеята, близо до портата. Обърна се, като чу стъпките ми по чакъла, и когато я видях, осъзнах, че битката, която смятах за приключена, тепърва започва.

Видът ѝ ме шокира. Лицето ѝ беше извънредно бледо, а около очите ѝ се бяха появили бръчки от умора.

Не можах да проговоря. Нещо ме задуши. За пореден път, също като през онази нощ в двора на конюшната, светът и всичко в него станаха безкрайно далечни.

Тя наруши мълчанието.

– Е, Питър – рече неспокойно. Тръгнахме заедно по алеята.

– В Лондон ли беше?

– Да. Пристигнах тази сутрин. – Помълчах. – Отидох там да помисля – обясних аз. Тя кимна.

– И аз мислих много.

Спрях и започнах да изравям с пета камъче от чакъла. Думите не ми идваха лесно.

Изведнъж тя се разприказва. Говореше бързо, но гласът ѝ беше безизразен и безжизнен.

– Питър, да забравим случилото се. И двамата не бяхме на себе си. Бях уморена, уплашена и разочарована. В онзи момент ти ме съжали и нервите ти бяха напрегнати също като моите. Онова не беше нищо. Да го забравим.

Поклатих глава.

– Не – възразих аз. – Не беше така. Не мога дори да допусна да се правяш, че нищо не е станало. Обичам те. Винаги съм те обичал, макар

да не знаех колко много, докато не ме напусна. След време реших, че съм го превъзмогнал. Но когато отново те срещнах тук, разбрах, че не съм и никога няма да го превъзмогна. Върнах се да се сбогувам с теб, но винаги ще те обичам. Това е наказанието ми, че бях такъв преди пет години.

– И моето, че бях такава преди пет години. – Засмя се горчиво. – Жени! Бях една малка глупачка, разглежена хлапачка. Моето наказание ще е по-тежко от твоето, Питър. Ти няма винаги да мислиш, че си държал щастието на два живота в ръцете си и си го захвърлил, защото не си имал достатъчно ум да го задържиш.

– Точно това ще мисля винаги и аз. Станалото преди пет години беше по моя вина, Одри, моя и само моя. Дори когато болката от загубата беше най-силна, пак не съм те обвинявал, задето замина. Накара ме да видя какво точно представлявах и знаех, че беше права. Аз бях егоистичен, снизходителен – бях непоносим. Аз бях този, който захвърли щастието ни в калта. Ти го каза с едно изречение първия ден тук, когато заяви, че съм бил мил понякога, когато съм се сещал за това. Това много точно ме описа. Няма за какво да се упрекваш. Мисля, че и двамата не извадихме голям късмет, но вината е моя.

Бледото ѝ лице порозовя.

– Помня, че го казах. Казах го, защото се боях от себе си. Бях разтърсена от новата ни среща. Мислех, че ме мразиш, имаше всички основания за това, а и говореше така, сякаш ме мразиш, и не исках да ти показвам какво значиш за мен. Не е вярно, Питър. Преди пет години може и да съм го мислила, но не и сега. Вече пораснах достатъчно да разбирам реалностите. Преживях прекалено много неща, за да ми останат някакви фалшиви идеи. Имах възможността да сравня мъжете и разбрах, че не всички са свестни, Питър, дори понякога, когато се сетят да бъдат.

– Одри – започнах аз, – никога досега не съм имал възможност да те попитам, той... той... Шеридан беше ли добър с теб?

За момент замълча и реших, че въпросът ми ѝ е неприятен.

– Не! – изведнъж отсече тя.

Изстреля тази сричка със сила, която ме стресна и ме накара да замълча. В думата се криеше дългата история на едно нещастие.

– Не – повтори тя след кратка пауза, този път по-кратко. Разбрах я. Ставаше дума за умрял човек.

– Не мога да говоря за него – забързано продължи тя. – Предполагам, че в голямата си част вината беше моя. Бях нещастна, защото той не беше ти, а той разбираше, че съм нещастна и ме мразеше за това.

Нямахме нищо общо. Бракът ни си беше чиста лудост. Той за кратко ми завъртя главата. Тогава нямах много здрав разум, а изгубих и малкото, който притежавах. Бях много по-щастлива, когато ме изостави.

– Изоставил те е?

– Напусна ме почти веднага след като пристигнахме в Америка. – Засмя се. – Казах ти, че съм пораснала и разбирам реалността. Именно тогава започнах да разбирам.

Бях ужасен. За първи път ясно осъзнах всичко, през което беше минала. Когато онази вечер пред огъня в кабинета ми беше говорила за борбите си, бях решил, че са започнали едва след смъртта на съпруга ѝ и че животът ѝ с него до известна степен я е бил подготвил за тази битка. Това, че е била захвърлена на арената почти дете, без никакъв житейски опит, ме потресе. И докато говореше, у мен нахлу осъзнаването, че вече не мога да направя това, за което бях дошъл. Не можех да я изоставя. Тя имаше нужда от мен. Опитах се да не мисля за Синтия. Взех ръката ѝ.

– Одри – подхванах аз, – бях дошъл да се сбогувам с теб. Не мога. Искам те. Нищо няма значение освен теб. Няма да те изоставя.

– Прекалено късно е – отвърна тя с известен яд в гласа. – Ти си сгоден за госпожа Форд.

– Сгоден съм, но не за госпожа Форд. Сгоден съм за момиче, което изобщо не познаваш – Синтия Драсилис.

Издърпа бързо ръката си, очите ѝ се разшириха и известно време мълча.

– Обичаш ли я? – попита най-сетне.

– Не.

– А тя обича ли те?

Пред очите ми изникна писмото на Синтия – онова писмо, което можеше да означава само едно.

– Опасявам се, че да – отговорих аз.

Загледа ме, без да мигне. Лицето ѝ беше много бледо.

– Трябва да се ожениш за нея, Питър. – Аз поклатих глава. – Трябва. Тя вярва в теб.

– Не мога. Искам теб. И ти имаш нужда от мен. Можеш ли да го отречеш?

– Не.

Каза го съвсем простичко, без чувства. Пристъпих развълнуван към нея, но тя отстъпи.

– И тя има нужда от теб – настоя упорито.

В мен започна да се прокрадва тъпо отчаяние. Бях смазан от

предчувствието за поражение. Бях преборил съвестта си, чувството си за дълг и чест и ги бях захвърлил. А тя ги издигаше вместо мен. Самоконтролът ми рухна.

– Одри – извиках аз, – за бога, не виждаш ли какво правиш? Получихме втора възможност. Щастие то ни отново е в ръцете ни, а ти го захвърляш. Защо трябва да се обричаме на доживотни страдания? Какво друго има значение освен това, че се обичаме? Защо да допуснем нещо да застане на пътя ни? Няма да се откажа от теб.

Тя не отговори. Очите ѝ бяха впити в земята. Надеждата започна да се възражда в мен, подсказвайки ми, че съм я убедил. Но когато вдигна очи, ме загледа със същия немигащ поглед и сърцето ми отново се сви.

– Питър – започна тя, – искам да ти кажа нещо. Мисля, че ще те накарам да разбереш. Питър, не бях честна. Не се борих справедливо. През всички тези седмици, откакто се срещнахме, аз се опитвах да те открадна. Това е точната дума. Използвах всеки дребен, мизерен трик, който можах да измисля, за да те открадна от момичето, на което си обещал брак. А нея я нямаше тук да се бори за себе си. Не мислех за нея. Бях затънала в собствения си егоизъм. И тогава, след онази нощ, когато ти си отиде, премислих всичко. Сякаш се пробудих. Видях ролята, която бях играла. И дори тогава се помъчих да убедя себе си, че съм направила нещо добро. Разбираш ли, тогава аз си мислех, че си омаян от госпожа Форд, а аз познавам госпожа Форд. Ако изобщо е способна да обича някой мъж, тя обича господин Форд, макар че са разведени. Знаех, че само ще те направи нещастен. Внуших си, че те спасявам. А сега разбирам, че не е госпожа Форд, а някакво друго момиче. Това променя всичко. Не разбираш ли, че не мога да допусна да я изоставиш сега? Ти ще ме презреш. Аз няма да се чувствам чиста. Ще се чувствам, като че ли съм забила нож в гърба ѝ.

Насилих се да се засмея. Смехът ми прозвуча кухо, като се блъсна в преградата, която ни разделяше. В сърцето си знаех, че тази преграда не е за смях.

– Питър, не разбираш ли? Трябва да разбереш.

– Естествено, че не разбирам. Мисля, че си пренапрегната и даваш свобода на въображението си. Аз... Прекъсна ме.

– Помниш ли онази вечер в кабинета? – запита рязко тя. – Разговаряхме. Аз ти разказах за живота си през тези пет години.

– Помня.

– Всяка дума, която изрекох, имаше своята цел, беше пресметнатата... Да, дори паузите. Опитах се да наглася и тях. Разбираш ли, Питър,

аз те познавах. Познавах те до мозъка на костите ти, защото те обичах и знаех какво въздействие ще имат тези приказки върху теб. Е, всичко беше вярно. Поне в този смисъл бях честна. Но под повърхността им се криеше подъл мотив. Играех си с чувствата ти. Знаех колко си мил и как ще ме съжалиш. Бях решила да се постарая да си създам облик, който ще остане в ума ти и ще убие спомена за другото момиче – облик на клето, тъпкано малко същество, което трябва да си пробие път до сърцето ти чрез съчувствието ти. Познавах те, Питър, познавах те. И тогава извърших още по-голяма подлост. Престорих се, че се спявам в тъмнината. Искях да ме уловиш в обятията си и ти го стори. И...

Гласът ѝ секна.

– Радвам се, че ти го признах – рече тя. – Така се чувствам малко по-добре. Сега разбираш как се чувствам, нали? – протегна ръка. – Сбогом.

– Няма да те оставя – инатливо заявих аз.

– Сбогом – повтори тя.

Взех ръката ѝ и започнах да я притеглям към себе си.

– Не е сбогом. На този свят не съществува никой освен теб и няма да се откажа.

– Питър! – Започна немощно да се бори. – Моля те, пусни ме.

Притеглих я още по-близо.

– Няма да те пусна – отсякох аз.

Но докато говорех дочух звук от автомобилни гуми по чакъла. По алеята се задаваше голяма червена кола. Пуснах ръката на Одри, а тя отстъпи и изчезна в храстите. Колата намали и спря до мен. В купето седяха две жени. Едната – мургава и хубава – не познавах. Другата беше госпожа Драсилис.

Седемнайсета глава

Не ми остана време да се чудя как майката на Синтия се е озовала в Санстед Хаус, защото придружителката ѝ скочи от колата почти преди да е спряла, впи се в ръкава ми и в същото време избърбори тайнствените слова: „Каквото и да ви предложи той, ще го удвоя!“

Докато говореше, ме прикова с властен поглед. В този момент разбрах, че е жена, родена да командва. Поне не хранеше никакви съмнения, че може да командва мен. Едва ли би ме гледала с по-презрително превъзходство, ако бях хлебарка. Очите ѝ бяха много големи, с ярък

червеникаво-кафяв цвят и тъкмо те ми дадох повод да заподозра самоличността ѝ. Но по отношение значението на думите ѝ нямах и представа.

– Имайте го предвид – продължи тя. – Ще го удвоя дори да ви предложи милион долара.

– Опасявам се, че не разбирам – най-сетне възвърнах дар словото си аз.

Тя цъкна нетърпеливо с език.

– Няма нужда да сте толкова предпазлив и тайнствен. Тази дама е моя приятелка. Тя знае всичко. Помолих я да дойде. Аз съм госпожа Елмър Форд. Пристигнах веднага щом получих писмото ви. Мисля, че сте най-долният негодник, успял да избегне бесилката, но това в момента няма никакво значение. Ще говорим делово, господин Фишър, тъй че най-добре да започваме.

Започваше да ми писва да ме вземат за Сам Мазника.

– Аз не съм Сам Фишър Мазника.

Обърнах се към колата.

– Госпожо Драсилис, ще ме идентифицирате ли?

Тя ме гледаше с широко отворени очи.

– Какво, за бога, става тук? Мъчих се да ви открия навсякъде, но никой...

Госпожа Форд я прекъсна. Оставяше впечатлението на жена, която ламти за монопол над разговорите и не подбираше средствата да го постигне. По отношение на разговора тя в този момент преряза гърлото на госпожа Драсилис или по-скоро я отнесе като приливна вълна в далечината.

– О! – възкликна и прикова в мен кафявите си очи, вече не толкова презрителни, но все още властни. – Трябва да се извиня. Допуснала съм грешка. Взех ви за онзи долен злодей Сам Фишър. Надявам се да ми простите. Трябваше да се срещна с него по това време точно на това място по негово желание и затова, като ви видях тук, ви взех за него.

– Мога ли да разменя няколко думи насаме с вас? – попитах аз.

Госпожа Форд не се церемонеше с хората. По въпросите, свързани със собствените ѝ желания, приемаше съгласието им за гарантирано.

– Джарвис, карай нагоре към къщата – нареди тя и госпожа Драсилис беше отнесена зад завоя на алеята, преди да разбере какво става.

– Е?

– Името ми е Бърнс.

– Сега разбирам – заяви тя. – Вече знам кой сте. – Млъкна и вече

очаквах да ме обсипе с благодарности за храбрата ми служба в интересите на каузата ѝ, когато започна със съвсем различен тон. – Не мога да си представя какво направихте, господин Бърнс, та не успяхте да изпълните молбата на Синтия. Положително през всички тези седмици и месеци... И в крайна сметка да позволите онзи негодник Фишър да го отмъкне под носа ви!

Хвърли ми кратък поглед на неопишуемо презрение. И когато си припомних всички мъки, които бях преживял по време на срока, благодарение на отблъскващия ѝ син, а следователно и на нея, усетих, че е дошло време да проговоря.

– Мога ли да ви опиша начина, по който позволих да откраднат синя ви под носа ми? – казах аз. И с добре подбрани думи скицирах в най-общ план случилото се. Не пропуснах да наблегна на факта, че тръгването на Съкровището с врага беше напълно доброволно.

Изслуша ме мълчаливо.

– Огдън не се е държал добре – толерантно заяви тя, когато драматично стигнах до кулминацията на разказа си. Това ми се стори недостатъчно като коментар.

– Оги винаги е бил с много висок дух – продължи тя. – Несъмнено сте го забелязали?

– Отчасти.

– Може да бъде ръководен, но никога командван. Несъмнено с най-добри намерения онази нощ вие сте му отказали да напусне конюшната и да се върне в къщата, а той е въз-негодувал срещу наложеното ограничение и е взел нещата в свои ръце. – Млъкна и погледна часовника си. – Имате ли часовник? Колко е часът? Само толкова? Мислех, че е по-късно. Пристигнах прекалено рано. Получих писмо от онзи Фишър, където се сочеше това място и време за срещата, на която да обсъдим условията. Твърдеше, че бил писал и на господин Форд и определил същото време. – Намръщи се. – Не се съмнявам, че ще дойде.

– Може би това е колата му – обадох се аз.

По алеята пърпореше втора кола. Като се доближи до нас, отвътре се чу крясък и шофьорът натисна спирачката. От купето изскочи мъж. Подхвърли една дума на шофьора и колата продължи нагоре по алеята.

Беше масивен мъж на средна възраст с могъщи рамене и лице, силно наподобяващо лицата на половин дузина римски императори, чиито черти са достигнали до нас чрез монети и статуи – квадратна челюст, гладко обръснато и агресивно. Също като бившата си съпруга (която се беше извисила в цял ръст и надменно се взираше в него) внушаваше

представата за човек, роден да дава нареждания. Реших, че брачният живот на тези двамата е бил нещо повече от война дори на фона на повечето бракове. Сблъсъкът на тези две волеви натури сигурно е приличал на удар между неподвижна маса и неукротима енергия.

Посрещна погледа на госпожа Форд със своя, не по-малко войнствен, а после се обърна към мен.

– Ще ви дам два пъти повече, отколкото предлага тя – заяви той. Замълча, колкото да ме изгледа с отвращение, и добави: – Долен мръсник !

Вече би трябвало да съм придобил имунитет към раздразнението, но не бях. Казах каквото ми беше на сърцето.

– Господин Форд, тия дни ще издам указател с имената и адресите на хората, сбъркали ме със Сам Фишър Мазника. Не съм Сам Фишър. Можете ли да го схванете? Името ми е Питър Бърнс и през последния срок бях учител в това училище. И мога да заявя, че съдейки от това, което знам за малкото чудовище, всеки който го е отвлякъл преди цели два дни вече гледа с четири очи да се отърве от него и вероятно е готов да плати солидна сума само и само да си го приберете.

Думите ми почти събраха отново разделената двойка. Имаха обща кауза срещу мен. Вероятно за първи път от години бяха образували поне временен съюз.

– Как се осмелявате да говорите така! – извика госпожа Форд. – Оги е сладко момченце във всяко отношение.

– Напълно права си, Неста – обади се господин Форд. – Може да се нуждае от интелигентно превъзпитание, но е истински прекрасно момче. Ще се заинтересувам и ако този човек е малтретирал Огдън, ще се оплача на господин Абни. Къде, по дяволите, е оня тип Фишър? – прекъсна се рязко той.

– Където трябва – обади се любезен глас. Храстите зад мен се отвори и Сам Мазника стъпи на чакъла.

Разпознах го по гласа. Положително нямаше да успее по външността. Беше взел предпазната мярка да се дегизира за тази важна среща. Под черната шапка надничаше бяла перука с неопикуемо достолепие. Очите му блещукаха изпод две бели рунтави валма, каквито представляваха веждите му. Бели мустаци покриваха устата му. Беше старовремски порядъчен до мозъка на костите.

Кимна ми и галантно свали шапка, оголвайки побеляла глава.

– Господин Бърнс, радвам се, че още сме приятели след малкото ни приключение. Госпожо Форд, длъжен съм да се извиня за очевидната си

неточност, но всъщност не съм закъснял. Чаках в храстите. Реших, че е възможно да сте довели със себе членове на полицейските сили, които нямаше да са добре дошли и поради това се спотаих, преди да се появя пред вас. Но виждам, че всичко е наред и можем веднага да се заемем с работата. Мога ли да заявя, преди да започнем, че чух скорошния ви разговор и че изразявам пълно несъгласие с господин Бърнс. Младият господин Форд е очарователно момче. Чувствам се почти като негов по-голям брат. Неприятно ще ми е да се разделя с него.

– Колко? – изсъска господин Форд. – Притиснахте ме. Колко искате?

– Ще ви дам два пъти повече – извика госпожа Форд. Сам вдигна ръка по своя стар духовнически маниер, подсилен от бялата перука.

– Мога ли да кажа нещо? Благодаря. Това е малко смушаващо. Когато поканих и двама ви да се срещнете с мен тук, не беше с цел провеждането на търг с наддаване. Имах да ви направя едно честно делово предложение. То ще породи известна нужда от откровен и доста личен разговор. Мога ли да продължа? Благодаря. Ще бъда колкото мога по-кратък.

Красноречието му сякаш действа успокоително на двамата Форд. Останаха безмълвни.

– Трябва да разберете – започна Сам, – че говоря като експерт. Работя в този бизнес от много години и знам за какво става дума. И ви казвам, че в момента, когато вие двамата сте се развели, сте казали „сбогом“ на всякакъв мир и спокойствие. Да ви помага бог – маниерът на Сам стана бащински, – виждал съм го стотици пъти. Двойката се развежда, а после, ако има дете, какво става? Започват да си играят на криеница с него. Съпругата го измъква от съпруга. Съпругът си го откъква обратно. След известно време се появява някой мой колега, професионалист в играта, и изпраща на кино аматьорите. Възползва се от бъркотията, промъква се и изчезва с детето. Точно такъв е и вашият случай и ще ви покажа начин да не допуснете да се повтори. Ще ви направя едно предложение. Това, което трябва да направите – никога не бях чувал нещо толкова успокояващо, толкова напомнящо стар приятел на семейството, притекъл се да изцели нещастния разрыв, колкото беше гласът на Сам в онзи момент, – това, което трябва да направите, е бързо да се съберете отново. Забравете миналото. Нека бъде погребано завинаги. Целунете се и бъдете приятели.

Сумтене от страна на господин Форд го прекъсна за миг, но той продължи.

– Предполагам, че и двете страни са допускали грешки. Съберете се и ги обсъдете. А когато се съгласите да прекратите битката и да започнете отначало на чисто, ще се появя аз. Ако попитате присъстващия тук Господин Бърнс, той ще ви каже, че бързам да закрия този бизнес, да се ожена и да се установя. Сега ясно ли е? Това, което трябва да направите, е да ми осигурите заплата – числата ще обсъдим допълнително, за да стоя до детето ви и да го пазя. Не сумтете, говоря съвсем разумно. Много по-добре ще е да бъда с вас, отколкото срещу вас. Пуснете крадец да хване крадеца. Това, което не знам за тънкостите на тази игра, не си струва да се знае. Ако ми възложите тази отговорност, ви гарантирам, че ще се погрижа никой да не се доближи на сто километра до детето, освен ако няма вашето съгласие. Ще видите, че ще заслужи всяко пени от заплатата си... Ние с господин Бърнс ще се поразходим по алеята, докато си помислите.

Хвана ме под ръка и ме потегли. Когато се обърнахме на завоя на алеята, хвърлих през рамо поглед към родителите на Малкото съкровище. Стояха, където ги бяхме оставили, сякаш красноречието на Сам ги беше приковало на място.

– Брей, брей, брей, младежо – заговори Сам и ме изгледа с обич, – радвам се да се срещнем отново при по-щастливи обстоятелства от последния път. Положително си дарен с всичкия късмет на света, синко, защото онази нощ можеше зле да си изпатиш. Бях започнал да се плаша как ще свърши всичко. Бък си е най-обикновен грубиян, а бандата му не пада по-долу от него, а те ти бяха много, много ядосани. Ако те бяха докопали, не се знае какво можеше да стане. Но всичко е добре, когато свършва добре, а тази малка игричка твърдо има щастлив край. Ще получа работата, синко. Стариият Форд не е глупак и няма да му трябва много време да разбере, че съм прав. Ще ме наеме.

– А какво става с партньора ви? – запитах аз. – Къде е мястото на Бък Макгинис в тази схема?

Сам бащински ме потупа по рамото.

– Няма място, синко, няма. Срамотно е, че го направих, все едно да откраднеш бонбонче от дете, но бизнесът си е бизнес и бях принуден с неохота да измамя стария Бък. Измъкнах му Съкровището още на следващия ден. Не си струва да говорим за това, беше направо фасулска работа. Бък върши работа, когато се налага тупаник и пукотевица, но опрели до ум, хич го няма и такъв ще остане до края на живота си, бедният човечец. Неприятно ми е, като се сецам за това.

Въздъхна. Злощастията на Бък май много го разстройваха.

– Няма да се учудя, ако и той се оттегли от професията след всичко това Преживя достатъчно, за да се обезкуражи. Нали ти казах какво стана с него онази нощ? Не ти ли казах? Мислех, че съм споменал. Ами Бък беше човекът, който тупни през покрива, и когато го вдигнахме, открихме, че пак си с счупил крака! Не е ли достатъчно да се ядоса човек? Предполагам, че след всичко това ще се оттегли от бизнеса. Не става за тая работа.

Вече приближавахме двата автомобила и като погледнах назад, видях господин и госпожа Форд да вървят нагоре по пътеката. Сам проследи погледа ми и го чух да се смее.

– Всичко с наред – рече той. – Уредили са нещата. Нещо в начина, по който вървят, ми подсказва, че са уредили нещата.

Госпожа Драсилис още седеше в червената кола с ядосан, но примирен вид. Госпожа Форд се обърна към нея.

– Госпожо Драсилис, ще трябва да ви оставя – тръсна тя. – Кажете на Джарвис да ви закара, където желаете. Тръгвам със съпруга си да видя моето момченце.

Протегна ръка към милионера. Той я улови в своята и двамата останаха така, глуповато усмихнати, докато Сам, почти мъркащ от удоволствие, сияеше срещу тях като затлъстяла фея. Двама шофьори гледаха като пънове.

Господин Форд пусна ръката на жена си и се обърна към Сам Фишър.

– Сър?

– Обмислих предложението ти. В него има уловка.

– О, не, сър. Уверявам ви!

– Има. Какви са гаранциите, че няма да ме измамиш?

Сам се усмихна с облекчение.

– Забравяте, че ви заявих намерението си да се ожения, сър. Жена ми няма да ми позволи!

Господин Форд махна с ръка към колата.

– Скачай вътре – отсече той – и му кажи къде да ни кара. Назначен си!

Осемнайсета глава

– Никакви обноси! – пръхтеше госпожа Драсилис. – Абсолютно никакви. Винаги съм го твърдяла.

Говореше с горчивина. Следеше автомобила с поглед, докато той се отдалечаваше по алеята.

Колата зави зад ъгъла. Сам се обърна и помахаше за довиждане. Господин и госпожа Форд, притиснати един до друг на задната седалка, дори не се огледаха.

Госпожа Драсилис с отвращение изсумтя.

– Тя е приятелка на Синтия. Синтия ме помоли да дойда тук с нея да се срещна с вас. Дойдох заради нея. А сега, без дума на извинение, ме изоставя така. Няма никакви обноски.

Не се опитах да защита отсъстващата. Присъдата повече или по-малко съвпаднаше със собственото ми мнение.

– Синтия върна ли се в Англия? – попитах аз, за да сменя темата.

– Яхтата се прибра вчера. Питър, трябва да говоря с вас за нещо извънредно важно. – Хвърли поглед към шофьора Джарвис, облегнат на седалката като препариран – вид, отличаващ отдъхващите си шофьори. – Да се поразходим по алеята.

Помогнах ѝ да слезе от колата и тръгнахме мълчаливо. В поведението на събеседницата ми се долавяше потисната нервност, която ме заинтригува, а също и някаква готовност за шикалкавене, възвръщаща цялата ми стара ненавист към нея. Не можех да си представя какво толкова има да ми казва, че беше изминала всички тези километри.

– Как се озовахте тук? – попита тя. – Когато Синтия ми обясни къде сте, едва ѝ повярвах. Защо сте учител в това училище? Не разбирам!

– Защо искате да ме видите? – прекъснах я аз.

Подвоуми се. За нея винаги е представлявало трудност да бъде пряма. А сега усилието ѝ видимо беше неимоверно. В следващия момент забърбори някакви дразнещи глупости, които, макар да би трябвало да обяснят пристигането ѝ, изобщо не го правеха.

– Питър, знаем се от много години и не познавам друг човек, чийто характер тъй високо да ценя. Толкова сте великодушен, същински Дон Кихот. Вие сте един от малкото истински неегоистични мъже, които познавам. Винаги мислите за другите. Знаем, че каквото и да ви струва, няма да се поколебаем да се откажем от нещо, ако смятате, че ще ощастливите някого. Толкова ви се възхищавам за това. В наше време човек среща толкова малко млади мъже, които не мислят само за себе си.

Млъкна или да си поеме дъх, или да получи нов приток на вдъхновение, но аз се възползвах от паузата в този дъжд от комплименти и повторих въпроса си.

– Защо искате да ме видите? – търпеливо запитах аз.

– Във връзка със Синтия. Тя ме помоли да се срещни с вас. Получихте ли писмото ѝ?

– Да.

– Снощи, когато се прибра, ми разправи за него и ми показа отговора ви. I Питър, това с прекрасно писмо. Не можах да сдържа сълзите си, докато го четях. Сигурна съм, че и Синтия плака. Разбира се, за момиче с нейния характер такава писмо е окончателно. Толкова е предана, милото дете.

– Не разбирам.

Както би се изразил Сам, тя май говореше, от устата ѝ се лееха думи, но не можех да схвана значението им.

– Сигурна съм, че веднъж обвързала се с обещание, нищо на света не би я накарало да го наруши, независимо от чувствата ѝ. Толкова е вярна. Характерът ѝ е такъв.

– Имате ли нещо против да бъдете малко по-ясна? – остро изрекох аз. – Наистина не разбирам какво се опитвате да ми кажете. Защо са тия думи за вяност и характер? Не разбирам.

Не успях да я отклоня от шикалкавенето. Беше избрала маршрута си и имаше твърдото намерение да го извърви докрай, без да обръща внимание на преките пътеки.

– Както казах, за Синтия то беше окончателно. Просто не би могла да допусне, че въпросът не е решен завинаги. Стори ми се толкова възвишено от нейна страна. Но аз съм ѝ майка и е мой дълг да не се предавам и да не приемам положението за необратимо, докато съществува и най-малката възможност да подпомогна щастието ѝ. Питър, познавам вашата рицарска неегоистична натура. Мога да говоря с вас така, както Синтия не би могла. Мога да се обърна към великодушното ви по начин, който за Синтия, естествено, е невъзможен. Мога да изложа ясно фактите пред вас.

Хванах се за думите.

– И аз много бих искал. Какви са те?

Отново забръщолехи.

– Тя има такава непохватно чувство за дълг. Човек не може да излезе на глава с нея. Обясних ѝ, че ако знаехте, не би ви минало и през ум да ѝ попречите. Толкова сте великодушен, такъв добър приятел сте ѝ, че бихте мислили единствено за нея. Ако щастието ѝ зависеше от това да я освободите от дадено обещание, не бихте мислили за себе си. Затова накрая взех нещата в свои ръце, и дойдох да се видя с вас. Скъпи

Питър, искрено съжалявам за вас, но за мен щастието на Синтия, разбира се, стои над всичко. Разбирате ме, нали?

Постепенно, докато говореше, започнах неуверено да проумявам думите ѝ – неуверено, защото първият намек в тях пробуди в мен такъв вихър от надежди, че се опасявах да рискувам шока, ако в крайна сметка бях сбъркал. Ако бях прав, а тя положително не можеше да говори за нещо друго, бях свободен – свободен и с неопетнена чест. Но не можех да завися от намеци. Трябваше да чуя нещата, облечени в думи.

– Нима... нима Синтия... – Млъкнах, за да успокоя гласа си. – Нима Синтия си е намерила... – Пак спрях. Срещнах абсурдна трудност да формулирам изречението си. – Има ли някой друг? – Бързо приключих аз.

Госпожа Драсилис съчувствено ме потупа по ръкава.

– Смелост, Питър!

– Има ли?

– Да.

Дърветата, алеята, тревата, небето, птиците, къщата, колата и препарираният Джарвис заскачаха едновременно и се превърнаха в танцуваща маса, в чийто център бях аз. И тогава от хаоса, сякаш изведнъж разпаднал се на съставните си части, чух гласа си да произнася:

– Разкажете ми.

Светът отново беше старият и слушах притихнал, с леко любопитство, което колкото и да се опитвах, не можах да превърна в истински интерес. Бях изразходвал всичките си чувства за съществения факт, подробностите бяха спад след кулминацията.

– Харесах го веднага щом го видях – започна госпожа Драсилис. – И, разбира се, тъй като е ваш приятел, ние, естествено...

– Мой приятел ли?

– Говоря за лорд Маунтри.

– Маунтри? Какво за него? – В схванатия ми мозък започна да нахлува светлина. – Да не искате да кажете, че е... лорд Маунтри?

Поведението ми можеше да я подведе. Започна да пелтечи в стремежа си да разсее това, което прие за неодобрение.

– Не мислете, че е действал по някакъв безчестен начин. Нищо не би могло да е по-далеч от истината. Той не знаеше за годежа ви със Синтия. Тя му е казала, когато ѝ направил предложение, а той... всъщност той с настоял Синтия да ви напише онова писмо.

Млъкна, видимо изтощена от този набег в дебрите на честността.

– Е?

– Всъщност той й го продиктувал. За нещастие това писмо беше точно обратното на онова, което трябваше да бъде. Беше напълно заблуждаващо. Не би могло да ви даде и най-малкия намек за истинското положение на нещата. А после пристигнал отговорът ви и разбирате ли, нещата съвсем се влошиха.

– Предполагам.

– Снощи можах да видя колко нещастни са и двамата. А когато Синтия го предложи, веднага се съгласих да дойда незабавно при вас и да ви разкрия всичко.

Загледа ме тревожно. От нейна гледна точка това беше кулминацията, върховният момент. Подвоуми се. Сякаш виждах как престроява войските си – утешителните изречения, убедителните прилагателни, как ги обединява, за да нанесе големия удар.

Но сред дърветата мярнах Одри, разхождаща се по моравата, и ударът си остана ненанесен.

– Тази вечер ще пиша на Синтия – казах аз, – за да й пожелаеш щастие.

– О, Питър! – възкликна госпожа Драсилис.

– Няма защо да ми благодарите – рекох аз. Пълното й доволство се помрачи от някои съмнения.

– Сигурен ли сте, че ще можете да я убедите?

– Да я убедя?

– И... ъъ... лорд Маунтри. Той е тъй твърдо решен да не прави нищо... ъъ... което би могло да се нарече неспортменско.

– Може би ще е най-добре да й пиша, че ще се женя за друга – предложих аз.

– Мисля, че идеята е отлична – рече тя и видимо се разведри. – Колко умно от ваша страна да се сетите. – Позволи си една баналност. – В края на краищата, Питър, на този свят има толкова добри момичета. Трябва само да се огледате.

– Напълно права сте – откликнах аз. – Ще се заема с това незабавно.

Между дърветата зърнах бяла дреха на моравата. Устремих се към нея.

КРАЙ

© 1913 П. Г. Удхаус
© 2001 Савина Манолова, превод от английски

P. G. Wodehouse
The Little Nugget, 1913

Източник: <http://e-bookbg.com>

Публикация:

МАЛКОТО СЪКРОВИЩЕ. 2001. Изд. Колибри, София. Роман. Превод: от англ.
Савина МАНОЛОВА [The Little Nugget / P. G WODEHOUSE]. Формат: 20 см.
Страници: 200. ISBN: 954-529-219-9.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2133>]